

TRANSCRIPT VAN DE STATENCOMMISSIE BESTUUR, ECONOMIE EN MIDDELEN VAN DE PROVINCIE UTRECHT
d.d. 5 juni 2024

Aanwezigen:

Voorzitter: Mw. L. Veen

Namens het College van GS: Mw. M. Sterk, Dhr. H. van Essen, Dhr. H. Bakker, Dhr. H. Oosters, Dhr. A. van Schie, Dhr. R. van Muilekom

Woordvoerders: Mw. A Blekxtoon (Volt), Dhr. W. Limmen (Volt), Dhr. A de Jong (Volt), Dhr. M. Harinck (D66), Mw. M. de Widt (D66), Dhr. E. Kamp (D66), Mw. M. Hoek (50PLUS), Dhr. F van der Star (PVV), Mw. A. van der Kolk (FVD), Dhr. C. Westerlaken (CDA), Dhr. M. Koren (CDA), Dhr. K. Vermaat (SGP), Dhr. B van den Dikkenberg (SGP), Dhr. J. van der Linden (SGP), Dhr. S. Nagtegaal (UtrechtNu!), Mw. J. van Gilse (VVD), Dhr. V. Janssen (VVD), Dhr. D. Gilissen (VVD), Mw. M. van den Broek (BBB), Mw. A. Oude Luttikhuis (BBB), Mw. S. Kennedy-Doornbos (ChristenUnie), Dhr. S. de Jong (ChristenUnie), Dhr. D. Harris (SP), Dhr. J. Breur (SP), Dhr. H. Adriani (PvdA), Mw. N. Flink (PvdA), Dhr. R. Dekker (PvdA), Mw. W. de Boer-Leijnsma (PvdA), Mw. O. Butterman (PvdD), Dhr. I. El Hamdaoui (GroenLinks), Dhr. E. Hart (GroenLinks), Mw. M. van Elteren (GroenLinks), Mw. J. Matser (GroenLinks)

Van ambtelijke zijde aanwezig: Mw. B. Ferwerda (Statenadviseur), Mw. M. Kievits (commissiesecretaris)

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, neemt u allen uw plek in dan gaan we beginnen met de commissie Bestuur, Economie en Middelen. Van harte welkom allemaal bij deze commissie vandaag vanuit de Statenzaal. Voordat ik begin met mijn algemene opening en welkomstwoord, wil ik mij eerst richten tot mevrouw Butterman. Ik weet niet, volgens mij is zij online aanwezig en anders kan ze dit vast terugzien. Ze neemt wel deel aan deze commissie namelijk. Ik wil haar van harte feliciteren met haar verjaardag. Nog vele jaren. Dan gaan we beginnen met de commissie. Welkom bij deze vergadering. Welkom aan iedereen hier in de Statenzaal, thuis of via Teams. Aan Statenleden, commissieleden, gedeputeerden, medewerkers van de ambtelijke organisatie en andere geïnteresseerden. In het bijzonder welkom aan de voorzitter van de Awb-Adviescommissie mevrouw Weggemans en de projectleider van de Randstedelijke Rekenkamer, mevrouw Van der Haagen. De twee andere leden van de Awb-Adviescommissie ook in het bijzonder welkom. Dank u wel. Zij zullen een toelichting geven bij agendapunt negen en bij agendapunt tien. Dan even de praktische zaken voor deze vergadering. Als u het woord wil, dan verzoek ik de deelnemers in de zaal dit via de microfoon, of via een hand op te steken even te laten weten. De deelnemers thuis gelieve via de chat. Handjes of iets dergelijks zie ik online niet, dus als u online deel wil nemen aan deze vergadering, dan graag even in de chat aangeven dat u een vraag heeft. Er wordt vandaag gewerkt met spreektijden. Dat betekent dat iedere fractie vijftien minuten spreektijd krijgt en GS krijgt 65 minuten. Zoals gebruikelijk maken de rondvraag en de interrupties deel uit van deze spreektijd en houd rekening met uw spreektijd. We hebben een erg volle agenda en het moet kunnen om het vanavond allemaal af te ronden, maar dat vraagt wel wat van iedereen. Daar ga ik u natuurlijk bij helpen, maar houd uw vragen kort en politiek, zou ik zeggen en niet technisch. Als u zijpaden bewandelt, dan zal ik u ook vriendelijk verzoeken toch weer terug te gaan naar het hoofdpad. Mevrouw Butterman aangezien

u nu in de zaal bent, van harte gefeliciteerd met uw verjaardag. Even kijken, dan heb ik geloot voor de spreekvolgorde. Dat is de fractie van de SGP waarmee we gaan beginnen vandaag. Voor de rest werken we op alfabetische volgorde de fracties af. Ik zal tussen zes en halfzeven een logisch moment zoeken voor de dinerpauze. Normaal gesproken durf ik van tevoren aan te geven tussen welke agendapunten dat ongeveer zal zijn, maar met deze agenda vind ik dat toch een beetje spannend. Dus laat ik dat even in het moment ontstaan.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt twee. Vaststellen van de agenda. Als er geen verdere opmerkingen over zijn dan stellen we die bij deze vast.

3. Mededelingen

De voorzitter: Agendapunt drie. De mededelingen. Dan begin ik even met de mededeling van de heer Limmen van Volt. Naar aanleiding van de Statenbrief, een reactie op het PCL-advies heeft Volt een opwaardeerverzoek ingediend. Volt stelt echter voor om de bespreking van het onderwerp, participatie, in de commissie aan te houden. Een goede bespreking vraagt om meer ruimte en voorbereiding. Volt zou graag een werksessie organiseren om de betrokken ambtenaren, gedeputeerden en collega's uit de Staten de genoemde adviezen en gewenste vervolgstappen daarmee uitgebreid te bespreken. De fractie wil graag van de commissie weten of er voldoende animo is voor zo'n werksessie. Mijnheer Limmen heeft u nog een toelichting op hetgeen zojuist voorgesteld?

De heer Limmen: Nee, ik vind het uitstekend verwoord. Maar we vonden de impact van dat rapport en de aanbevelingen die er zijn, de noodzaak die er op het ogenblik is gezien, de polarisatie, heel belangrijk dat we hier is even heel goed bij stilstaan. Ook wel een beetje in relatie tot de afspraak in het coalitieakkoord over participatie.

De voorzitter: Helder. Dan ga ik even peilen in de commissie of er behoefte is aan zo'n werksessie. Mevrouw van der Kolk u heeft een vraag? Ga uw gang.

Mevrouw Van der Kolk: Ik wilde graag een korte inbreng hierop op, een toelichting op onze ...

De voorzitter: Dat is in principe niet gebruikelijk bij een peiling, maar heel kort.

Mevrouw Van der Kolk: Ik had het al inderdaad even bij de griffie nagevraagd of het mogelijk was. Dus dank u wel voorzitter. We vinden het een goede vraag van Volt om een werksessie te houden, want het is inderdaad een onderwerp waar meer aandacht voor benodigd is. Maar wij vinden wel dat het huidige rapport een schoolvoorbeeld is van de reden voor een gedaald vertrouwen. Want waarom? De basis is een collegetour. Daarover wordt gezegd wij nodigden diverse sprekers uit. Maar waren die sprekers nu ook echt zo divers? Het waren zeven sprekers. Twee personen zijn daarvan uitgesproken negatief op internet over verschillende partijen, waaronder FVD, PVV en BBB. Belangrijker nog, drie personen zijn of waren actief voor GroenLinks dan wel GroenLinks-PvdA.

De voorzitter: Mevrouw Van der Kolk ik ga u toch even onderbreken. Want u gaat echt wel heel erg diep de inhoud in van het stuk. Het voorstel is juist om daar dus een ander moment voor in te plannen om daar over dit stuk te spreken met elkaar en ook over hoe het vervolg van dit stuk eruit zou moeten zien.

Mevrouw Van der Kolk: Maar wij hebben nadrukkelijk vragen over de methode van het huidige stuk en zouden graag nog eerst andere inbreng hebben voordat we de werksessie houden.

De voorzitter: Dan had u het stuk op moeten waarderen, dan had u dit gesprek kunnen voeren. Want dan mag u uw inhoudelijke vragen stellen. Nu heeft enkel Volt het opgewaardeerd en ook nog het voorstel gedaan om dit op een ander moment uitgebreid te bespreken. Als u inhoudelijk hierover had willen spreken met de commissie, dan had u het op moeten waarderen. Dus u kunt nog een toelichting geven of het eens bent met de werksessie ja of nee. U kunt eventueel inhoudelijke punten ook in de werksessie kwijt. Als u zegt ik vind dat het rapport anders had moeten ... Een ander onderzoek, of we willen een andere uitkomst. Dan kan dat wellicht ook in het in de werksessie aan bod komen als u daar behoefte aan heeft. Volgens mij is namelijk het idee om de werksessie te doen op basis van het rapport om vervolgens verder te spreken over participatie volgens mij, als ik het goed interpreteer. Mevrouw Van der Kolk.

Mevrouw Van der Kolk: Ik heb wel nog dan een één punt van orde denk ik. Ik heb vooraf bij de griffie nagevraagd of ik hier een inbreng op mag hebben. Daar was wel dus de mededeling dat het kort moest, maar niet dat dat twee zinnen moesten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van der Kolk, dan is er misschien wat ruis op de lijn. Want als u inbreng wil op zo'n dergelijk verzoek, dan wordt er denk ik van uitgegaan dat u even kort wil aangeven waarom u wel of niet voor een werksessie bent en niet op het stuk specifiek. Dat is volgens mij ... Want dat is ook hoe ik hem heb doorgekregen als voorzitter. Dus dat het niet om een inhoudelijke verhandeling ging van het stuk, maar dat het ging over ik wil even aangeven waarom ik voor of tegen een werksessie ben. Dus dat is hoe het geïnterpreteerd is. Dan ga ik nu een peiling doen onder de commissie wie er behoefte heeft aan een werksessie. Dan wil ik graag per fractie één hand zien. Graag nog even uw handen omhoog. Er zijn zeven partijen voor en dat hadden er acht moeten zijn, dus er komt helaas geen werksessie. Dan gaan we door met de mededelingen van het college. Dan kijk ik als eerst naar de heer Bakker. Ga uw gang.

De heer Bakker: Dank u wel voorzitter. Ik heb er twee. Ene gaat over de nieuwe cateraar voor Paushuize. Wij zijn namelijk blij te melden dat in nauwe samenwerking met het adviesbureau Contrast de aanbesteding helemaal doorlopen is en daar een concessiehouder, dus een zeg maar een cateraar uit is gekomen. Dat is het bedrijf Qeet, met een Q. Zij zijn zeer ambitieus en duurzaam en lokaal eten en drinken. Ze zullen het hele hospitality, facility eten, drinken, dat soort zaken voor Paushuize gaan verzorgen vanaf na de zomer. Dat betekent dat het los voor de provincie ook weer voor gasten, trouwerijen, events, dat soort dingen weer beschikbaar is. Maar zijn blij met deze met deze partij. Zo krijgt het prachtige Paushuize weer een mooie exploitant. Dus dat is mooi nieuws. Andere mededeling gaat van een geheel andere aard, gaat over het toezicht op de gemeentelijke financiën, interbestuurlijk toezicht. Laatste informatie is de Statenbrief financieel toezicht 2024 in deze commissie begin maart. Toen is aangegeven daar komt een bijeenkomst met wethouders daarover, die was zeer druk bezocht. Daar is ook veel over gepraat, over ravijnjaar, de Voorjaarsnota, dat soort zaken. De meicirculaire ligt er nu inmiddels. Daar gaat het bij ook over het gemeentefonds gaat het één en ander daarover. Goed om u even te melden daarbij, want ik had beloofd u op de hoogte te houden, de ravijnjaren zijn daarbij voor een deel ruim een kwart gedempt. Gemeenten krijgen eenmalig een korting van, dat is bijna in totaal zevenhonderd miljoen voor 2025, terug. De rijksbezuiniging van vijfhonderd miljoen euro op de jeugdzorg is voor 2025 geschrapt. Een deel daarvan moet nog wel verwerkt worden in de septembercirculaire. Maar wat belangrijk is om u te melden is dat in de bestuurlijk overleg tussen Rijk, VNG en IPO, is afgesproken dat de provincie de tijdelijke verlaging van het gemeentefonds in 2025 als incidenteel mogen aanmerken. Leek mij goed u te melden dat wij ons als provincie conformeren aan deze

afpraak. We hebben gemeenten aangemoedigd aan de slag te gaan met het oplossen van de structurele tekorten vanaf 2026, scenario's op te nemen. Maar als er in 2025 een klein tekort zou ontstaan, uitsluitend veroorzaakt door de plotselinge verlaging van het gemeentefonds in de volgende jaarschijf 2025, dan zullen wij dat als incidenteel beschouwen. Wij gaan u conform de toezegging na de zomer weer in een volgende Statenbrief en de heer Gilissen heeft dat gevraagd, zullen we u twee jaarlijks weer uitgebreid informeren over het interbestuurlijk toezicht financiën. Maar het leek mij goed om dat u te melden, omdat ik ook begreep dat u daar wel eens vragen krijgt vanuit weer raadsleden van bijvoorbeeld uw partijkleur.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar mevrouw Sterk voor ...

De heer Adriani: Voorzitter? Mag ik hier een vraag over stellen?

De voorzitter: Het is een mededeling.

De heer Adriani: Een vraag over deze mededeling. Want ik had de vraag vorige maand ook al gesteld en daarom denk ik dat hij nu deels ook zo beantwoord wordt. Mijn vraag concreet is, wat gebeurt er met een gemeente die in 2026 niet materieel sluitend is? Gaat die direct onder preventief toezicht of zit daar nog een tussenstap in?

De voorzitter: De heer Bakker.

De heer Bakker: Dat is altijd misschien goed om daar nog eens een keer met elkaar wat nader op in te gaan. Want dat hangt nooit aan één zo'n beslissing af. Het gaat altijd om een gesprek en om het hele plaatje dat we daarin moeten zien. Dus ik vind het lastig om het zo te zeggen. Het gaat nooit op één element wordt gezegd, daarmee hangt het of niet. Er is ook altijd kan sprake zijn van enige mate van maatwerk. Maar in principe is vanaf 2026 als we voldoen aan het wettelijke kader dat wij hiervoor hebben, dan kan het zo zijn dat gemeenten onder preventief toezicht terechtkomen. Als het een keer gewenst is om daar eens een keer iets meer gevoel bij te hebben hoe werkt dat achter de schermen? Dan zijn wij ook altijd daartoe bereid om dat te doen.

De voorzitter: Zo voldoende volgens mij. Dank u wel. Dan ga ik nu naar mevrouw Sterk. Ga uw gang.

Mevrouw Sterk: Dank u wel voorzitter. Ik zit hier ook als gedeputeerde Europa. U voelt hem al een beetje aankomen denk ik, morgen zijn de verkiezingen er. Gisteren hadden we in de foyer zeg maar een standje van cluster Europa waar u allerlei zaken over Europa kon vinden. Ook onze net gedrukte strategie over Europa die is af en heerlijke chocolaatjes, zo begreep ik van mijn collega's. En een quiz. Ik ben benieuwd of er nog mensen aan hebben meegedaan, want daar valt wat te winnen. Ik zie vragende gebaren, maar waar de chocolaatjes zijn denk ik. Dat is een goede vraag, die lokte ik een beetje uit. Maar niettemin ik denk dat ik het aan u niet hoeft duidelijk te maken hoe belangrijk democratie is. Toch zou ook eigenlijk indirect een oproep willen doen om in ieder geval morgen allemaal uw stem uit te brengen. Europa, best belangrijk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Van Muilekom. Ga uw gang.

De heer Van Muilekom: Dank u wel voorzitter. Ik heb twee mededelingen. Eentje over de Erfgoedparels. Er zijn negentien aanvragen ingediend voor instandhouding van de Utrechtse rijksmonumenten en die zijn gehonoreerd voor een totaalbedrag van 4,9 miljoen. Ik zeg dat even 4,9 miljoen omdat u Staten heeft ook een keer extra middelen beschikbaar gesteld voor deze instandhouding. Het is een diversiteit aan

rijksmonumenten en ook wel verdeeld over de hele provincie. Dus het is een toren Sint Franciscus Xaveriuskerk in Amersfoort, een boerderij Industrieweg in Mijdrecht, Slot Zuylen Oud-Zuilen en ook een aantal molens in Vijfheerenlanden. Dus dat geeft wel mooi aan dat het ook een diversiteit aan objecten is. De andere mededeling wil ik u even attenderen op herdenkingsbijeenkomsten over het slavernijverleden. Jaarlijks herdenken we op 30 juni en vieren we op 1 juli Ketikoti. Tijdens deze dagen wordt natuurlijk stilgestaan bij de trans-Atlantische slavernij en de blijvende impact daarvan. Op 30 juni vind een herdenking plaats in Utrecht, in het Griftpark en in Amersfoort. We zullen u als PS nog verder op de hoogte houden via het Statenjournaal over data, locaties en tijd. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Van Essen. Ga uw gang.

De heer Van Essen: Dank voorzitter. Korte terugkoppeling zou ik willen geven van het IPO-bestuur van 16 mei. Daar is onder andere een vertrouwenscommissie in het leven geroepen voor de werving van de nieuwe IPO-voorzitter. De huidige voorzitter Jaap Smit, commissaris Zuid-Holland die stopt als commissaris en daarmee ook als IPO-voorzitter na de zomer. In die vertrouwenscommissie zit de commissaris van de Koning van Overijssel, twee Statenleden en twee gedeputeerden en de algemeen directeur Rien Fraanje van het IPO. Er is een functieprofiel ook vastgesteld. De planning is dat op 25 juni, dus dat is best al snel, de AV de nieuwe IPO-voorzitter zal vaststellen. Er is ook even gesproken over het AEF-advies. Dat is het advies wat de vorige bestuursperiode in opdracht van bestuur is gemaakt om te kijken of de governance en de werkwijze binnen het IPO, hoe die verder verbeterd en geprofessionaliseerd naar een slagvaardiger IPO, hoe dat vorm gegeven kan worden. Er zijn een aantal aanbevelingen die al opgepakt zijn, opgepakt worden. Dat zijn zaken die niet echt een aanpassing van statuten of iets dergelijks vragen. Wat grondige wijzigingen bijvoorbeeld van statuten. Daarvan is nu afgesproken dat zodra er een nieuwe IPO-voorzitter is, dat dan die verder verkend en uitgewerkt zullen worden. Dus daar komen we dan tegen die tijd nog op terug. Tot slot, is er ook even stilgestaan bij de uitvoeringsproblematiek bij BIJ12 in relatie tot de software. Daar heeft u een memo over ontvangen. Die staat voor de volgende commissie BEM geagendeerd.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren dan de mededelingen. Dan kijk ik nog even de zaal rond.

4. Ingekomen stukken BEM

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt vier de ingekomen stukken. Daar heeft u kennis van kunnen nemen.

5. Ingekomen stukken vanuit GS

De voorzitter: Agendapunt vijf de ingekomen stukken vanuit GS, daar heeft u ook kennis van kunnen nemen.

6. Vaststellen verslagen commissie Bestuur, Economie en Middelen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt zes. Vaststellen van de verslagen van de commissie Bestuur, Economie en Middelen. Ik heb daar geen opmerkingen over ontvangen. Dus die stellen we bij deze vast.

7. Termijnagenda BEM

De voorzitter: Agendapunt zeven. De termijnagenda van BEM waar u kennis van heeft kunnen nemen.

8. Rondvraag

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt acht. De rondvraag. De SP heeft een rondvraag ingediend over de Spreidingswet en deze rondvraag zal behandeld worden bij het bespreken van de Memo PRT Bestuursarrangement. Een opgewaardeerd agendapunt nummer zeventien. Omdat de onderwerpen met elkaar te maken hebben, is het makkelijk om die onderwerpen even te clusteren. We bespreken ze dan.

Ter bespreking

De voorzitter: Dan gaan we over naar de agendapunten ter bespreking.

9. SB Aanbieden jaarverslag 2023 van de Awb-Adviescommissie

De voorzitter: Dan beginnen we bij agendapunt negen. Het aanbieden van het jaarverslag van 2023 van de Awb-Adviescommissie. De Awb-Adviescommissie brengt jaarlijks verslag uit van haar werkzaamheden. Het jaarverslag geeft inzicht in het proces van de indiening en de afhandeling van bezwaarschriften, klachten en administratieve beroepen die bij de provincie zijn ingediend. Het jaarverslag is dit jaar voor het eerst in digitale vorm uitgebracht. Alle relevante gegevens zijn samengevat in een serie infographics. De voorzitter van de Awb-Adviescommissie mevrouw Weggemans en haar collega's zijn aanwezig vandaag. Mevrouw Weggemans zal beginnen met een korte toelichting op het jaarverslag waarna er ruimte is voor eventuele vragen. Dus aan u het woord mevrouw Weggemans. Ga uw gang.

Mevrouw Weggemans: Dank voor deze mogelijkheid en fijn dat er aandacht is voor het jaarverslag. Het jaarverslag is niet alleen digitaal, maar ook aanzienlijk korter, zoals misschien is opgevallen. Wij hadden een opdracht om het wat korter te doen en hebben het meteen aanzienlijk korter gemaakt. Ik geloof dat er vier pagina's over zijn. Dat was vorig jaar 38 pagina's, zoiets, soortgelijks. Dus aanzienlijk ingekort. Ik hoop dat het overzichtelijk en helder is. Paar korte opmerkingen, niet alleen ons jaarverslag is veranderd, maar ook onze commissie is veranderd. Vier mannelijke leden, de heer Elzenga, Konijnenbelt, Hoevenaars en de heer Schmidt hebben eervol ontslag gekregen. Zo zeg ik het netjes. Vier nieuwe leden zijn aangetreden. Onze twee vaste secretarissen zijn helaas gestopt met het werk als secretaris zijnde. Maar we hebben een hele goede, nieuwe secretaris daarvoor in de plaats die op de tribune zit, mevrouw Hoogland. Zijn we heel blij mee. We hopen nog een vacature ingevuld te krijgen voor nog een secretaris. Dan heel kort inhoudelijk. Minder bezwaren binnengekomen, van 74 zaken in 2021, naar zeventig in 22 en 64 in 23. Daarvan zijn er een groot aantal informeel opgelost, dat vinden we natuurlijk een hele mooie trend. De vier klachten die zijn binnengekomen 2023 zijn alle vier informeel opgelost. Dat is natuurlijk een hele positieve trend. Geen opmerkelijke onderwerpen, geen uitschieters, geen opvallende zaken wat ons betreft dit jaar ook. Ik denk voor het eerst geen aanbevelingen. Maar twee zaken waarin contrair is gegaan, dat vinden we ook heel fijn om te horen. Aandacht wat ons betreft is er om het zoveel mogelijk binnen de wettelijke termijn af te handelen. Wij hopen daar nog een versnelling in aan te brengen en dat binnen zes weken te kunnen doen. Binnen zes weken advies te kunnen uitbrengen. Maar daarvoor is het voor ons ook essentieel dat uiteraard het secretariaat op volle sterkte aanwezig is en haar werk kan doen. Ik kijk even op mijn samenvatting, maar dat is het wat mij betreft. Ik ben benieuwd of er vragen zijn. Of wij zijn benieuwd of er vragen zijn.

De voorzitter: Bedankt voor de toelichting. Dan kijken we even de zaal rond. Zijn er fracties met vragen? Ik zie drie fracties met vragen. Ik begin bij de SGP. De heer Vermaat ga uw gang

De heer Vermaat: Voorzitter dank u wel. Dank ook voor het heldere overzicht. Met vier kantjes om het zo te zeggen was het heel duidelijk. Ik heb een vraag over de doorlooptijd. Die was in 2021 73 procent, 2022 33 procent en in 2023 weer gestegen naar 56 procent. Wat zijn aanbevelingen om dat te verbeteren? Om die vertraging die mogelijk op kan lopen tot minimum worden beperkt. Dus dat we ze binnen termijn kunnen beantwoorden. Wat is daarvoor nodig?

De voorzitter: Dank u wel. We doen eerst een inventarisatie van de vragen. Mevrouw Van der Kolk ga uw gang.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel voorzitter. Bedankt ook voor de toelichting op het jaarverslag. Op zich is denk ik heel goed om te kijken of het korter kan. Zelf vond ik het nu wel heel kort en kon je wat mij betreft ook minder goed, vergeleken met vorig jaar, kijken wat zit er nu achter? Nu was het ... Want er is bijvoorbeeld geen bezwaar ingediend of iets dergelijks. Vorig jaar kon je heel goed zien wat was nu de inhoud en waar was dan het dispuut over. Zelf vond ik dat wel heel plezierig. Misschien ben ik even benieuwd hoe u het huidige format gaat evalueren en wat daaruit terugkomt. Ik vroeg me nog even af, er staat in de brief, de overheid is er voor de burger en niet omgekeerd. Daarom moeten we snel juridische geschillen beslechten en conflicten voorkomen. Sorry oplossen. Ik vroeg me af, ziet u het ook als een taak om te proberen om conflicten te voorkomen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Widt ga uw gang.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Om te beginnen complimenten aan de commissie want wij vinden het eigenlijk heel fijn dit compacte verslag en vooral de digitale versie. Vooral ook de tendens naar steeds meer minnelijke afdoening en mediation, waardoor het allemaal niet zo heel erg ingewikkeld hoeft te worden. De enige vraag die ik heb ligt in het verlengde van wat de SGP al vroeg. Als het nu allemaal veel tijd kost, waar ligt dat dan aan? Want ik denk dat wij het als provincie niet zo gek doen als er niet zo heel veel bezwaren komen, dus dat al fijn. Maar als er dan wel bezwaren zijn, is dan de provinciale organisatie zelf de oorzaak dat het vertraagt in zo'n afdoening? Of waar ligt het eigenlijk aan?

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de commissie. Mevrouw Weggemans, ga uw gang.

Mevrouw Weggemans: De eerste vraag over de doorlooptijden daarvan gaf ik al aan, van belang dat het secretariaat op sterkte is. Ik heb niet helemaal helder zicht of het ook wat langer duurt voordat de dossiers bij ons gereed zijn, zodat ze op de zitting behandeld kunnen worden. Dan zou ik even, nee ik zie de secretaris heel hard nee schudden. Kan ik vanaf hier zien, dus dat is kennelijk niet het geval. Dan is het denk ik vooral ons secretariaat op sterkte. Ik kijk even naar de medevoorzitters of er nog zaken te doen zijn voor wat betreft de doorlooptijden.

De heer Van Buuren: Wat natuurlijk wel een rol speelt, is dat er altijd getracht wordt om tot een minnelijke oplossing te komen. In de fase waarin die minnelijke oplossing onderzocht wordt, dat kan lang duren, kan veel tijd kosten om een goed gesprek met de bezwaarder aan te gaan en met andere eventuele partijen. In die tijd maakt het dossier natuurlijk geen voortgang. Dus dat is wel een heel duidelijke factor om de doorlooptijd te beoordelen. Maar dat is op zichzelf niet negatief, dat moet je gewoon accepteren als je zaken probeert minnelijk te op te lossen, dan kost dat tijd. Als mensen dat niet willen, dan moeten ze dat aangeven. Maar kost allemaal tijd. Ook dat moeten ze weer aangeven, kost ook weer tijd. Dus het minnelijk overleg is goed, maar kost ook tijd. Hoe het ook gaat.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even de zaal rond of de vragen daarmee voldoende zijn beantwoord. De heer Vermaat.

De heer Vermaat: Dank. In de beantwoording hoor ik wat gedachten die het mogelijk zouden kunnen verklaren. Misschien wel fijn misschien ook voor volgende keer dan ook de oorzaak van die vertraging misschien iets scherper in beeld te brengen voor ons om te kijken waar ligt dat nu aan?

De voorzitter: Een suggestie nog om mee te nemen. Dan geef ik nog even het woord aan de commissaris tot slot. Ga uw gang.

De heer Oosters: Dank u wel voorzitter. Fijn dat we de voorzitters van de bezwaarschriftencommissie in ons midden hebben. Ook goed nieuws dat het jaarverslag als zodanig geen aanleiding geeft tot het stellen van vragen. Ik vind het ook wel mooi om te zien dat we het resultaat wat we een aantal jaren geleden hebben ingezet om veel te proberen via de minnelijke afdoening te regelen, dat dat is aangeslagen, of heeft wortel geschoten. Wat de heer Van Buuren zegt is daar ook bij waar, dat kost ook wel weer tijd, maar het resultaat mag er dan ook wel zijn. Misschien wat meer concreet op de vraag ook van de heer Vermaat over die doorlooptijden. Daar waar die veroorzaakt worden door dat we tijdelijk onvoldoende bemensing op het secretariaat hadden, is dat vanzelfsprekend de verantwoordelijkheid die ik als portefeuillehouder en de algemeen directeur ook voelen. We ook ons aangespoord weten zonder aanbeveling vanuit de commissie om daar zo snel mogelijk invulling aan te geven. Daarmee hopen we ook wel echt dat die oorzaak volgend jaar niet meer in het jaarverslag zichtbaar wordt. Overigens is het denk ik prima om te kijken of we als er echt daadwerkelijk opnieuw een daling in de afdoeningsnelheid is, dat we proberen dat ook te verklaren, maar dat zullen we ook in samenspraak doen. Tot slot voorzitter als dat mag. Heel veel complimenten naar de commissie, want die is inderdaad van samenstelling fors gewijzigd. Maar ik denk dat we weer een hele deskundige en een goede commissie bij elkaar hebben. Dat geeft in ieder geval ook vertrouwen voor ons, maar ook voor ons als overheid naar de inwoners waarvoor we het werk allemaal doen. Dus dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Kolk toch nog een tot slot.

Mevrouw Van der Kolk: Mijn vraag was niet beantwoord over de evaluatie van de vorm.

De voorzitter: Mevrouw Weggemans ga uw gang.

Mevrouw Weggemans: Die heb ik inderdaad nog staan. Ik dacht ik doe ze één voor één. Het format. Ik hoor positieve signalen en ik hoor inderdaad de vraag, of de opmerking ik mis een beetje de inhoud van de zaken. We hebben natuurlijk de deelonderwerpen wel weergegeven. Het is iets denk ik dat we met de evaluatie mee moeten nemen. Het is een grote verandering realiseer ik me ten opzichte van vorig jaar. We zullen deze suggestie meenemen en kijken of we toch een kort format kunnen houden met een soort van samenvatting, misschien is dat een goede tussenweg. We nemen hem mee in de evaluatie, dank voor de suggestie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn daarmee volgens mij alle vragen beantwoord en kunnen we door naar het volgende agendapunt. Maar niet voordat we de commissie, de Awb-Adviescommissie mevrouw Weggemans van harte bedanken voor uw aanwezigheid en de toelichting en de toegezonden stukken. Dank u wel.

10. GR Conceptbegroting 2025 Randstedelijke Rekenkamer

De voorzitter: Dan gaan we door naar de Conceptbegroting van de Randstedelijke Rekenkamer. Voor ons liggen de jaarrekening en de begroting van de Randstedelijke Rekenkamer. De afgelopen maanden is een nazending gestuurd van de Utrechtse leden van de Programmaraad over de jaarstukken. Mevrouw Van der Haagen zie ik nog niet aanwezig. Maar de heer De Jong zal namens de Utrechtse delegatie van de Programmaraad een toelichting geven op de stukken die nu voorleggen. Dus mijnheer De Jong ga uw gang.

De heer De Jong: Dank u wel voorzitter. We hebben de jaarstukken 2023 van de Randstedelijke Rekenkamer ontvangen en besproken. Dat hebben we gedaan met de Utrechtse afvaardiging in de Programmaraad, bestaande uit Vincent Janssen, die tevens in de Adviescommissie zit. Julia Matser en ik Amos de Jong, die tevens in de commissie Bestuur en Financiën zit. De Programmaraad, commissie Bestuur en Financiën en de Adviescommissie, zijn verschillende malen, in verschillende vormen bijeengekomen afgelopen jaar. Ook hebben wij een actieve relatie onderhouden met de bestuurder-directeur, de plaatsvervangend bestuurder en de voorzitter en de leden van de Programmaraad. Het was een dynamisch jaar waarin de bestuurder-directeur met pensioen ging. We hebben een opvolger, een goede opvolger geworven. De Randstedelijke Rekenkamer heeft meerdere nieuwe onderzoekers verwelkomd. Kunt u allemaal lezen in de stukken. De jaarstukken hebben wij ook binnen de commissie Bestuur en Financiën besproken en ook met de bestuurder-directeur. Waar we verschillende vragen hebben gesteld en waar antwoorden op zijn gegeven. Ik verwijs u graag naar de memo die bij de stukken zit, waar ik heb geprobeerd de vragen en de antwoorden samen te vatten. Ik denk dat we kunnen zeggen dat wij trots en blij zijn met onze Randstedelijke Rekenkamer. Tegelijk vinden we ook dat we goed de uitvoeringskracht en doelmatigheid moeten blijven monitoren. Zullen de gesprekken daarover blijven voeren in de Programmaraad en in de commissie Bestuur en Financiën. De Utrechtse delegatie heeft tevens naar initiatief van de heer Janssen een voorstel gedaan om een inspiratiesessie te beleggen over de Rekenkamer van de toekomst. Ik meen te weten dat dit onderwerp ook na aan het hart ligt van de nieuwe bestuurder-directeur. Iets om naar uit te kijken. We vertrouwen u met deze toelichting en de memo voldoende en naar behoren te hebben geïnformeerd. We blijven altijd beschikbaar buiten vergaderingen om, als delegatie, of als afvaardiging, om uw vragen te beantwoorden mocht het nodig zijn. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik eventjes de cirkel rond of er vragen zijn over de jaarstukken, de conceptbegroting. Nee, ik zie geen aanvullende vragen. Dan heeft u volgens mij een volstrekt heldere toelichting gegeven, waarvoor dank.

11. SV Jaarstukken 2023

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt elf. Dat zijn de jaarstukken. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening en vormen het sluitstuk van de planning-en-controlcyclus van 2023. Zowel de jaarstukken als de kadernota staan in de verschillende commissies geagendeerd. Zoals altijd wordt daarbij een verdeling gemaakt per commissie en voor BEM gaat het om de hoofdstukken één, twee en de programma's zeven tot een met negen en over het hoofdstuk drie en vier. Het Statenvoorstel bespreken we in twee termijnen. In uw eerste termijn krijgt u zo dadelijk allen het woord voor aandachtspunten, opmerkingen, vragen aan elkaar en GS en suggesties. De eerste termijn is er vooral voor uw opvattingen en aandachtspunten. Daarna geef ik GS de gelegenheid om te reageren en vragen te beantwoorden en vooral een reactie te geven op de aangedragen aandachtspunten. Vervolgens is een gelegenheid voor een tweede termijn met daarin ook volop ruimte voor interrupties, zodat u met elkaar in gesprek kan. Dat mogen natuurlijk vragen en opmerkingen zijn. Daarna zal nog een reactie van het college volgen. Tot slot kijken we nog even naar het vervolg en zullen we de debatsoort bepalen en inventariseren of er moties en

amendementen in de pijplijn zitten. Daarmee gaan we naar het eerste Statenvoorstel van deze vergadering in de eerste termijn. Dan begin ik bij de SGP. De heer Vermaat ga uw gang.

De heer Vermaat: Voorzitter dank u wel. Dank ook voor het jaarverslag en alle inzet die is getoond. Ook de tafeltjessessie wat ook weer voor heel veel opheldering heeft gezorgd. Nog een aantal punten die wij hier willen benoemen. Uiteindelijk hadden we de vraag ook gesteld over wat we verstaan onder transparant en dat zijn ook allerlei doelen die worden benoemd. Soms is niet altijd even goed geformuleerd hoe ze smart zijn en hoe ze gehaald worden. Maar duidelijk is dat transparant, dat alles nadert te checken is en welke argumenten worden gebruikt. Dus daar zullen we alle voorstellen die komen ook op beoordelen. Rond het punt circulariteit, daar viel het ons tegen dat er eigenlijk geen doelen gehaald zijn. Er worden alleen nog maar dingen beschreven hoe het zou kunnen. Wij vinden het jammer en hopen dat dat in dit jaar dus wel echt die aanpak gerealiseerd wordt. Zodat we ook in het volgend jaar verslag van 2024 echt kunnen zien wat hebben we bereikt? We zijn blij dat er toch uitgifte is geweest als het gaat om bedrijventerreinen. In het jaarverslag leek even dat er niks was behaald in het afgelopen jaar. Maar in de beantwoording blijkt toch 126 hectare netto te zijn uitgegeven en dat is goed voor de bedrijvigheid van onze provincie. Als het gaat over het strijdig gebruik van agrarische opstallen in het buitengebied, begrijp ik de beantwoording. Volgens mij lijkt dat de beantwoording nog wat uitgebreider was dan we konden zien. Dus misschien dat die volledige beantwoording nog ook gedeeld kan worden want het lijkt weg te vallen onder de volgende beantwoording. Maar we gaan ervan uit dat de aanpak voortgezet wordt en wensen daarbij de criminaliteit daar terug te dringen. Dan het laatste punt, komt ook straks bij de kadernota nog wel even terug. Er stonden een aantal lessen over antisemitisme. Er staat wel een groen bolletje, maar uit de beantwoording blijkt dat er geen lessen zijn gegeven. Dat blijkt niet goed uitvoerbaar te zijn. Maar wat de SGP betreft en zo kent u ons, vinden we het een heel belangrijk punt dat zeker de aandacht moet blijven houden, zeker in deze tijd. Ik dank u.

Dank u wel. Mevrouw Matser heeft een interruptie.

Mevrouw Matser: Dank u wel. Ik was niet snel genoeg om meteen op punt één te reageren, toen dacht ik, ik laat eerst uw hele verhaal afmaken. Maar dan wil ik u toch nog vragen, u zegt op circulair hebben we de doelen niet gehaald. Ik vraag me af wat u daar precies mee bedoelt. Want als ik kijk naar de jaarstukken dan zie ik in ieder geval bij de circulaire economie, dat we op verschillende punten juist wel allerlei inzet hebben getoond en doelen hebben behaald. Dus ik vroeg me af of u dat wat nader kon verklaren?

De voorzitter: De heer Vermaat ga uw gang.

De heer Vermaat: Dank voor de vraag. Ik heb de beantwoording kan ik niet even gelijk vinden, maar ik had de vraag gesteld over welke doelen zijn er dan behaald? Dan blijft het algemene woorden. Terwijl we weten rondom circulariteit, er moeten echt stappen gezet worden. Dat deden wij volgens mij met elkaar. Alleen wij vinden eigenlijk als we dan terugkijken, dat als er gereflecteerd wordt op het afgelopen jaar, dat er dan niet echt specifieke punten te benoemen zijn. Dat is eigenlijk wat ik al eerder noemde over het smart formuleren van de doelen. Als je ze smart formuleert kun je ook makkelijker aangeven dit en dit hebben we bereikt. Dat kan in percentages en verhoudingen zijn, maar dat ontbreekt. Dus het is mooi opgeschreven en we begrijpen de intentie van het college daarin ook. Alleen in een jaarverslag mag het wat ons betreft mag het wat concreter en specifieker.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de SP. De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Dank u wel voorzitter. Ik begon met het doornemen van de jaarstukken en ik had al heel snel een vraag. Toen nog één, toen nog één en nog één. Het ging zomaar door. Op een gegeven moment realiseer ik me echt wel dat ik over zowat elk onderwerp van het hoofdstuk Economie een vraagje kon bedenken. Dus ik heb besloten om geen vraag te stellen, maar een conclusie te trekken. Coalitiepartijen hebben het afgelopen jaar laten zien dat zij er zijn voor de markt en niet voor de mens. Vestigingsmogelijkheden, zakelijke toeristen, innovatie, het economisch profiel van de provincie. Dit zijn de onderwerpen waar de coalitiepartijen zich voor inzetten. Maar de mens, die zoekt het maar uit.

De heer Janssen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Janssen, een interruptie.

De heer Janssen: Mag ik een korte interruptie plaatsen?

De voorzitter: Ja, ga uw gang.

De heer Janssen: U wijst heel erg op het belang van de economie voor de bedrijven, maar het college investeert ook veel geld in het duurzaam inzetbaar houden van mensen door middel van de Utrecht Talent Alliantie. Dus er wordt ook heel veel inzet gepleegd op inzetbaarheid van met name mbo gekwalificeerd personeel, mensen in de zorg, in de ICT, om die toekomstbestendig op de arbeidsmarkt te houden. Hoe kijkt de SP daarnaar? Is de SP daar ook zo negatief over?

De voorzitter: De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Wat ons betreft wordt er nog steeds veel te weinig gedaan voor de mensen in armoede en daar gaat het bij dit stuk om. Dat zeg maar de economie veel te veel gefocust is op bedrijven en niet op de mensen nog steeds. Ik zie nog een interruptie.

De voorzitter: Excuus. De heer Nagtegaal, ga uw gang.

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter en dank ook aan de heer Harris voor zijn bijdrage. Dat kennen we van hem. Kijk, ik snap wat de heer Harris zeg over armoede en dergelijke. Alleen, daar worstel ik zelf altijd mee ook als Statenlid zijnde, dat ik zelf wel vind dat de provincie daar niet per se iets aan kan en moet doen. Dat het meer voorbehouden is aan het Rijk of aan een gemeente is. Is de heer Harris het daarmee eens?

De voorzitter: De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Daar kom ik zo op terug in mijn bijdrage. Ik ben het er niet meer eens. Ik vind dat de provincie echt wel een rol daarin moet spelen.

De voorzitter: U vervolgt, ga uw gang. Mijnheer Nagtegaal u krijgt zo antwoord op uw vraag in het betoog. Vooruit, ga uw gang.

De heer Harris: Dit is wat de SP betreft een volledig verkeerde manier van naar de economie kijken. Het interesseert mij werkelijk niet hoe goed het economisch profiel van Utrecht is op papier, terwijl er nog duizenden kinderen in armoede leven. Terwijl ouderen geen onderdak hebben, terwijl een moeder staat te rekenen in de supermarkt omdat ze niet weet of ze die potje pindakaas kan betalen. Er wordt zoveel geregeld voor de bedrijven, maar er wordt zo ontzettend weinig gedaan voor de mensen.

De voorzitter: Mijnheer Harris, u krijgt een interruptie van de heer El Hamdaoui. Ga uw gang.

De heer El Hamdaoui: Dank u wel voorzitter. Ik vraag met oprechte interesse hoe ziet de SP zich voor zich hoe de provincie zich kan inzetten voor armoede? Want daar vinden wij van GroenLinks ook echt heel belangrijk.

De voorzitter: De heer Harris.

De heer Harris: Daar kom ik zo meteen op in mijn bijdrage.

De voorzitter: Dat vermoeden had ik al een klein beetje. Dus ik stel voor dat u uw betoog vervolgt.

De heer Harris: De partijen die deze jaarstukken hebben geleverd, zouden zich eigenlijk gewoon moeten schamen. Ze kiezen ervoor hun handen in onschuld te wassen en te zeggen dat de provincie daar niet over gaat. Ik zou zeggen en de SP zegt, zorg er maar voor dat de provincie daar wél over gaat. Zoek de grenzen op, geef de mensen die het nodig hebben financieel steun en kijk maar of het Rijk jullie tegen gaat houden. Creëer een subsidiepot voor mensen met een laag inkomen die ze kunnen gebruiken om een huur te betalen. Koop een leegstand pand en maak er een daklozenopvang van. Koop zo nodig de boodschappen voor mensen die dat zelf niet meer kunnen betalen. Doe iets voor de mensen die jullie beweren te vertegenwoordigen.

De voorzitter: Mijnheer Harris, u krijgt een interruptie van de heer Nagtegaal. Ga uw gang.

De heer Nagtegaal: Ik vind dit op zich heel leuk en ik begrijp ook echt wel de zorgen van de heer Harris over armoede. Ik ken ook mensen in mijn omgeving die moeite hebben om rond te komen. Alleen we komen wel terug, u zegt zoek die grenzen op, maar hoe gaat de provincie dat dan doen als het niet in het takenpakket zit? Een provincie kan toch niet opeens een pand opkopen en daar daklozen insteken? Dat kan toch helemaal niet? Is de heer Harris het met mij eens daarover?

De voorzitter: De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Nee, ik zie geen reden waarom ze dat niet zouden kunnen proberen. Als het Rijk het echt niet wil, dan komen ze maar ons stoppen.

De voorzitter: De heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Maar kijk, je krijgt een soort dubbel op. Het Rijk is wel bezig met armoede, dat kunnen we niet ontkennen. Ook, ik hoop in ieder geval, dat zo'n nieuw kabinet dat ook gaat doen. Gemeenten zijn daar ook heel erg mee bezig. Het is toch juist dan niet aan een bestuurslaag zoals de provincie, om daar dan ook aan mee te doen. Dat je allemaal een soort stapeling van stapelingen van regelingen krijgt. Dat lijkt me toch ook niet wenselijk, ook voor die mensen als het gaat om laagdrempeligheid. Ik denk dat juist een gemeente daar veel meer voor is weggelegd, ook omdat de gemeente echt de overheid is die dicht bij mensen staat. Misschien kan ik de heer Harris aanraden zich kandidaat te stellen als raadslid waar hij woont over twee jaar.

De voorzitter: De heer Harris tot slot.

De heer Harris: Ik ben het zeker mee eens dat het liefst zou wat de gemeente en het Rijk doet voldoende zijn. Maar dat is gewoon niet zo. Dan zou ik zeggen, er zijn problemen die niet opgelost worden door de gemeenten en door het Rijk, laten wij dat maar dan gaan oplossen aangezien het niet door de andere instanties wordt opgelost. Dus het liefst zou ik ook zien dat gemeenten en Rijk het zelf kunnen doen.

De voorzitter: Dat was ook uw betoog? Dan gaan we door naar de fractie van UtrechtNu! De heer Nagtegaal. Ga uw gang.

De heer Nagtegaal: Jeetje ik schrik me een hoedje. Is er een soort random volgorde?

De voorzitter: Mijnheer Nagtegaal het gaat altijd op alfabetische volgorde met een loting waar we beginnen in een cyclus.

De heer Nagtegaal: Ik heb eigenlijk niet echt een vaste bijdrage op dit agendapunt, maar ik ga gewoon lekker interrupties doen. Dat was mijn idee vandaag, dus ik heb niet een bijdrage. Dus kunt u op mij niet interrumpen gelukkig.

De voorzitter: Dat staat u natuurlijk helemaal vrij. Ga uw gang. Dan ga ik naar de fractie van Volt. De heer Limmen, ga uw gang.

De heer Limmen: Dank u wel voorzitter. Volt heeft met waardering de jaarstukken van 2023 en de goedgekeurde controleverklaring van de accountant kennisgenomen. De financiële ontwikkeling op de wat langere termijn zijn nogal zorgelijk. Het lijkt daarop dat de basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering nog niet op orde zijn. De organisatie is nog onvoldoende daadkrachtig, wendbaar en duurzaam, concluderen wij uit het stukken. Tevens spelen op de achtergrond de gevolgen mee van de conclusie uit het geactualiseerde rapport van de groeisprong. Moet er nu niet een structurele voorziening komen in plaats van een incidentele storting van die nu is gedaan? Volt hoort graag de mening van de gedeputeerde over de financiële positie op de wat langere termijn in relatie tot de begrotingsvoorstellen. Zelfs bijvoorbeeld de onttrekking van veertien miljoen, ruim veertien miljoen, voor het budget overheveling. Ook vraagt Volt zich af of het weerstandsvermogen niet moet worden vergroot, in plaats van dat er een vrijval van 4.1 miljoen wordt ingeboekt. Uit het jaarverslag dat de provincie economisch, buitengewoon competitief is, waarvoor hulde. Maar Volt vindt dat de economie alleen toekomst heeft als de economische groei past binnen het kader van de circulaire economie. Van één circulaire economie. Wat opvalt is dat de meerjarendoelen voor wat betreft innovatie erg globaal zijn geformuleerd en bijna alleen op kwantitatieve, economische groei zijn gebaseerd. Wij zien graag in het volgend jaarverslag graag meetpunten die zich richten op onder andere brede welvaart en Social Development Goals. Vooral concretere en meer op effect en prestatie-indicatoren voor wat betreft de transitie naar een circulaire economie. Waarvan we allemaal hoog over opgeven, een circulaire samenleving. Op het gebied van gezondheid, grondstoffen, wonen, milieu en welzijn. Volt ziet graag dat er via de revolverende fondsen, meer geïnvesteerd wordt in ROM, OMU en EBU. Volt verneemt graag van de andere partijen en gedeputeerde hoe zij hierover denken. Volt erkent en waardeert de inzet van de provincie op de ondersteuning van de transitie naar een circulaire samenleving, maar is wel van mening dat zij op het ogenblik tekortschiet. Met name in het bevorderen van een integrale aanpak op alle domeinen van het provincie beleid. Dat het nodig is dat we beter op data monitoren van de beoogde resultaten. Volt vraagt zich af de provincie niet juist meer middelen moet inzetten op het regisseren en faciliteren van deze transitie. Wij vragen ons af of er niet meer budget voor het versterken van een sterk bestuur en een concernbrede, integrale aansturing op die thema's moet komen. Wij constateren dat op het thema Sociale Agenda middels de sociale bril steeds integraler, veel beleidsvoorstellen worden meegenomen. Waarvoor hulde. Zeer bedenkelijk is dat afnemende lees-en schrijfvaardigheid in ons onderwijs. Laaggeletterdheid scoort ook in onze provincie onvoldoende. Volt verwacht echter wel dat het plan van aanpak laaggeletterdheid snel zijn uitwerking gaat krijgen. Vanuit Volt vinden wij de cultuur en erfgoed een belangrijk onderdeel van de samenleving die verbinding brengt. Inclusiviteit van iedereen is voor ons belangrijk. Wat betreft de dialoog met de inwoners zien wij nog te weinig terug van de werkelijke innovatieve vormen van participatie van burgers in de

totstandkoming van beleid. Ook ligt hier een budgettaire probleem. Een feit welke Volt met lede ogen aanziet. Wij blijven het bijzonder vinden dat over Europa zo weinig inzichtelijk is in de P&C-cyclus. Hier zijn meerdere gesprekken over gevoerd en gedeputeerde heeft in april toegezegd dat er meer concretere informatie met ons gedeeld zal worden op een andere wijze. Wij zullen dit nauwlettend volgen. In de volgende jaarstukken verwachten wij ook te kunnen lezen wat wij aan de Europese Unie hebben geboden. Dit in verband met constructieve wisselwerking tussen Europa en de provincie, die is toegezegd in april. Verder is voor Volt de humane opvang van asielzoekers en huisvesting van statushouders zeer belangrijk. We hebben de ontwikkelingen nauwgezet gevolgd en zijn tevreden met de aanpak van gedeputeerde als het gaat om PRT en het Kansmakersteam. Er is nogal eens wat kritiek geuit en wij hebben daar zeer grote waardering voor hoe dat wordt aangepakt. We bedanken iedereen voor de stukken die aan deze complexe stukken heeft meegewerkt. Waarvoor dank dus.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD. De heer Janssen, ga uw gang.

De heer Janssen: Ik doe het in een beetje met op de achtergrond de heer Gilissen die in de trein gestremd is ergens tussen Den Haag, Amsterdam en Utrecht. Dus ik moet een beetje in zijn plaats treden, wat best wel een hoge lat is om overheen te springen. Maar desalniettemin heel veel waardering voor de jaarstukken en ook voor de tafeltjessessies. Het werd ook door SGP-collega benoemd, altijd zeer gewaardeerd de inzet van medewerkers. Net zoals we zeer verheugd zijn over de aandacht die de SP-fractie aan de economieparagraaf besteedt. Dat doet ons deugd, want economie kan niet genoeg aandacht krijgen wat ons betreft. Over de inhoud denken wij echter anders. Dat zal u niet verbazen. Wij zijn juist zeer tevreden over de inzet die dit college aan alle kanten pleegt om onze economie te ondersteunen. Dat is ook goed te zien in de jaarstukken. We zijn zeer verheugd over datgene wat het college heeft bereikt als het gaat over het duurzaam inzetbaar houden van de menselijke kwaliteiten op de arbeidsmarkt. Het zorgen dat mensen ook in de toekomst goed hun plek kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: U krijgt een interruptie mijnheer Janssen. De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Ik vroeg me af waarom de provincie trots zou moeten zijn op zo'n mooi economisch profiel en zo'n mooi cijfertje die omhooggaat, als er nog steeds zoveel armoede is.

De voorzitter: De heer Janssen.

De heer Janssen: De reden is dat, en ik lees het even uit pagina 177, de werkgelegenheid in Utrecht hoger dan in andere delen van het land. De bruto arbeidsparticipatie, maar nog steeds maar op 78,3 procent ligt. De enige structurele oplossing voor armoede is nog altijd wat ons betreft een betaald beroep. Dus wat ons betreft zou die werkgelegenheid zo dicht mogelijk tegen honderd procent moeten aanliggen. Zodat ook zoveel mogelijk mensen ook echt kunnen participeren in de samenleving. Daarom is het van belang dat we ook aan de versterking van de economische structuur van Utrecht. Ik spreek de collega van Volt na, die zegt zorg nu ook dat die economie toekomstbestendig is. Daar zijn ook de investeringen, die we via de ROM en via de OMU doen, zijn daar ook op gericht. Dat is een uitstekende zaak om Utrecht ook in de toekomst welvarend voor iedereen te houden.

De voorzitter: De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Maar één van de problemen is dus met die werkgelegenheid is dat er heel veel mensen zijn die gewoon fulltime werken en niet rondkomen. Dus die werkgelegenheid kan wel op honderd procent liggen,

dan zal er nog steeds heel veel armoede zijn, omdat mensen gewoon te weinig betaald krijgen. Als je een minimumloon inkomen hebt, dan kan je niet in Utrecht wonen als je niet een sociaal huurhuis hebt. Dat kan gewoon niet. Dus werkgelegenheid is niet het enige probleem.

De heer Janssen: Werkgelegen ...

De voorzitter: De heer Janssen.

De heer Janssen: Sorry voorzitter, ik was zo enthousiast over de vraag dat ik meteen al ...

De voorzitter: Wellicht kunt u hierna uw betoog vervolgen.

De heer Janssen: Nee, werkgelegenheid is denken wij de basis voor economische voorspoed voor iedereen. Als mensen van een minimumloon te weinig overhouden om hun boodschappen te betalen, dan ligt dat meestal gewoon aan de belastingen die te hoog zijn. Het probleem van de woningmarkt ben ik met u eens inderdaad, er zijn te weinig woningen beschikbaar. Daarom zijn we ook verheugd met het college, wat dat ook echt als belangrijke prioriteit heeft bestempeld in het beleid. Bouwen voor iedereen, dus dat grijpt gewoon keurig in elkaar. Dus wat betreft de economieparagraaf tevredenheid. Ga ik door met mijn bijdrage voorzitter. Dank u wel. Recreatie, ook een belangrijk onderwerp binnen de provincie. Er wordt met veel genoegen gemeld dat er een transitie is geweest van recreatie van het één naar het ander. Oftewel we hebben RMN ondergebracht bij Staatsbosbeheer. Ik zeg het even kort door de bocht. Wij hebben daar nog wel zorg. Dus het wordt allemaal wel heel braaf opgeschreven, maar dat betekent nog niet dat de zorgen rondom recreatie daarmee weg zijn. We zullen daar ook in andere inbrengen op terugkomen ik wou het even hierbij laten, omdat er nog anderen zijn die ook wat willen zeggen denk ik. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar 50PLUS, mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u voorzitter. Eigenlijk wil ik er niet zoveel over zeggen. Behalve dan dat het toch nog gewoon steeds achterloopt met de woningbouw. Het is eigenlijk toch wel dieptreurig als je een projectje hebt van vijftig woningen in Nieuwer Ter AA, dat dat gewoon drie jaar moet duren voordat daar toestemming voor komt. Dan denk ik, waar zijn we mee bezig? Als ik bij de volgende onderwerpen lees dat we 100.000 woningen willen bouwen, althans, dat is dan wel het plan van Den Haag. Dan denk ik, met vijftig woningen in drie jaar halen we dat natuurlijk nooit. Verder recreatie, wil ik toch nog een keertje benadrukken ik heb het al vaker gezegd. Laten we toch kijken naar de toiletten, kom ik weer. Het was helaas niet motie 100, maar motie 101 die toen unaniem is aangenomen. Dat is de gedeputeerde die toch zegt dat gaan we niet doen. Maar wij vinden wel belangrijk dat we dus gewoon een zorgplicht eigenlijk, dat dat bij de topplaatsen, toeristische overstapplaatsen, sowieso wél moet gebeuren. Want dat is ook vaak in gebieden waar ook een riolering ergens in de buurt loopt, dus dat kan gewoon aangesloten worden. Verder, doelen zijn niet altijd bereikt, maar verder wil ik eigenlijk niet gaan. We moeten kijken dat we in de komende periode ... Als we het volgende jaarverslag bekijken dat we dan kunnen zeggen, hiep, hiep hoera. Wij hebben vooruitgang geboekt. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de BBB. Mevrouw Oude Luttikhuis, ga uw gang.

Mevrouw Oude Luttikhuis: Dank u wel voorzitter. Allereerst dank voor de uitgebreide jaarstukken. Ze waren supergoed te lezen, de toelichtingen waren helder. Maar ik heb nog wel een vraag over de kernboodschap van de accountant. Dat gaat over de rechtmatigheidsverantwoording die in de jaarrekening staat. Ik heb een vraag

over de omvangrijke onrechtmatigheden van 29,3 miljoen. Hoe heeft die kunnen ontstaan? Waarom is die ontstaan? Hoe kunnen wij voorkomen dat wij het komende jaar dit soort onrechtmatigheden weer om de oren krijgen. Wij zijn als PS daar ook niet over geïnformeerd. Misschien kunnen het we daar ook even over hebben waarom zijn wij als PS niet over deze onrechtmatigheid geïnformeerd? Tevens ...

De voorzitter: Mevrouw Oude Luttikhuis u krijgt een interruptie van de heer Adriani. Ga uw gang.

Mevrouw Oude Luttikhuis: De heer Adriani.

De heer Adriani: Wat geinig dat u mij het woord geeft. Dat is nog een beetje de voorzittersreflex van de vorige sessie.

Mevrouw Oude Luttikhuis: Ik heb vanmorgen een paar uur voorgezeten dus ik zit nog een beetje in die modus.

De voorzitter: U hoeft zich geen zorgen te maken hoor, de heer Adriani krijgt van mij ook het woord.

De heer Adriani: Mijn vraag was, we hebben hier uitgebreid bij stilgestaan in de commissie vorige week, in de aanwezigheid van de accountant ook en het college. Dus ik vroeg me af wat de bedoeling is dat we dat nu weer bespreken?

De voorzitter: Mevrouw Oude Luttikhuis ga uw gang.

Mevrouw Oude Luttikhuis: Het staat in een Statenvoorstel volgens mij, dat we daar ook aandacht aan moeten schenken. Dus ik zou wel graag willen weten hoe, wat, waar, waarom? Dan heb ik nog een vraag bij de overschrijding van de programma's en de investeringskredieten. Die zijn ook overschreden met 8,6 miljoen. Daar heb ik eigenlijk dezelfde vragen over. Dat waren mijn vragen. Verder sluit ik me aan bij de voorgangers die al één en ander hebben aangegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar het CDA. De heer Koren, ga uw gang.

De heer Koren: Dank voorzitter. Ik had ook een opmerking over de rechtmatigheidsverantwoording, ik durf het bijna niet meer te zeggen nu. Daar hebben het vorige week uitvoerig over gehad. Als antwoord op de BBB, dat is voornamelijk ook omdat tijdens de wedstrijd spelregels zijn veranderd. Wat we wel hoorden vorige week van de accountant is dat in het kader van de tijdigheid zeg maar, er nu afwijkingen zijn. Ik vroeg me af zeg maar aan de gedeputeerde of wij een voorstel tegemoet kunnen zien over die tijdigheid, om daar met zijn allen een standpunt over in te nemen voor de volgende jaarrekening. Dat we mogelijk het kunnen voorkomen dat we nog een keer niet wil voldoen. Dan voorzitter, personele bezetting blijft aandachtspunt. Daar hebben wij vorig jaar ook al de aandacht voor gevraagd. Hebben we gezegd misschien moeten we iets onconventioneels gaan doen. Ik vroeg me af wat het college nu doet om echt de personeelstekorten terug te dringen? Als laatste voorzitter, onderbesteding. U bent waarschijnlijk bekend met de Wet van Wijntjes uit november 21. Heeft de Staten aangenomen en die ziet voornamelijk op de onderbesteding en de algemene reserves. Die onderbesteding is natuurlijk zonde als dat plaatsvindt. Mijn vraag aan het college, de gedeputeerde is, kan u de drie belangrijkste oorzaken noemen van afgelopen jaar waarom die onderbesteding er weer is? Wat is de visie naar de toekomst toe om die onderbesteding verder te voorkomen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de ChristenUnie. Mevrouw Kennedy-Doornbos, ga uw gang.

Mevrouw Kennedy-Doornbos: Dank u wel voorzitter. Wij vinden het een goed, leesbaar jaarverslag, maar te dik. Daar is iedereen het natuurlijk mee eens. Toch is het ook een heel fijn als wij weten dat zeg maar het initiatiefvoorstel van de Commissie Janssen zou worden aangenomen en de volgende jaarverslagen zijn misschien een stuk dunner. Dan blijft dit toch een heel aardig naslagwerk om te weten wat al die technische termen precies betekenen, hoe het is opgebouwd en wat we precies hebben bereikt en dergelijke. Want het geeft wel heel veel informatie zo'n jaarverslag, maar ik ben er niet helemaal doorheen gekomen, dat is dan weer jammer. Evenals door alle andere stukken. De tafeltjessessie heeft veel vragen beantwoord, maar op dat moment hadden we ook nog niet alle stukken gelezen misschien. Wat we wel hebben begrepen, is dat er veel subsidie op de plank blijven liggen, deels door personeelstekorten. De rode bolletjes en de jaarstukken zijn bijna altijd gelinkt aan personeelstekorten en onderbezetting hebben we begrepen. Dat is natuurlijk jammer, dus wat dat betreft hebben we ook nog wel wat opmerkingen bij de Staat van de Organisatie als we dat gaan bespreken. De rechtmatigheidsverantwoording waarover we ook in de stukken van de accountant hebben kunnen lezen. Daaruit blijkt dat begrotingsonrechtmatigheid toch wel vaak komt omdat we niet hebben uitgegeven wat we zeiden dat we zouden uitgeven. Dan zou ik het toch wel jammer vinden als wij en dat is ook al eerder gememoreerd, maar als wij moeten uitgeven omdat we anders onrechtmatig bezig zijn. Nee, liever niet uitgeven als het ook niet nodig is. Dan maar leven met wat meer begrotingsonrechtmatigheid, of het gewoon eerder aan ons melden, dan is het ook niet onrechtmatig. Want het is gewoon eigenlijk ook heel goed om te lezen dat we die lening van vijftig miljoen euro uiteindelijk niet hebben hoeven afsluiten. Dat de financiële positie goed is, dat de renteopbrengsten hoger zijn dan verwacht. Dat we eigenlijk goed in ons jasje zitten als provincie en dat is fijn om te lezen. Nog één laatste opmerking. Er staat in het jaarverslag dat in 2024 de implementatie van de subsidiesteekproeven zullen worden uitgevoerd. Waarbij een extra check wordt uitgevoerd of de subsidieaanvraag echt de afgesproken subsidieactiviteit heeft uitgevoerd. Dat is ook fijn om te lezen. Niet om wantrouwend te zijn, maar gewoon om zeker te weten dat ons geld op de goede manier wordt besteed. Als het gaat om de bestemmingsvoorstellen, het beoordelingskader, dat ziet er gewoon heel goed uit. Daar hebben we verder geen opmerkingen over, daar zijn we het mee eens. Dat was het. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar D66. Mevrouw De Widt, ga uw gang.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Wat ons betreft, wij kijken met tevredenheid naar de kwaliteit van de jaarstukken die we over de jaren heen hebben zien verbeteren dus dat is heel fijn. Dan kijken we vooral vooruit naar de verbetering, zoals mevrouw Kennedy daarnet ook al aankondigde, die als gevolg van het werk van de Commissie Janssen op ons wacht. Dus kan alleen maar nog beter worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar Forum voor Democratie. Mevrouw Van der Kolk.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel. Eigenlijk sluit ik me volledig aan bij D66 in de zin dat het een ... Ik vind het ook verrassend. Maar dat het een mooi verslag is. Zoals de ChristenUnie opmerkte, het is dik, maar door de bladspiegel zal ik maar zeggen, wel heel goed leesbaar. Dus liever iets meer pagina's die niet al te volstaan dan andersom. Inderdaad komen we zo bij het volgende punt vanuit de Commissie Janssen. Maar verder geen andere opmerkingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar GroenLinks. Mevrouw Matser, ga uw gang.

Mevrouw Matser: Dank u wel. Ook wij willen graag onze dank uitspreken voor de uitgebreide jaarstukken en de beantwoording tijdens de tafeltjessessie. Toch ook even gebruik maken van dit moment om een aantal punten uit te lichten waar we erg trots op zijn die zijn verantwoord in de jaarstukken. Onder andere dat

Utrecht Talent Alliantie steeds meer mensen weet te bereiken. Maar ook dat de Ontwikkelingsmaatschappij van Utrecht nu de eerste aankopen heeft gedaan waardoor we bedrijventerreinen verder kunnen gaan verdichten en verduurzamen en onze inzet op de circulaire economie. Want waar ik het enthousiasme van de SGP helemaal deel dat we daar hard mee aan de slag moeten, deel ik niet de conclusie dat daar te weinig op is ondernomen. We zien onder andere dat de ketenregisseur aan de slag is gegaan, dat we aangesloten zijn bij de Kopgroep Circulair Financier en dat verdient onze waardering. Ik kijk daarbij wel ook enorm uit natuurlijk naar de middellangetermijnstrategie, waarin nog verder duidelijk moet gaan worden. Want dat we nog meer stappen daarop moeten zetten, dat is absoluut duidelijk. Dan heb ik nog één vraag aan het college en die gaat over de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij. Die heeft namelijk afgelopen jaar actief geïnvesteerd in de breedte. Terwijl de ROM juist zich richt op drie specifieke doelen. De gezonde maatschappij, de duurzame maatschappij en gaming en media. Ik vraag me af wat de rol van de gedeputeerde daarbij is geweest? Of daar is aangestuurd dat de ROM zich wel blijft richten op deze drie speerpunten? Ik zou graag meer inzicht ook nog krijgen in het werk dat de ROM doet, zodat we komend jaar goed de evaluatie van hen met zijn allen kunnen gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid. De heer Adriani, ga uw gang.

De heer Adriani: Dank voorzitter. Ik zat naar de heer Harris van de SP te luisteren. Ik dacht je leest ook wel een beetje wat je wilt lezen. Want waar hij las economie en groei en banen en bedrijven, las ik Sociale Agenda, energievouchers, meer sturing op sociale huur, gratis ov voor ouderen, investeren in een gezonde leefomgeving. Eigenlijk heel veel dingen voor mensen. Zelfs het uitdelen van potjes pindakaas via de uitvoering van amendement 37 Steun aan de voedselbanken. Maar ik kan me wel voorstellen dat de heer Harris daar precies even op het verkeerde been is gezet, want daar lijkt een foutje in de jaarrekening geslopen te zijn. Want 100.000 euro van dat amendement is nog niet uitgegeven en die wordt niet overgeheveld. Die heeft de zeven van de overhevelingen niet gehaald. Dat moet een foutje zijn. Dus de vraag is even aan het college, maakt u daar een erratum van? Of moet moeten we daar een amendementje voor maken zodat we dat amendement ook ten volle kunnen uitvoeren? Het andere punt wat ik graag wilde maken, dat gaat over recreatie. De heer Janssen had het daar ook al over. Op pagina 192 wordt iets gezegd over de motie Recreatie maken we samen. Het staat er niet, maar je zou hem kunnen lezen als dat met de tekst die daar staat die motie als afgedaan beschouwd zou kunnen worden. Wat dat betreft refereer ik ook even aan gesprekken die we hier eerder hebben gehad in deze commissie en ongetwijfeld ook nog hebben vanmiddag bij agendapunt achttien, dat dat wat ons betreft nog niet zo is.

De voorzitter: Daar was even wat verwarring aan mijn kant, omdat volgens mij geen enkele motie afgedaan is tot deze is afgedaan in de nieuwe werkwijze. Dus als dat erin staat, dan zal dat ook een foutje zijn. 🟡 (reactie buiten de microfoon). Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren. Mevrouw Butterman ga uw gang.

Mevrouw Butterman: Dank u wel voorzitter en dank ook aan de organisatie voor de jaarstukken en de beantwoording van alle vragen die we daarbij hadden. Voor wat betreft de BEM-onderwerpen zijn we blij om te zien dat er praktisch ook wel stappen worden genomen op het gebied van circulaire economie, om die wat verder te stimuleren. We sluiten ons aan bij de punten van Volt om daar echt meer meetbare en concrete doelen te gaan formuleren. Daarnaast zagen we dat er in 2023 nog steeds een bedrag van 500.000 euro is uitgegeven om ons economisch profiel te boosten. Een gigantisch bedrag die hopelijk na ons aangenomen amendement dat toppositie geen topprioriteit meer hoeft te zijn, tot de verleden tijd behoort. We zullen het zien. Een ander punt baart ons nog een beetje zorgen. Namelijk de ambitie om de dialoog met inwoners en samenwerkingspartners transparanter en innovatiever te maken. We vragen ons dan ook af of het

loskoppelen van inspraakmomenten van onze beeldvormende en besluitvormende vergaderingen daaraan bij gaan dragen. Ook dat zullen we gaan zien. Dan nu ons belangrijkste punt voor al hier. We hebben in de beantwoording van de vragen over vergunningverlening, toezicht en handhaving met interesse gelezen. Echter het antwoord dat namens de commissaris op onze vraag kwam, die vooral betrekking had op toezicht- en handhavingstaken, daar zoomden de antwoorden vooral op in. Maar het ging ons om een wat breder pakket, dus ook om vergunningverlening. Daar hebben we nog niet een specifiek antwoord op gekregen. Er blijven voor ons dan ook twee vragen over. In een eerder hoofdstuk namelijk, hoofdstuk twee van de jaarstukken, lezen we dat de complexiteit van vergunningverlening met name op het natuurdeel aan het toenemen is. Dat is natuurlijk niet vreemd met een nieuwe Omgevingsvisie en gemeenten die worstelen ook om hun rol daarin correct uit te voeren. We hoeven collega's dan ook niet duidelijk te maken dat juist die transities in het landelijk gebied en met natuur de komende jaren gaan plaatsvinden. Of dat nu het creëren van natuur is, of de infrastructuur, of een landbouwtransitie. Tegelijkertijd lezen we dat ondanks actieve werving vacatures nauwelijks te vullen zijn. Dit baart ons zeer groot te zorgen. Kunt u ons ons inlichten hoe dat zit? Voor ons is het dan ook logisch dat vergunningverlening al vroeg aan tafel zit op het moment dat beleid voor natuur en landbouw gemaakt gaat worden. Om de effectiviteit van dat beleid, maar ook de effectiviteit van vergunningverlening te verhogen. Daarom zien we graag een evaluatie van de keten van beleid, vergunningverlening en ook toezicht en handhaving. Graag uw reactie hierop. Als we daar nu niet een antwoord op krijgen, dan denk ik dat daar een motie of een amendement in de maak zal zijn. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de PVV. De heer Van der Star, ga uw gang.

De heer Van der Star: Bedankt voorzitter. Ik vond het een dikke pil om door te nemen. Ik heb ook niet alle jaarstukken gelezen. Ik wil me verder aansluiten bij mijn buurvrouw van de FVD en verder geen toevoeging. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we daarmee door de eerste termijn van de jaarstukken. Dan gaan we naar het college. De heer Bakker beginnen we bij u.

De heer Bakker: Dat is goed voorzitter, dank u wel. Dank voor alle vragen en reacties. Ook de complimenten ook voor de tafeltjessessie. Ik heb het de vorige keer vanochtend ook gezegd, maar die zullen wij zeker doorgeleiden naar de collega's. Ook dank voor de complimenten over de leesbaarheid. Daar hebben we flink in geïnvesteerd, dus ik ben blij om te horen dat dat lukt. Even kijken, één onderwerp ga ik even combineren met elkaar. Dat gaat denk ik helpen. Dat gaat over circulair, want daar zijn door verschillende partijen wat vragen over gesteld. De SGP, Volt en de Partij voor de Dieren. Eigenlijk kunnen we het samenvatten. Er is ongelooflijk veel gebeurd afgelopen jaar breed in de organisatie. Maar u weet ook uit eerdere debatten die we daarop hebben gevoerd met elkaar, dat we er nog niet helemaal zijn. Die middellangetermijnstrategie daar wordt hard aan gewerkt, dat gaat een ongelooflijk belangrijk document zijn. Daar zit een doorvertaling in van de doelen die wij nastreven. Daar zit ook een monitoringsplan bij, die gaat er zeker zijn. Voor de rest, omwille van de tijd, denk ik dat mevrouw Matser een aantal hele mooie zaken heeft genoemd die we gewoon doen met elkaar, dus die vinden gewoon plaats. Dan ga ik naar de volgende partij die een vraag heeft gesteld over een onderwerp dat bij mij ligt en dat is bij Volt.

De voorzitter: Mijnheer Bakker één momentje, u krijgt een interruptie van de heer Vermaat.

De heer Vermaat: Voorzitter dank u wel. De gedeputeerde wil snel verder, dat begrijp ik. Die middellange termijn, wanneer kunnen wij dat dan verwachten dat die doelen daar helder worden opgeschreven?

De voorzitter: De heer Bakker.

De heer Bakker: Mijnheer Vermaat, even kijken wat daarin het handige antwoord is. We hebben onlangs een vrij uitgebreide werksessie daarover gehad. U krijgt voor de zomer daarvoor de conceptversie en na de zomer, in het derde of wellicht zal het net begin vierde kwartaal zijn, zal de middellangetermijnstrategie en het hele plan wat daarbij ligt zult u ontvangen. Met daarop ook een blik op wat zijn nu de prioriteiten en speerpunten en welk monitoringsplan ligt daar ook onder. Dus daar hebben wij als het goed is ook u in dat schrijven daarover ook wat nader over geïnformeerd. Ik hoop dat dat uw vragen even beantwoord. Anders altijd bereid om al marge van de vergadering daar nog even toelichting op te geven. Volt stelde wat vragen over zijn we nu niet wendbaar, niet in control. Om heel eerlijk te zijn, daar wil ik toch even stellig afstand van nemen. U stelt het erg zwaar, misschien bedoelt u het niet zo. Maar ik vind dat wel zware woorden, dus het kan altijd beter. Er zijn ook zeker elementen waarvan we zeggen daar is de organisatie nog steeds aan het groeien. In het FAC is een aantal keer bijvoorbeeld het versterken van de financiële keten langsgekomen. Zeker een aandachtspunt. Zo zijn er meer aandachtspunten, maar niet in control of woorden die daarop lijken, niet op orde, die herkent het college in ieder geval niet. Financiële toekomst is misschien wat meer voor het debat over de kadernota. Maar daarvan hebben wij gezegd we delen, misschien net wat andere woorden, maar de middellange termijn vragen die er zijn, delen wij met de fractie van Volt. Daarom is het ook goed dat we dat traject rondom dat financieel, duurzaam evenwicht gaan inrichten. Dus hoe ziet nu de middellange termijn toekomst eruit? Al die ambities uit de Omgevingsvisie, hoe gaan we die betalen? Weerstandsvermogen, daar zit een bestemmingsvoorstel bij. De ratio komt nu uit op 2,2 op basis van de jaarstukken. Dat is hoger dan waarmee u ons op pad heeft gestuurd, namelijk tussen de 1,4 en 2,0. We inventariseren risico's, daar komt een bepaald cijfer uit, daar komt een bepaald bedrag uit. We zitten daar nu iets te hoog, dus dat is de reden dat u dat voorstel ziet. Dan zitten we nog steeds in die zin aan de bovenkant van het kengetal. Als gedeputeerde Financiën kan ik daar in deze tijd eigenlijk alleen maar tevreden mee zijn dat we daar zo voor staan. Dus het is niet te laag, maar het is volgens mij gewoon goed. Dan ga ik naar de fractie van de BBB. Die had wat vragen over de rechtmatigheidsverantwoording. Daar ging ook al even een debatje over. Ik denk dat het nu wat te ver voert om helemaal de discussie over de onrechtmatigheid, in ieder geval het gesprek over de onrechtmatigheid te voeren. Wij hebben u in een aantal sessies, presentaties, maar ook in een aantal memo's, naar mijn smaak uitvoerig mee proberen te nemen laat ik het zo zeggen. Want het is echt taaie kost in die rechtmatigheidsvragen. Er zitten een aantal elementen onder dat rechtmatigheid en één van die elementen is die begrotingsrechtmatigheid en hebben we nu ook uitgegeven wat we hadden beloofd? Erboven of eronder? Verschillende gemeenten en provincies doen dat net weer op andere manieren. Iedereen is daar al mee aan het stoeien. Wat wij in ieder geval gaan doen en daar is ook door andere partijen een vraag over gesteld. Is dat we hebben gezegd we gaan na de zomer een goede evaluatie doen. We willen met elkaar kijken wat zouden wij eventueel anders moeten regelen met elkaar? Volgens mij zei de heer Koren dat. Wat moeten we nu anders regelen met elkaar zodat we ook van die tijdigheid even afkomen? Dat we het u op een goede manier melden? Maar wat ik in ieder geval niet zou willen en ik hoop dat u dat met mij eens bent, is dat wij ons er té gemakkelijk vanaf gaan maken. Dat we zeggen we hebben het u allemaal gemeld en er zijn geen rechtmatigheidsvragen meer. Want het hele idee achter deze regelgeving, is juist dat u het goede gesprek kunt voeren met ons, met het college over deze vraagstukken. Maar dan hebben de cijfers waar we nu op uit zijn gekomen, slaan de plank een beetje mis om het zo te zeggen. Dan hebben we eigenlijk niet meer het goede debat met elkaar daarover. U vroeg ook het één en ander over investeringskredieten. Die overschrijden en hoe, wat, waar en waarom. Wij hebben getracht daar een uitgebreide toelichting over te geven. Het bedrag van 8,6 miljoen kon ik even in de gauwigheid niet plaatsen. Maar daar waar dat is plaatsgevonden, is in ieder geval met verwijzing naar de programma's een nadere toelichting in de jaarstukken te vinden. Als u daar nog vragen over heeft, lichten wij die heel graag toe. Maar in ieder geval de aard van de overschrijding is duidelijk

aangegeven. Het moment waarop u daarover geïnformeerd wordt is nu bij de jaarstukken. Dus ik hoop dat u ze dan ze daarin kan vinden. Kom ik bij het CDA, die stelde inderdaad wat vragen over de rechtmatigheidsverantwoording. Wij zullen wat mij betreft samen met u en met de Staten kijken naar wat is dan de goede invulling? Moeten we in de financiële, hoe heet het, verordening sorry dat woord zocht ik. Moeten we dan het één en ander nog aanpassen met elkaar. Wat doet het college om personeelstekorten terug te dringen? Het is sowieso en we gaan het er ongetwijfeld dadelijk bij het debat over de Staat van de Organisatie ook nog wel over hebben. Maar de arbeidsmarkt is ontegenwoordig krap waar ook. Zeker als je kijkt voor bepaalde specialismen zijn er gewoon veel kapers op de kust of willen mensen alleen maar in de vorm van inhuur met ons aan de slag. Ik kan het niet mooier maken dan het is. Toch is er vorig jaar heel veel gebeurd. U vroeg een aantal zaken. Ik noem er gewoon random even een paar. Of niet random, maar in ieder geval even een paar op. Analyse van de markt, zichtbaarheid, meer actieve zoektocht, een verbreding van de inhuurmogelijkheden, innovatieve wervingsstrategieën, campagnes, arbeidsmarktcommunicatie. We hebben gezorgd dat de instroom hoger is dan vorig jaar. Ik vind toch ook nog een hele belangrijke om te noemen is dat we naast het werven van nieuwe mensen, ook veel meer inzetten op het behouden van goede mensen. Want de mensen die we hebben die moeten we ... We moeten vooral zorgen dat de deur naar buiten dicht blijft, om het zomaar te zeggen. Vrijwillig. Onderbesteding vroeg u zonder dat dat plaatsvindt. Ik wil even voorkomen dat ik dat helemaal ga oplezen. Maar op bladzijde zestien van de jaarstukken onder het kopje Lasten, vindt u uitgesplitst wat dit betreft de drie belangrijkste oorzaken zijn. Daar is onder andere is daar zit een deel bij mobiliteit, maar er zit ook een deel bij subsidies. Daar hebben we volgens mij al het één en ander met elkaar over gewisseld. Dan ga ik naar de ChristenUnie. Die hebben wat vragen gesteld over ... U noemde wat punten over leesbaarheid en is het te dik in de informatie? Ik denk dat dat wel, toch ga ik daar heel even op in, dat dat misschien best het spanningsveld gaat zijn waar we komende tijd weer met elkaar gaan zoeken. Dat er ook weer dunnere stukken komen en u misschien ook wel zult zeggen maar nu mis ik informatie. Dus ik ga er zomaar vanuit dat we dat de komende jaren met elkaar een beetje gaan finetunen. Maar de leesbaarheid moeten we vasthouden, maar het mag wel dunner. Rechtmatigheidsverantwoording heb ik al het één en ander over gezegd. Subsidies daar komt een voorstel voor want wij zien namelijk dit ook. Dus hoe kunnen wij nu zorgen dat die onderuitputtingen die er zijn en wat ik net ook al tegen de heer Koren zei, dat we het geld dat we hebben ook gewoon uitgegeven krijgen aan de goede dingen. Daar spelen die subsidies een belangrijke rol in. Wat kunnen we nu nog doen om daarin te verbeteren? Dat is ook in het derde hoofdstukje van de kadernota is beschreven dat u daar een voorstel, samen met de aanpassing van de algemene subsidieverordening zal u daar een voorstel voor krijgen. Dan was de vraag van de PvdA over de 100.000 euro motie met de voedselbanken niet overgeheveld worden. Wat ik in ieder geval financieel daarover kan zeggen, is dat deze daarop getoetst is. Hij moet aan een aantal voorwaarden voldoen en dat dat niet zo is. De details ken ik niet. Niet afgestemd met collega's, maar als dat wel zo is dan hoor ik dat nog graag. Partij voor de Dieren ten slotte deed een beroep op de meetbare en concrete doelen bij circulair. Die vinden wij absoluut. Wat u daar zei over inspraak en participatie, dat is denk ik vooral vraag aan de Staten zelf. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even, ik heb geen andere vragen genoteerd voor de collega's. Wel? De heer Van Essen. Ga uw gang.

De heer Van Essen: Was een hele korte van de SGP. Die had namelijk een technische vraag gesteld over een IBT-themaonderzoek en het vakje was te klein, of het antwoord te lang, zo u wilt. Maar hetgeen wat u gemist heeft, ik denk ik noem dat nu even, dat scheelt misschien even wat heen en weer sturen. Dat namelijk het ging over dat agrarisch opstallen en het strijdig gebruik ervan in het buitengebied. Het is zo dat met de komst van de Omgevingswet en dat is het deel wat u niet kon lezen helaas. Er recente gebeurtenissen, zoals die

parkeergarage in Nieuwegein, andere themaonderzoeken op dit moment naar verwachting de voorkeur hebben. Prioriteren, daar moeten we natuurlijk ook kijken naar maatschappelijke risico's, maar ook naar beschikbare capaciteit. Het onderwerp waar u de vraag over stelt, dat strijdig gebruik van agrarische opstallen in het buitengebied. Het is niet zo dat het niet meer wordt uitgevoerd, dat staat nog steeds op die lijst, maar het zal op een later moment aan de orde komen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel wel voor dat we de volgende keer technische vragen niet in de vergadering doen aangezien we ook een hele volle vergadering hebben. Nee dat was niet aan u, maar dat was meer een reactie dat hij gewoon volledig beantwoord moet worden op papier. Geen zorgen, dat was geen verwijt naar u. Even kijken, mijnheer Van Muilekom, had u nog een ... Ga uw gang.

De heer Van Muilekom: Dank u wel voorzitter. De stelling die de heer 'Dane' nam over dat er meer aandacht moet komen voor het armoedebeleid. Ik denk dat we aandacht voor mensen met een kleine portemonnee hebben, ook besproken bij de discussie die we hebben gehad over de provinciale U-pas. Toegankelijkheid voor iedereen, ook mensen met een kleine portemonnee. Volgens mij hebben we dat in ieder geval zo uitgewerkt en dat we nadrukkelijk nu ook al kijken naar taken en de rollen die de provincie nu heeft, hoe we het toegankelijk houden. Maar uw oproep was echt een stuk breder. Dat het ook gericht is op taken die echt bij de gemeente liggen. Maar ik wacht u voorstellen af als u daar een concreet voorstel bij heeft. Op het gebied van recreatie hoorde ik twee type vragen. Recreatie en de organisatie hoe we de organisatie hebben georganiseerd in onze provincie op het gebied van recreatieve voorzieningen. Een terecht punt van de heer Janssen ook over de opheffing van de RMN die niet goed functioneerde. Dat we op dit moment zitten met een soort transitie, die wij ook echt op twee jaar hebben gesteld mijnheer Janssen. Dat we hebben gezegd, met de Stichtse Groenlanden, maar ook met de nieuwe rol die Staatsbosbeheer op gaat nemen. Bij agendapunt achttien gaan we daar nog nader over spreken. Dat moet echt nog goed ingeregeld worden. Terecht punt en ik wil alleen maar aangeven we hebben daar de volle aandacht voor. De heer Adriani, die noemde al even over de motie. De motie is volgens mij niet afgedaan, want ik kom met een Statenbrief bij u toe zodat wat we dat in de commissie kunnen bespreken. Dus wat dat betreft is dat een belangrijk onderwerp om met elkaar nader te bespreken. De toiletten en recreatie mevrouw Hoek. We hebben daar in april ook al even over gesproken over die zorgplicht, met elkaar geconstateerd echt er gebeurt te weinig. Mede naar aanleiding van de motie van ook andere partijen dat we hebben gezegd we gaan daar echt iemand op zetten die de treineigenaren expliciet gaat benaderen. Want hier moeten wel stappen gemaakt gaan worden. Terecht wat u zegt, tot op heden is er te weinig resultaat geboekt. Nog even over de voedselbanken. Dat is altijd een beetje iets dat zit tussen mij en mevrouw Sterk. Het punt is in ieder geval zo dat ik heb de informatie, ik zal het maar even zeggen zo het is. Dat de ton die uitgegeven zou worden in 2023 en dat ging over het zorgen van het punt dat het verdeelstation in Utrecht, dat die aanvraag in 2023 niet is gekomen. Dat de middelen die daarvoor bedacht waren, dat die volgens mij vergeten zijn over te hevelen naar 2024 wanneer dat nieuwe voorstel komt. Volgens mij moet moeten we even hier intern even nog naar kijken, want volgens mij is dat even iets wat niet administratief niet helemaal goed is gegaan. Maar moeten we eventjes meenemen en even scherp maken of er nog er iets moet gebeuren. Maar goed dat u dat heeft opgemerkt mijnheer Adriani. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Sterk.

Mevrouw Sterk: Volgens mij is de snelste weg als er gewoon een amendement wordt ingediend en dat we het dan over kunnen hevelen. Was eigenlijk een beetje denk ik de achtergrond wellicht van uw vraag, maar dat zou helpen denk ik. Dan kunnen we het volgens mij gewoon weer op orde brengen.

De voorzitter: Een concreet verzoek aan de commissie voor een amendement. Dan ben ik daarmee ... U had ook nog een ... De heer van Schie ga uw gang.

De heer Van Schie: Voorzitter, allerlei mensen hebben allerlei lovende en minder lovende woorden uitgesproken over onze inspanning op het gebied van de regionale economie en innovatie. Toch even reflecteren op de woorden van de SP zijn we er nu voor de mensen of niet? Volgens mij is onze inzet heel erg gericht op de gezonde mens, de gezonde samenleving en de gezonde leefomgeving. Ook vanuit de opdracht van de Omgevingsvisie. Is dat ook waarom we allemaal in de politiek zitten om voor mensen aan het werk te zijn. Alleen mensen hebben soms wel instrumenten nodig om ze gezond en gelukkig te maken en te houden. Binnen de kaders van de provinciale taken en doelen proberen we daar natuurlijk aan te werken. Voorzitter, dan hebben we ook natuurlijk geconstateerd dat een aantal mensen een mening hebben over de OMU, de ROM en de UTA. Heel specifiek ook een vraag van de GroenLinks-fractie over waar zet de ROM zich nu op in? U weet, we hebben drie leidende ecosystemen. Op dit moment zijn die gedefinieerd als Earth Valley, Life Sciences & Health en Media & Gaming, wat we Digital Society noemen. U maakt zich een beetje zorgen voorzitter, namens de GroenLinks-fractie, of we niet te breed gaan. Of we wel binnen de kaders blijven. Volgens mij is dat zo, tachtig procent van de activiteiten van de ROM spelen zich binnen dat spectrum af. Maar het lijkt me een goed idee, de suggestie werd ook gedaan door mevrouw Matser om een keer op werkbezoek te gaan, nader te informeren. Ook in aanloop naar de evaluatie die we gaan doen. Dat is dus een toezegging dat zullen we organiseren en daarmee ook een beter beeld kunnen schetsen ook nog weer van de stand van zaken op het gebied van de inspanningen van de ROM. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Sterk?

Mevrouw Sterk: ik had ook nog één vraag die was gesteld. Dat was een vraag van de heer Limmen van Volt over de inzichtelijkheid rondom Europa. Maar we hebben bij de bespreking van de Europastrategie de afspraak gemaakt dat we dat gaan doen in een vooruit- en terugblik jaarlijks bij de EU-brief die dan wordt gestuurd. Dat juist die P&C-producten gewoon minder daarvoor geschikt zijn. Dus ja, dat krijgt u dat inzicht, alleen u zult het niet terugvinden in de P&C-producten. Behalve wat er nu in staat in de doelenboom.

De voorzitter: Dank u wel. De commissaris tot slot? Ga uw gang.

De heer Oosters: Dank u wel. Mevrouw Butterman, die inmiddels is vertrokken en gegeven de feestelijke omstandigheden hebben we daar alle begrip voor. Maar stelde de vraag over de vergunningverlening op natuur. Ik stel voor dat ik die schriftelijk laat beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Als het goed is, is mevrouw Butterman online aanwezig. Dus dat komt helemaal goed. Dan hebben we de eerste termijn afgerond. Dan kijk ik even de zaal rond voor de behoefte voor een tweede termijn. Graag handjes. Eén, twee, drie. Dan gaan we de tweede termijn doen en begin ik bij de heer Janssen, ga uw gang.

De heer Janssen: Dank u wel voorzitter. Korte reactie op het discussiepunt over de voedselbank en de motie. Daarmee wil ik niet iets zeggen over het doel, wat sympathiek is. Maar ik denk wel dat we even goed moeten kijken hoe we met bestemmingsvoorstellen in het algemeen omgaan. Want als er een subsidie niet aangevraagd wordt, dan is er kennelijk geen behoefte aan. Dan gaan we wel heel erg aanbodgericht werken. Als we dan vanuit hier zeggen die subsidie is niet aangevraagd, maar dan gaan we het nog maar een keer proberen. Ik denk dat we ook een beetje daar een wat strakkere lijn in zouden mogen hanteren. Geld niet uitgegeven is in principe gewoon terug naar de algemene middelen. Dat zou de lijn zijn die ik zou willen

handhaven. Want anders dan gaan we iedere keer een boeg golf voor ons uitschuiven. Dus dat over de techniek en niet zozeer over of het sympathiek is of niet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Bedankt. De gedeputeerde had het erover dat de problemen rondom armoede besproken zijn toen we het over de U-pas hadden. Maar zover ik weet is het nog niet duidelijk of daar daadwerkelijk echt iets uitkomt. Als daar wel al duidelijkheid over is, dan hoor ik dat graag. Sowieso vonden wij dat de U-pas lang niet voldoende was om de problemen echt op te lossen.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot heer Limmen, ga uw gang.

De heer Limmen: Dank u wel. Wij waren toch wel wat kritisch over de stand van zaken van de organisatie. Misschien iets té kritisch want er is wel een hele grote waardering voor de inspanningen van de provincie en de gedeputeerde op al die domeinen. Wij haalden dat echter als ik kijk naar beleidsdoel 10.1 en 10.2, op pagina 227. Zie ik de bolletjes als het ware op basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust. Op 10.2 de provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam, op oranje. Maar misschien hebben we dit verkeerd geïnterpreteerd. Vandaar dat wij wat kritisch waren hierover, althans alert. Met name omdat we het in het licht zien van wat ... Als ik even naar het ravijnjaar kijk, naar de veranderingen die op het ogenblik zo snel gaan dat we zeggen, dat is best wel een kritische iets. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar het college voor de tweede termijn. Mevrouw Sterk ga uw gang.

Mevrouw Sterk: Er zijn inmiddels drie gedeputeerden die zich met die subsidie bezighouden van de voedselbank. Maar volgens mij is het vooral gewoon achter de schermen misgegaan dat het doorgeschoven zou worden naar de jaarrekening. Was het allang toegezegd, acteert men daar ook op. Dus het is niet dat wij nu nog even gaan kijken of dat misschien wel gewaardeerd wordt als we het uitkeren, maar is het gewoon ook een toezegging die we hebben gedaan. Hebben wij zeg maar verzuimd acht de schermen om dat goed te doen. Had ook met zwangerschapsverlof volgens mij van de medewerker te maken. Proberen we dat op deze manier te repareren. De suggestie zou zijn om dat via een amendement te doen. We kunnen ook zelf een addendum misschien toevoegen. Ik weet niet zo goed hoe we dit ... Maar daar zouden we ook nog even op terug kunnen komen. Dus het is niet dat we nog extra gaan lokken om alsjeblieft wel dat geld uit te geven.

De voorzitter: Dank u wel. Het zou altijd in erratum toegevoegd kunnen worden. Mijnheer Bakker ga uw gang.

De heer Bakker: Dank zeg ik even tegen de Volt-fractie voor de reactie en de duiding daarbij nog. Volgens mij gaat het erover worden er groene, oranje, rood bolletjes geduid, is er helemaal geen vuiltje aan de lucht? Of zijn er inderdaad elementen die onze zorg of aandacht hebben? Of zitten we helemaal in de pas waar we zouden willen zijn? Dat zijn we denk ik nog niet en dan is het misschien ook even de woorden die we daarbij kiezen. Maar dat er aandacht voor nodig is en dat dat belangrijk is op bemensing, op hoe zien die zaken eruit, hoe zien cruciale functies eruit. Dat is een feit, dus dat delen wij met u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn daarmee volgens mij, of ... over de U-pas? Dan was dat de beantwoording van het college in de tweede termijn. Dan zijn we gekomen op het punt om het advies voor het debatsoort te geven. Het debat beluisterende, ik heb wel een aantal suggesties gehoord voor een motie en een amendement wellicht. Dus een klein debat is wellicht wat aan de kleine kant, maar ik zie ... Klein?

De heer Janssen: Volgens mij wordt er een amendement aangekondigd.

De voorzitter: Kan ook in een klein debat.

De heer Janssen: Wat ons betreft niet. Zeker dit amendement niet. Want er wordt hier met de techniek geflipperd, gaan we niet doen.

De voorzitter: Ik geef enkel de praktische mogelijkheid om het wél te doen. Als u een normaal debat wenst dan is dat natuurlijk aan u. Normaal debat. Dan geven we het advies van een normaal debat mee aan het presidium. Dank u wel. Dan stel ik voor dat we even kort schorsen. Vijf minuten? Tot ... Dat is dan net onhandig. Tot tien over doen we.

12. Memo analyse hoofdlijnenakkoord PVV-VVD-NSC-BBB

De voorzitter: Dank u wel. Dames en heren, het is tijd. Gelieve allemaal weer uw plek in te nemen in de zaal. De kletspraatjes te bewaren voor het diner. Het diner zal ergens tussen zes en halfzeven plaatsvinden, afhankelijk van hoeveel woorden u gebruikt bij de volgende agendapunten. We gaan over naar agendapunt twaalf en dertien. We beginnen met een memo analyse van het hoofdlijnenakkoord PVV, VVD, NSC, BBB. Deze is opgewaardeerd door de BBB in relatie tot de kadernota. Daarom staat deze dus voor de kadernota op de agenda. Dan geef ik BBB het woord voor een toelichting op deze opwaardering. Ga uw gang.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, collega's, inwoners van provincie Utrecht en andere geïnteresseerden die deze commissie vandaag volgen. Op 22 mei heeft BBB via artikel 47 vragen een reactie gegeven op de memo analyse hoofdlijnenakkoord PVV, VVD, NSC en BBB. Dit document heeft u allen kunnen lezen. Maar in het kort, aangezien een nieuw regeerprogramma van invloed is of kan zijn op plannen van de huidige provinciale coalitie, zijn wij van mening dat het verstandig is om verschillende aangekondigde Statenvoorstellen nog niet ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten. Dus on hold te zetten. De benodigde aanpassingen met betrekking tot de nieuwe situatie in het kader van het nieuwe landelijk beleid, kunnen hierin dan eerst verwerkt worden. De genoemde onderwerpen, dossiers die te maken hebben met transitie landelijk gebied, dossiers die te maken hebben met klimaat en energie, inclusief energietransitie en netcongestie én de kadernota. We hebben het college gevraagd om een reactie hierop te geven en de beantwoording hebben we gisteren mogen ontvangen. Hierop willen wij natuurlijk graag reageren en dat doen wij als volgt. In reactie op de eerste alinea van het antwoord. Wij vragen om het on hold zetten van Statenvoorstellen en nog niet om een aanpassing. We vragen om het indrukken van de pauzeknop, precies om de reden zoals genoemd in het antwoord van het college. Er is meer duidelijkheid nodig voordat goed in beeld kan worden gebracht wat het hoofdlijnenakkoord precies voor ons betekent. Wij gebruiken dus dezelfde redenatie, maar beogen een ander doel. Waarbij wij graag opmerken dat een moment van bezinning nooit verkeerd is als het om beslissingen gaat met verstreckende gevolgen op maatschappelijk en financieel gebied. Een moment van bezinning van waarschijnlijk nog geen vier maanden. Het is tenslotte op 17 september Prinsjesdag en dan zou het nieuwe regeerakkoord bekend moeten zijn. Een reactie op het eerste bullet point. We kunnen het eigenlijk alleen maar eens zijn met het eerste deel van het antwoord bij dit punt. Wij vragen dan ook niet om halsoverkop het beleid aan te passen. Wij vragen wél, om niet nog even snel in vliegende vaart beleid door te duwen waarvan haalbaarheid, uitvoerbaarheid, doelmatigheid en rechtvaardigheid nog niet afgemeten is langs het nieuwe regeerakkoord. Beleid overigens, waar nu al vraagtekens bij worden geplaatst door bijvoorbeeld de agrarische sector en inwoners die geconfronteerd worden met plannen voor windturbines in hun directe omgeving. Dat is wel te zien aan de grote aantallen insprekers die onze commissievergaderingen bezoeken zodra deze onderwerpen aan de orde zijn. Vorige week dinsdagavond was

hier nog een grote groep boeren aanwezig om in te spreken. Zij pleiten net als de BBB voor het on hold zetten van de UPLG. In reactie op punt drie, op dit punt verschillen wij duidelijk van mening. Ons huidige klimaat- en energiebeleid is wat ons betreft niet geheel in lijn met hetgeen nu in het hoofdlijnenakkoord staat. Enkele voorbeelden. In het hoofdlijnenakkoord staat een duidelijke focus op klimaatadaptatie. Nederland moet zich verder aanpassen aan de klimaatverandering. In de stukken die behoren bij het Statenvoorstel de Utrechtse Klimaataanpak naar netto nul, staat in totaal wel 47 keer het woord klimaatmitigatie genoemd. Dit tegenover slechts vijftien keer klimaatadaptatie. In het Statenvoorstel zelf wordt er zelfs nul keer over gesproken. Verder wordt in het hoofdlijnenakkoord aangegeven dat windturbines op land niet de voorkeur hebben en dat in gevecht om ruimte woningbouw altijd voorrang heeft op het plaatsen van windturbines. Dit college heeft hier duidelijk een andere mening over, gezien de druk op de gemeente en het dreigen met het projectbesluit. Als laatste voorbeeld, in het hoofdlijnenakkoord wordt duidelijk een belangrijke rol aan kernenergie toebedeeld. Iets waar hier in de provincie nog steeds veel te weinig aandacht aan wordt besteed. Het Plan inzet middelen versnelling energietransitie dat in het antwoord wordt genoemd, dat is nog weer een heel ander verhaal voorzitter. Dat plan is überhaupt nog niet besluitrijp en zou alleen daarom al van de komende agenda van M&M c.q. de Statenvergadering af moeten. Maar daar zullen we verder over discussiëren tijdens de commissie M&M op 12 juni. Dan hebben we nog een korte reactie op punt vier, over het UPLG. Want eigenlijk is daar natuurlijk vanmiddag al uitgebreid over gediscussieerd. Maar vanuit de agrarische sector is geen draagvlak met betrekking tot het UPLG. Tijdens het debat van eerder vanmiddag heeft onze collega Kees Van Vuuren al heel goed duidelijk gemaakt waarom BBB ook niet achter het huidige opgeschreven UPLG-beleid kan staan. Wij zien hierin geen perspectief voor de agrarische sector. Doorzetten van zogenoemde no regret-maatregelen leveren hoogstwaarschijnlijk meer regret op dan de bedoeling is, zoals collega Van Vuuren eerder vanmiddag ook al aangaf. Reactie op punt vijf, kadernota. In dit antwoord wordt aangegeven dat de uitkomsten van de bespreking van de kadernota in Provinciale Staten niet meer zou ... Sorry even opnieuw. In dit antwoord wordt aangegeven dat de uitkomsten van de bespreking van de kadernota in PS niet meer zouden kunnen worden meegenomen in de komende begroting, als we zouden wachten met vaststellen tot na Prinsjesdag 17 september. Wat heeft het echter voor zin om input te leveren op een kadernota waarin nog van alles onzeker is? Waarvan je ook weet dat zaken wellicht niet meegenomen worden in de begroting omdat landelijk beleid wordt aangepast. Welke waarde heeft onze input dan nog? Onzes inziens is het veel verstandiger om de verwachte aanpassingen eerst te verwerken in de kadernota en daarop dan als PS te reflecteren en eventueel bijdrage aan te leveren. Of wij deze kadernota nu wel of niet nu, of iets later vaststellen, het werk aan de begroting zal ondertussen gewoon doorgaan neem ik aan tenminste. Wat ons betreft dan dus liever met daarin kaders die qua haalbaarheid, uitvoerbaarheid, doelmatigheid en rechtvaardigheid zijn afgestemd met het nieuwe regeerakkoord. Dan voorzitter ik ga naar een afronding. Niet voor niets is BBB de grootste geworden in alle provincies tijdens de Provinciale Statenverkiezingen, zelfs hier in de provincie Utrecht. Niet voor niets hebben de kiezers nu massaal voor de huidige combinatie van PVV, VVD, NSC en BBB gekozen. Niet voor niets hebben de kiezers in meerderheid nu voor een rechts kabinet gekozen. De kiezers hebben duidelijk gestemd voor verandering in beleid. Die verandering gaat er komen of het huidige college in deze provincie dat nu wil of niet. Tot zover mijn bijdrage voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wellicht is het voor de praktische uitwerking van ... Want doet u een voorstel aan de commissie wat u in stemming wil brengen?

Mevrouw Van den Broek: Dat vergeet ik helemaal. Dat hebben we natuurlijk ... Had ik wel in de aanvraag voor de opwaardering gezet dat we graag met de collega's en met het college hierover in debat willen gaan over wat de mening van de collega-fracties is hierop. Dus wat wij nu gesteld hebben.

De voorzitter: Helder, u wilt een debat. Wel even wellicht goed even om de praktische kant daarvan te belichten. Als u nu met elkaar bijvoorbeeld in dit debat zou beslissen dat de kadernota niet behandeld wordt, dan zouden we het volgende agendapunt schrappen. Echter betekent dat dat de Staten over hun eigen agenda gaan. Dus in de Provinciale Statenvergadering kan de Staten nog steeds beslissen om de kadernota te handhaven. Dat betekent dat u daarmee als BEM-commissie u de mogelijkheid ontzegt om nog iets te kunnen zeggen over de kadernota in BEM. Dus als we hier met elkaar beslissen om het niet te behandelen, dan betekent dat niet dat het in de Staten niet alsnog behandeld kan worden. Dat is even de praktische ... Ik kom bij u hoor, maar dat is even de praktische gevolgtrekking daarvan. Mevrouw Van den Broek u had een reactie?

Mevrouw Van den Broek: Ik vroeg me af, want is het ook niet zo dat als hier wordt het één en ander besproken en besloten. Dat wordt neem ik aan ook meegenomen naar het presidium. Daar wordt dan toch ook naar gekeken naar hoe de agenda moet worden voor de Staten of mis ik wat?

De voorzitter: Het presidium geeft een advies aan de Staten en de Staten gaat vervolgens over haar eigen agenda. Dus dat wat u zegt is correct. Dan als we het hier afvoeren dan gaat het naar presidium en dan geeft het presidium een advies aan de Staten. De Staten beslist dan vervolgens over haar eigen agenda. Dus dan kunnen daar op dat moment alsnog wijzigingen plaatsvinden.

Mevrouw Van den Broek: Nog even om het helemaal duidelijk scherp te maken. Dat betekent dus dat wij dan in de Statenvergadering eigenlijk weer opnieuw eventjes deze discussie moeten voeren?

De voorzitter: Dat zou als u wenst dat het niet besproken wordt in de Provinciale Staten en niet vastgesteld wordt, dan is dat de juiste plek om het aan de kaart te stellen.

De heer Janssen: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Janssen.

De heer Janssen: Even een technisch vraagje. Agendapunt twee van deze agenda was vaststellen agenda. Hoe verhoudt zich dit dan tot deze vraag en dit verzoek?

De voorzitter: Dat is een hele goede vraag die u daar stelt. Waar ik nu zo direct even ... Zou ik even moeten overleggen met de griffie, want u stelt een terechte vraag. Ik zie de heer Westerlaken ook.

De heer Westerlaken: Een aanvulling daarop. Het heeft mij ook verbaasd dat voor deze weg gekozen is. Want het is een artikel 47 vragen die omgezet zijn, of het was een verzoek aan de Staten die zijn omgezet in artikel 47 vragen. Die zijn beantwoord en vervolgens is dit toch op de ... Volgens mij is dat ongebruikelijk, dat artikel 47 beantwoorde vragen op de agenda van een commissie komen te staan. Dus het is weer een novum, zullen we het maar zo noemen. Maar ik denk dat we hoe dat je het ook went of keert, dit nergens in enig reglement is vastgesteld, laat staan dat we dit eerder besproken hebben. Dus de weg was eigenlijk beter geweest als er een verzoek was gekomen van BBB om dit nu hier op de agenda te zetten, te vragen aan de commissie. Hetzelfde zal eventueel moeten gebeuren bij de Staten als ze dat daar ook op de agenda willen hebben.

De voorzitter: Mijnheer Westerlaken wellicht even voor de praktische volgorde der dingen. Het is een opgevaardeerd agendapunt waar we nu bij zijn. Dit is in relatie tot de artikel 47 vragen, maar het agendapunt waar we nu zijn, dat is een opgevaardeerd stuk. Dus vandaar dat het wel op de agenda staat.

De heer Westerlaken: Dat snap ik. Maar het gaat op een manier van ... Kijk we zijn gewend hier dat artikel 47 vragen, want die worden er nu volledig bij betrokken. Want ik zie de beantwoording één op één terug. Dan denk ik dat vind ik vreemd. We hadden ook afgesproken ooit, dat wanneer er artikel 47 vragen zijn ingediend, dat daarover niet meer mondelinge vragen gesteld konden worden. Via een vernieuwde constructie zullen we maar zeggen, gebeurt het wel.

De voorzitter: Mevrouw Van den Broek?

Mevrouw Van den Broek: Voorzitter voordat hier een verkeerd beeld ontstaat. Wij hebben precies gedaan wat ons is voorgesteld door de griffie. Dus wij doen ook maar gewoon wat wij denken dat goed is, dus laten we dat even wel vooropstellen.

De voorzitter: Nee, dat is helder. Het debat wat hier nu ontstaat over de al dan niet volgordelijkheid der dingen, dat is volgens mij een apart debat over de inhoud. Ik denk dat het goed is om misschien even een inventarisatie te doen in de commissie wie er behoefte heeft om A hier ... Ik zit even te denken om het handig in één zin te vatten. Wie er nu behoefte heeft om hierover in gesprek te gaan. Wat de vraag dan is, is of er behoefte is om in gesprek te gaan met elkaar over óf de kadernota uitgesteld moet worden. Dus als u behoefte heeft om het gesprek te voeren over het uitstellen van de kadernota, dan mag u uw hand opsteken.

De heer Westerlaken: Voorzitter, ik zou het toch iets nuanceren. Want nu lijkt het net alsof we alleen in gesprek kunnen over uitstel van de kadernota. Het kan ook zijn natuurlijk dat we zeggen we willen een standpunt wat niet inhoudt dat we spreken over uitstel van de kadernota.

De voorzitter: Mijnheer Westerlaken, ik snap wat u zegt. Dan zou mijn voorstel zijn dat u uw hand opsteekt als u behoefte hebt om in het licht van de vragen van de BBB het gesprek te voeren. Is dat iets waar u op kunt rekenen? Daarvoor zie ik volgens mij ... Geef even uw hand als u daar behoefte aan heeft graag. Dat is voldoende dus dat gesprek gaan we met elkaar voeren. Dan stel ik voor dat we aangezien ik vrijwel alle partijen volgens mij een handje zag, dan stel ik voordat we gewoon de volgorde handhaven. Dan gaan beginnen we bij de SGP. De heer Vermaat.

De heer Vermaat: Voorzitter dank u wel. We hebben de schriftelijke vragen gezien van de BBB en we zien dat er een hoofdlijnenakkoord is. Maar wij als SGP hechten aan het feit dat we een eigen orgaan zijn en onze eigen verantwoordelijkheden nemen en besluiten. Als je elke wijziging die er in Den Haag zal plaatsvinden ons beleid moeten gaan on hold zetten, lijkt ons geen verstandige keuze. Het is natuurlijk wel belangrijk als college, in de uitvoering van programma's rekening te zouden met besluiten die worden genomen. Als er besluiten zijn genomen, dan hebben ze pas directe invloed op ons handelswijze. We wegen onze eigen argumenten. Dus in dat opzicht, dat wilden we kwijt over dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De SP, de heer Harris ga uw gang.

De heer Harris: Ik had het niet verwacht dat ik dit zou zeggen, maar ik ben het helemaal eens met de SGP. We zijn inderdaad ons eigen orgaan en ik denk dat we gewoon door kunnen gaan met de kadernota.

De voorzitter: UtrechtNu!

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter. Kijk ik snap de gevoelens van de BBB en ik had natuurlijk dus ook al vragen gesteld over dat hoofdlijnenakkoord. Daar kreeg ik eigenlijk soortgelijke antwoorden op. Dat is een beetje

copy-paste ook op de antwoorden van de BBB en dat begrijp ik ook goed hoor dat copy-paste, want het waren een beetje soortgelijke vragen. Ik worstel wel een beetje met het feit ook wat BBB ook vraagt, over het uitstellen van die kadernota. Daar gaan we het natuurlijk zo over hebben dus ik ga even over de inhoud van die kadernota niet in. Maar ik kan me wel goed voorstellen dat BBB wellicht een beetje het idee heeft alsof het college een soort paard is. Een paard die heeft natuurlijk zijn ogen zo aan de zijkant en die ziet niet echt direct wat er voor zich staat, weet ik niet heb ik ooit zo gelezen. Het college ziet dat ook misschien niet helemaal goed. Althans dat gevoel geeft het college ons tot op heden nog niet. Ook als ik de vergadering een beetje heb geluisterd vanochtend en ook voorgaande vergaderingen. Maar ik ben het in die zin niet eens met de BBB dat we dan de hele kadernota maar moeten uitstellen. Ik denk dat ik gewoon vooral aan het college wil meegeven dat de uitmonding van dat hoofdlijnenakkoord wat uiteindelijk in een regeerakkoord komt, want uiteindelijk dan ook in september gepresenteerd wordt. Dat dat heel goed verankerd gaat worden in onze programmabegroting. Waarbij we vooral rekening houden met setbacks als het gaat om financiën en bepaalde andere politieke keuzes die het landelijke gaat nemen ten opzichte van wat dit centrum-linkse college wil. Als laatste, kijk iedereen zegt telkens, we zijn een gedecentraliseerde eenheidstaat, dat klopt. Alleen dat betekent niet per se, mensen die een beetje het bestaansrecht kennen, we zijn geen federatie. Dus het is niet dat de provincie Utrecht een soort los eilandje is die maar alles kan doen wat ze wil. Dus we hebben wel degelijk te maken met die keuzes die nu landelijk gemaakt gaan worden. Of misschien wel niet. Dus ik wil ook graag de linkse partijen voornamelijk in deze zaal daarop wijzen.

De voorzitter: Dank u wel. Volt, de heer Limmen.

De heer Limmen: Wij zijn echt expliciet tegen het uitstellen van de kadernota. We vinden het een verkeerd signaal naar iedereen als je op basis van de huidige bezetting, politieke partijen en inrichting van het bestuur opeens gaat anticiperen op wat nog niet is vastgesteld. Dus wij vinden het wel belangrijk dat je vooruit kan kijken, maar wij achten dat een verantwoordelijkheid van de gedeputeerde zelf. Als die iets verwacht waarvan hij zegt dat gaat een majeure invloed uitoefenen, of impact krijgen, dan zien wij graag een voorstel van de gedeputeerde tegemoet.

De voorzitter: Dank u wel. De VVD, de heer Janssen. Ga uw gang.

De heer Janssen: Voorzitter dank u wel. Wij zijn uiteraard, kijken we reikhalzend uit naar de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord. Want er staan een aantal goede dingen in, ook een aantal dingen waarvan we denken we zijn benieuwd. Het is een mix. Maar wij denken dat het ook als provincie hebben we ook onze eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid. Dat ben ik al met de collega's eens. Dus wij moeten ook gewoon door met de voorbereiding van de begroting. Dus als wij nu zouden zeggen, stel alles maar een paar maanden uit. Dan kunnen we volgend jaar helemaal niks. Dus we hebben een begroting nodig en die kadernota is weer nodig voor de begroting. Dus laten we het alsjeblieft zo doen. Tegelijkertijd wel de oproep aan het college, maar ik ken ze ook niet anders dan dat. Houd wel ook gewoon in de gaten wat er vanuit Den Haag, wat er in Den Haag gebeurt en hoe dat ons raakt en waar we daarop moeten bijsturen. Maar daar hebben we ook de planning- en controlmomenten voor, dus laten we die daarvoor met elkaar ook benutten. Dan hadden wij zelf nog wat vragen gesteld, waar tot mijn verbazing op één vraag werd gezegd dit betreft een politieke vraag. Dan ga ik hem maar politiek in de commissie stellen. Stel dat IPO, VNG, Unie van Waterschappen en het kabinet komen tot een nieuw bestuursakkoord, wat in het verleden gebruikelijk was. Krijgen wij dat dan nog te zien? Of worden we voor een voldongen feit gesteld dat er een stuk ligt met een handtekening eronder? Dus dat was de vraag die wij gesteld hadden. Had wat ons betreft schriftelijk afgedaan kunnen worden. Maar goed, kennelijk is het een politieke vraag. Dus bij dezen.

De voorzitter: Dank u wel. We hanteren in deze commissie één woordvoeder per fractie. Oké dat is goed. 50PLUS, mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Voorzitter, er lopen eigenlijk twee dingen door elkaar heen. Want ik was even in de war dat we ... De memo analyse stond eigenlijk op het punt om behandeld te worden, daar heb ik een paar punten over. Ik heb ook mijn hand opgestoken om het uit te stellen. Vanmorgen hebben we in de RGW ook de discussiepunten erover gehad. Moeten we dat nu wel doen? Ook naar inleiding weer van een andere brief van de Stikstofcommissie. Dan denk ik ... Ik luister ook wat de VVD zojuist zegt. Moeten we wel of niet door? Ik vind het eigenlijk beetje ingewikkeld en moeilijk. Want moeten we nu wel of niet door? Maar we moeten wel rekening houden met wat er nu staat en wat straks als dat ten uitvoer komt en wij gaan een ander traject inzetten. Dat je dat dan weer terug moet draaien. Dus ik vind het ... Ik ga met de meerderheid mee, laat ik het maar zo zeggen. Ik neem niet het besluit, maar ik ga met de meerderheid mee. Als het beter is om het even on hold te doen voor de kadernota dan ... Of we doen wel de kadernota, maar dan wel met de opmerkingen erbij het kan anders worden dan waar we het nu over hebben. Dus ik vind het een beetje gewikkeld, eerlijk gezegd. Maar we gaan zowel even die analyse natuurlijk bespreken, neem ik aan voorzitter. Ook niet? Die was eigenlijk aan de beurt.

De voorzitter: Mevrouw Hoek, dat is een opwaardering door de BBB geweest en dat is enkel opgewaardeerd door de BBB. Die hebben het opgewaardeerd in het licht van deze vraag. Dus deze vraag bespreken we nu.

Mevrouw Hoek: Oké goed. Ik vind het best wel gevaarlijk als we nu gewoon doorgaan en over een paar maanden als dat akkoord uiteindelijk helemaal is geaccordeerd, helemaal volledig is uitgewerkt vanuit het Rijk, dat we dan alles weer om moeten gooien. Dus dat lijkt me niet handig. Ik denk dan inderdaad toch nu niet behandelen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kom aan het eind weer terug bij de BBB. Dus dan gaan we nu naar het CDA.

De heer Westerlaken: Dank u wel voorzitter. Ik zal maar direct vertellen dat wij niet voor uitstel zijn. Want dan is iedereen daar direct al van op de hoogte en daar heb ik twee redenen voor. De ene is dat we ieder jaar een kadernota hebben, soms enigszins vertraagd doordat er nog geen coalitie is. Dus dan moet je wel uitstellen en dan kiezen we daar ook zelf voor. Dat zijn omstandigheden die anders zijn als nu. In al die andere jaren dat er een nieuwe regering komt op welk moment dan ook in het jaar, gaan wij gewoon door met de processen die we hier hebben omdat die processen gewoon afgelopen moeten worden. Dus hoeveel hoop er ook is voor een gans ander kabinetsbeleid, ik denk dat wij hier gewoon mee door moeten gaan. Het tweede argument is dat ik de redenering van de BBB en ik heb dat al een keer eerder in een debat aan het begin van deze periode met Anton Verleun. Die kwam toen ook met extra toevoegingen aan het coalitieakkoord. Ik heb toen gezegd dat vind ik een staatsrechtelijk novum. Dit vind ik ook als de argumentatie is, wij zijn in alle provincies het grootst, dus dan hebben we daar toch wel iets over te zeggen, vind ik ook niet zo'n sterk argument. Dus met andere woorden, wat ons betreft gewoon doorgaan met de verwerking en besluitvorming rondom deze stukken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Broek, een interruptie.

Mevrouw Van den Broek: Dat is niet wat we zeggen, dat wij hier iets over te zeggen willen hebben. Wij zeggen alleen dat de kiezers een keuze hebben gemaakt en dat we daar best naar mogen luisteren. Meer niet.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Westerlaken.

De heer Westerlaken: Mag ik nog één keer voorzitter? Dat is nu precies wat ik bedoel. U hebt zeven zetels in deze Staten, net zo goed als GroenLinks. U bent niet de meerderheid. Als de meerderheid hier anders in elkaar zit, dan is het jammer, maar zo werkt het in een parlementaire democratie zoals wij die kennen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Broek, u wilde ...?

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel voorzitter. Ik wilde inderdaad reageren. Want het ging mij om dat landelijk ook de kiezers voor een rechts kabinet hebben gekozen, voor verandering van beleid. Dus daar doelde ik ook op, daar ging het om.

De voorzitter: Tot slot de heer Westerlaken.

De heer Westerlaken: Dank u voorzitter. Ik mag drie keer bij een interruptie, dit is de derde keer. Ook daar geldt hetzelfde. Het kan wel zijn dat het kabinet en dat bedoelde ik net met mijn eerste argumentatie. Kabinetten wisselen wel eens van samenstelling en lijken in één keer niet meer op een college van GS, zoals dat in een provincie is. Maar dat wil niet zeggen dat die provincie dan moet zeggen, we stoppen overal mee, want het is nu anders geworden in Nederland. Die meerderheid voor een rechts, met een extreemrechtse partij, die is er. Dat is een realiteit en wij zullen dan ook zien wat er voor besluitvorming komt en ons daarop aanpassen.

De voorzitter: Mijnheer Nagtegaal, u had nog een ...?

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter. Ik heb één duidelijke vraag aan de heer Westerlaken, die wil ik even kort toelichten. Kijk ik ken het CDA als een partij die staat voor good governance, goed bestuur. Waar ik mee heb geworsteld, ik zit hier eigenlijk een beetje tussenin, tussen jullie twee. Waar ik mee heb geworsteld is het feit dat, als je als provincie nu zeg maar heel stoïcijns doorgaat met wat je aan het doen bent, allerlei budgetten vrijmaakt en over een jaar valt dat opeens helemaal weg. Dan zit je echt met de gebakken peren. Ik wil heel graag de vraag stellen aan de heer Westelaken, dat hoop ik heel erg dat hij dat positief beantwoordt. Is de heer Westerlaken het met mij eens dat we ons heel goed moeten realiseren dat dit nieuwe kabinet specifiek, want dit is een uitzonderlijke situatie, dat is nog nooit gebeurd in Nederland. Dat dat echt flinke gevolgen kan hebben voor ons als provincie. Dat we daar gaandeweg in ieder geval de komende maanden, heel erg goed op moeten anticiperen?

De voorzitter: Volgens mij staat in het huidige reglement en ook in het nieuwe reglement dat interrupties kort zijn, maar dat even voor het vervolg. Mijnheer Westerlaken wilt u daar nog op reageren denk ik?

De heer Westerlaken: Dank u wel. Ik dank de heer Nagtegaal voor het compliment wat hij geeft aan ons over good governance en betrouwbaar bestuur. Dit is nu net het element van betrouwbaar bestuur. Als je zegt, omdat er een nieuwe regering komt waarbij nog niet alles duidelijk is hoe het eruit zal zien, stoppen wij met onze werkzaamheden. Dan denk ik dat we de inwoners van deze provincie zwaar tekort doen. Op zich is op dit moment de situatie voor ons nog niet bekend. Dus je kunt ook geen voorschot nemen op iets wat je niet weet. Ik vind dat een slecht punt van dit hoofdlijndoolhof, maar dat accepteer ik. Lopende het jaar zullen we merken wat het voor ons voor consequenties heeft. Dan zullen we ook richting de begrotingsbehandeling daar wellicht op veranderen en aanpassen.

De voorzitter: Helder volgens mij voldoende. Dan ga ik naar de ChristenUnie. Mevrouw Kennedy-Dorenbos ga uw gang.

Mevrouw Kennedy-Doornbos: Ik denk dat wij ons grotendeels kunnen aansluiten bij hetgeen de VVD en CDA zojuist ook hebben besproken. We gaan gewoon door met het proces behandelen van de kadernota en ook met het proberen uit te voeren van onze ambities. Mocht dat geld onze kant dan toch niet opkomen, dan moeten we dan ter plekke besluiten met elkaar hoe we onze ambities gaan bijstellen. Ik neem aan dat we niet al een heleboel geld gaan uitgeven terwijl het niet is toegezegd dat het ook onze kant opkomt. Dat de kans groot is dat het geld dan misschien ook weer wordt teruggetrokken, datgene wat misschien eerder is toegezegd.

De voorzitter: Dank u wel. D66, mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Er is een hoofdlijnenakkoord door vier partijen gesloten in Den Haag. Mevrouw Van den Broek sprak haar optimistische verwachting uit dat er bij Prinsjesdag wel een nadere invulling zal zijn. Dat denk ik dat dat zo is. Natuurlijk weten we dan meer, maar gezien het gehalte van het hoofdlijnenakkoord waar echt nog heel veel dingen niet in staan, verwacht ik niet dat dat over vier maanden ineens wel zo is. Dus dat alleen al, denk ik dat het niet verstandig is om nu hier alles on hold te zetten. Bovendien, we hebben ons te houden aan allerlei wetten, verdragen, regelingen en onze eigen afspraken hier in huis. Dus je kunt niet helemaal zomaar ineens niks meer doen en even wachten. Ik ben ook geen Statenlid geworden om op mijn handen te gaan zitten. Dat heb ik vanmorgen in een andere commissie ook al gezegd, dus dat gaan we zeker niet doen. Wat mij betreft het is verstandig om nu door te gaan. Ik heb in deze vorige Statenperiode al meegemaakt dat er dan ook dingen gebeuren die je van tevoren totaal niet aan zag komen. Misschien soms ook wel, maar die in ieder geval de provincie ertoe noodzaken om dingen anders te gaan doen dan we dat tot op dat moment deden. Een oorlog in Oekraïne en noem allerlei dingen maar op.

De voorzitter: Mevrouw De Widt u krijgt een interruptie van de heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter. Ik wil even uit de wereld helpen. Ik weet niet, het wordt de suggestie denk ik ook naar mij, dat ik ook wil dat alles on hold wordt gezet. Dat idee krijg ik hiervan. Dat kunt u wellicht zo rechtzetten, maar dat idee krijg ik wel. De BBB wil dat misschien wel, ik zie geen nee geschud of geknik. Maar goed, ik zeg niet per se net ook dat ik dingen on hold wil zetten. Ik wil gewoon heel erg graag, ook bij die mensen daar, maar ook bij de mensen hier, voornamelijk van die deel uitmaken van die centrum-linkse coalitie. Dat we ons goed realiseren wat er landelijk speelt en dat we daar als middenbestuur op anticiperen. Dat is het enige wat ik heel graag zou willen zien bij de anderen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Mijnheer Nagtegaal mijn excuses, maar ik reageerde in het geheel niet op u, maar ik reageerde op mevrouw Van den Broek. Dus sorry als dat verkeerd overgekomen is. Ik was eigenlijk alleen maar aan het zeggen dat ik in de jaren dat ik nu in de Staten zit, steeds meemaak dat er dingen gebeuren die je niet altijd allemaal helemaal van tevoren zag aankomen. Dat dit bestuur en wij met zijn allen hier die dan besluiten nemen, daar tot nu toe altijd heel verstandig op hebben gereageerd. Om ervoor te zorgen dat in de provincie Utrecht het in ieder geval fijn wonen, leven en werken blijft en laten we daar vooral mee doorgaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Forum voor Democratie, mevrouw Van der Kolk. Ga uw gang.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel voorzitter. Wij hebben ook best wel geworsteld met de vraag on hold zetten of niet. Ook vanuit het licht van de bestuurslaag met eigen processen zoals we zijn. Wel vonden wij ook

de beantwoording best heel summier. Ik denk er is wel iets meer over te zeggen denk ik dan dat het heel erg is het is pas hoofdlijnen, met bijna de wens we hopen dat het bij hoofdlijnen blijft. Ook in de beantwoording van de vraag halsoverkop iets stopzetten denk ik, dat vind ik niet echt een handige woordkeuze. Ook vanuit het CDA van stoppen overal maar mee. Ik denk dat dat ook niet de vraag is die vanuit BBB voorligt. Denk dat er ook heel reële punten in zitten, want er komt gewoon minder geld onze kant op. Tegelijkertijd, blijft het zo? Je weet niet zeker wat er in september gebeurt en of het dan on hold zetten niet leidt tot weer uitstel dat is even de vraag. Wat een mogelijk technische vraag is dus wel kun je een begroting maken zonder kadernota? Dat vroeg ik me eigenlijk even af. Dus in de zin van kan je toch door met de cyclus zonder dat we de kadernota behandelen? Dat weet ik eerlijk gezegd onvoldoende. Ik wilde ook als laatste graag nog even opmerken dat ik het wat onnodig vind om te benoemen dat de nieuwe coalitie dan zogezegd extreemrechtse partijen bevat. Denk dat we misschien van dat soort bewoordingen weg moeten blijven. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van der Kolk u krijgt een interruptie van de heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Dank. Kijk, als ik het goed heb dan kun je dat inderdaad doen. Want dit is de vraag die ik precies ook in mijn hoofd had kan je dit nu wel zo doen? Maar je zet ook jezelf en dat is de worsteling die ik heb en daarom steun ik ook het verzoek van BBB niet. Je zet jezelf buitenspel. Want de kadernota is het moment dat wij als Staten die kaders meegeven voor die programmabegroting. Daarom zou mijn voorstel zijn om gewoon vanuit een iets meer wat rechtsere kant in deze Staten, waar ik wellicht af en toe ook soms toe behoor nog steeds, gewoon voorstellen te doen voor die kadernota en het op die manier probeer aan te passen. Is mevrouw Van der Kolk het daarmee met me eens? Ik moet natuurlijk een vraag stellen.

De voorzitter: Of een korte opmerking. Mevrouw Van der Kolk ga uw gang.

Mevrouw Van der Kolk: Dank voor de toelichting. Precies dat is waar wij dus inderdaad ook mee zaten. Schiet je jezelf niet bijna in de voet als je het niet doet. Want het is juist ook een mogelijkheid vanuit onszelf om sturing te geven. Dus dat wegen wij zeker mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Broek u heeft ook een interruptie. Ga uw gang.

Mevrouw Van den Broek: Mag ik nog een interruptie met terugwerkende kracht op de VVD?

De voorzitter: U krijgt aan het eind van het rondje nog de gelegenheid om te reageren. Dus wellicht kunt u het daarin verwerken.

Mevrouw Van den Broek: Dan wil ik vragen stellen, dan hoop ik ook dat ik dat ik daar nog antwoord op kan krijgen.

De voorzitter: Dat kan de VVD dan wellicht via interruptie doen. Het is maar één termijn want het is een opgewaardeerd voorstel. U krijgt ook nog antwoord van het college en u krijgt nog een tweede termijn dan als BBB zijnde omdat u opwaardeerder bent. '...' (reactie buiten de microfoon). Dat is dan in de administratie in verloren gegaan. Excuus, want dan had u ook een eerste reactie kunnen geven.

De heer ...: Nu ben ik het kwijt voorzitter.

De voorzitter: In mijn stukken staat u niet als opwaardeerder, dus dan had ik u ook een eerste reactie natuurlijk kunnen geven en aan het eind ook een reactie, maar dat is dus in dit geval niet gebeurd. Waarvoor

mijn excuses. Dus ik stel voor dat als u aan het eind nog behoefte heeft aan een reactie, dan kan dat, dan kan u ook meteen reageren op de reactie van de BBB aan het eind. Op de vragen die er nog komen in de tweede termijn. Even improviseren bij dit voorstel, mijn excuses voor de wat rommelige gang van zaken dat is niet helemaal de bedoeling geweest. Dan gaan we nu verder met het rondje en dan komen we aan het eind even terug bij de BBB en de VVD. GroenLinks, mevrouw Van Elteren ga uw gang.

Mevrouw Van Elteren: Dank u wel voorzitter. We steunen de lijn en de redenering vanuit GS en de beantwoording, de snelle beantwoording overigens van de artikel 47 vragen. Die argumenten ga ik dus niet herhalen. Maar wat wij vanuit GroenLinks wel willen benadrukken, is dat wij de noodzaak en urgentie voelen van alle dingen die we provinciaal doen. Op het gebied van onder andere klimaat, energie, natuur en de transitie van het landelijk gebied. Juist vanuit dat gevoel van urgentie willen we eigenlijk liever volle bak vooruit dan dat we nu dingen on hold gaan zetten. Dus ook de kadernota niet, want we hebben gewoon een P&C-cyclus die we met elkaar doorlopen. Wat er precies wel of niet kan, of waar mogelijk bijgestuurd moet worden, dat moet allemaal nog duidelijk worden. Maar u weet ook, de dag nadat de namen onder zo'n akkoord zijn gezet ziet de wereld er nog niet direct heel anders uit, al voelt dat soms wel zo. De heer Westerlaken benoemde het ook al, ik kan me ook niet heugen dat wij vanuit de provincie de gewoonte hebben om beleid op pauze te zetten zodra er een landelijk akkoord ligt. Ik zou ook niet weten waarom we daar nu wel aan moeten beginnen. Sterker nog, we vinden dat het geen recht doet aan wat we hier met zijn allen proberen te doen als zelfstandig orgaan. Onze intentie is in ieder geval om altijd te blijven kijken naar wat we wél kunnen doen. Hoe we zoveel mogelijk onze ingezette koers kunnen handhaven, met of zonder financiële steun vanuit het Rijk.

De voorzitter: Dank u wel. De Partij van de Arbeid. Excuus, u zit een beetje in mijn dode hoek. De heer Nagtegaal, ga uw gang.

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter. Ik ga voortaan een ander plekje uitzoeken, misschien aan die kant. De interruptie. Kijk, ik snap heel goed wat GroenLinks zegt, ik ga proberen het kort te houden. Ik snap heel goed wat GroenLinks zegt, ambities en dat is ook uit monde van uw akkoord waar u mee aan heeft geschreven, snap ik heel goed. U zegt nu net wel, we zijn een zelfstandig bestuur. Dat is zo, maar ook weer niet. Want vanuit de enige Staten die we zijn, bestaat er zoiets als medebewind. Tegenover medebewind, ik ga nu een heel soort college geven, staat autonomie en dat hebben wij niet. Dat is bijvoorbeeld de federatie. Medewind betekent dat wij als provincie, maar bijvoorbeeld ook gemeenten verplicht zijn ...

De voorzitter: Mijnheer Nagtegaal, het is wel kort, kort.

De heer Nagtegaal: De vraag komt hierna, na deze zin. Verplicht zijn om regelingen en beleid die vanuit landelijk komen moeten we uitvoeren. Ik wil gewoon, dat heb ik net ook gesteld, heel graag zien bij de coalitiepartijen hier, dat er een gevoel van reflectie is ook op die ambities. Dat men in de afgelopen verkiezingen niet hebt gewild blijkbaar, dat dat die reflectie is. Heeft mevrouw Van Elteren die reflectie op zichzelf en op haar beleid?

De voorzitter: Mevrouw Van Elteren, een korte reactie.

Mevrouw Van Elteren: Dat zat misschien iets te verkapt, maar ik zal het nog wel eventjes toelichten. Ik heb inderdaad net wel aangegeven wat nu precies wel of niet kan. Of waar we misschien mogelijk bij moeten sturen, dat moet nog duidelijk worden. Als er bijgestuurd moet worden, dan zal dat dus inderdaad ook gewoon moeten gebeuren. Dat is gewoon ... Weet je, we kunnen heel veel dingen als provincie zelf. Wat ik dus

ook aangeef, onze inzet is het in ieder geval om zoveel mogelijk de ingezette koers te kunnen handhaven, maar ik kan me ook voorstellen dat er punten zijn waarop we dat niet kunnen doen. Dan moeten we inderdaad of kijken waar sturen we bij, of toch eens onderzoeken wat we moeten doen om zo'n federatie uit te roepen.

De voorzitter: Dank u wel. Even voor de orde denk ik dat het goed is om nog nogmaals toch te herhalen dat interrupties bestaan uit korte opmerkingen of vragen. Ik zeg het tegen iedereen. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. De heer Adriani, ga uw gang.

De heer Adriani: Wij hebben al een vrije stad in onze provincie. Wij achten veel mogelijk. Voorzitter, we feliciteren de vier partijen die in Den Haag tot een akkoord gekomen zijn met het bereiken daarvan. Ik weet hoe bevredigend zo'n moment kan zijn, want we hebben dat vorig jaar hier in de provincie hebben we ook zo'n moment gehad. Dat we tot een tot een akkoord kwamen met een aantal partijen om deze provincie in de richting te sturen die wij voorstaan. Het feit dat in Den Haag een andere groep partijen tot een akkoord komt, verandert daar niets aan. Niet alleen verwacht ik van ons college dat ze zich verhouden tot Den Haag, ik verwacht ook dat dit college in de uitwerking en in de gesprekken met het Rijk over die uitwerking, zal staan voor de dingen die we hier in Utrecht hebben afgesproken. Natuurlijk, als er straks wetgeving komt die ons verbiedt om een bepaalde koers verder te zitten, of die ons dwingt om een koers bij te sturen. Of als er de doelen afhankelijk zijn van rijksfinanciën en die blijven uit, dan zullen we daarmee moeten dealen. Maar tot die tijd staat datgene wat we hier in Utrecht met elkaar voorstaan en moeten we dat denk ik ook dus onverkort overeind laten staan. Al helemaal moeten we de kadernota niet uitstellen, want dan ben ik het met de heer Nagtegaal volledig eens. Daarmee ontnemen we onszelf als Staten een belangrijk element, een belangrijke stap in het budgetrecht. U bent van harte welkom om amendementen in te dienen die onze kadernota geheel in lijn brengen met het hoofdlijnenakkoord. Wij zullen die amendementen niet steunen, dat kan ik u vast verklappen. Maar volgens mij moeten we er op die manier mee omgaan.

De voorzitter: Dank u wel. De Partij voor de Dieren, mevrouw ... U had een interruptie mevrouw Van den Broek?

Mevrouw Van den Broek: Ik vind het wel een statement wij gaan amendementen niet steunen. Als een amendement goed is, dan zelfs volgens jullie maatstaven, dan is het best wel gek als je nu al zegt ik ga niet steunen. Maar dat wou ik even melden.

De voorzitter: Mijnheer Adriani ga uw gang.

De heer Adriani: Voorzitter, als het amendement tot doel heeft om de kadernota in lijn te brengen met het hoofdlijnenakkoord, dan zal dat waarschijnlijk niet een amendement zijn wat in onze ogen een goede koerswijziging is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu naar de Partij voor de Dieren, mevrouw Butterman.

Mevrouw Butterman: Inmiddels ben ik naar huis gegaan, dank u wel voorzitter. Hoor ik een echo? Nee, het gaat goed. Voorzitter, we kunnen hier redelijk kort over zijn. We sluiten ons aan bij de woorden van de PvdA, van het CDA, van GroenLinks. De voorgenomen kadernota moet gewoon worden doorgezet. Immers door te wensen en te declameren dat bepaalde zaken, zoals de energietransitie, herstel van de biodiversiteit, of de transitie in de landbouw van ondergeschikt belang zijn, maakt ze nog niet van ondergeschikt belang. De CO2-uitstoot gaat niet omlaag zonder gepast beleid. De biodiversiteit gaat niet herstellen zonder ingrepen. Ook de

transitie in de landbouw gaat niet plaatsvinden zonder beleid, uitvoering en handhaving. Daarnaast, zoals ook de ingezonden brief van de Oostbroekorganisaties duidelijk maakte, onze provincie krijgt nu de meeste transitiegelden. Dus de gebiedsprocessen stoppen, is ook snijden in de compensatie voor en de toekomst van de boeren. Voorzitter, de voornemens en richting van onze relatief, progressieve provincie moeten niet wijken voor het kortetermijnbelang van enkelen. Want dan zadelen we toekomstige generaties op met een nog hogere rekening dan het al zal zijn. Dus wat ons betreft bespreken we die kadernota zeer zeker nog. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de PVV, de heer van de Star. Ga uw gang.

De heer Van der Star: Bedankt voorzitter. Ik heb veel heel goed gehoord hier en toch wil ik ook mijn bijdrage leveren. Allereerst ben ik het eens en sluit me aan bij de VVD wat betreft de kadernota. Die is onderdeel van Programming en Control, de controlcyclus. Door uitstel moeten we voorzichtig mee zijn. Aan de andere kant kunnen we met het nieuwe kabinet, met een nieuw hoofdlijnenakkoord veel veranderingen verwachten, zoals de heer Nagtegaal van UtrechtNu! al zei. Dus ik vind het een moeilijk punt. Uitstel kunnen we ons onszelf teniet mee doen, maar aan de andere kant er zijn veel punten die ook afwegen. De P&C-cyclus, programming-and-controlcyclus, dat is een middel voor ons om als PS controle uit te oefenen op de financiën. Ik moet er nog even over nadenken verder hoe of wat. Ik ben benieuwd naar de andere inbreng en commentaren van de andere partijen. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar het college, de heer Bakker.

De heer Bakker: Dank u wel voorzitter. Wij hebben onze positie op deze vragen van UtrechtNu! en vanuit de BBB natuurlijk al kenbaar gemaakt. Dus ik zal proberen om een beetje een korte, overzichtelijke beantwoording te hebben. Maar uit het debat lijkt het wel alsof er twee smaken zijn. De smaak van de oogkleppen op en stoïcijns doorgaan en niet ons begeven en bekommeren om de buitenwereld. Of aan de andere kant de boel helemaal meteen on hold zetten en alles tot stilstand brengen. Ik hoop dat u in de antwoorden heeft kunnen lezen dat we er precies tussenin zitten. Namelijk we volgen heel goed wat er gebeurt in Den Haag. We hebben ogen, oren via onszelf, via IPO, et cetera. We dragen onze positie daar helder uit naar het nieuwe kabinet, zijn meer dan bereid om daarmee in gesprek te gaan. Maar zeggen voor die grote opgaven die er zijn, waar het coalitieakkoord, de strategische collegeagenda, de tweede begrotingswijziging van vorig jaar ons opdracht toe heeft gegeven, daar gaan wij gewoon mee door.

De voorzitter: Mijnheer Bakker, u krijgt een interruptie van de heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter. Er viel iets in mijn oog ofzo, dus ik heb een beetje een rood oog. Dank. De gedeputeerde zei net er zijn twee smaken, ik wilde er nog een derde aan toevoegen en daar behoort ik dan toe. Dat is misschien ook een beetje soortgelijk de smaak waar de gedeputeerde zelf ook aan toebehoort. Dat is namelijk dat we ons moeten realiseren en daarop moeten anticiperen. Niet alles on hold zetten en ook niet die oogkleppen. Dat is eigenlijk geen vraag, maar dat wilde ik even toevoegen ook omdat ik misschien in die zin een soort geframed wordt en dat wil ik ook niet. Dus sorry dat ik dit nu misbruik van maak.

De voorzitter: Een interruptie is een korte opmerking of een vraag. Dus korte opmerking of vraag dat is een interruptie. Mijnheer Bakker, u vervolgt.

De heer Bakker: Nee exact, we moeten ons verhouden tot die buitenwereld. Tot Europa, tot wat er in Den Haag gebeurt, tot wat er bij de 26 Utrechtse gemeenten gebeurt, de waterschappen. We hebben met al die partijen van doen en het nieuwe regeerakkoord dat nog uitgewerkt moet worden, dat zich nog moet gaan

omzetten in allerlei financiële regelingen, circulaires et cetera, dat moet allemaal nog komen. Nogmaals, dat volgen we op de voet zou ik zeggen. Maar om nu daarop te zeggen dan gaan wij daarmee de kadernota, het UPLG, klimaat- en energieprogramma's on hold zetten. Wij komen echt tot een andere conclusie op dat onderwerp en wij delen die vraag die er bij een aantal partijen leeft niet. Heel concreet daarover, op het moment dat er meer duidelijkheid is vanuit Den Haag, zullen we u daar vanzelfsprekend over informeren of op meenemen. Collega Van Essen zal nog iets zeggen over de vraag vanuit de VVD en het IPO daarover. Wel zeg ik over de kadernota, de vraag was namelijk heel concreet kan dat? Kan dat, ik zou zeggen volgens mij is de is de vraag veel simpeler. Artikel 5 van de door u vastgestelde financiële verordening verplicht ons om u een kadernota voor het zomerreces aan te bieden. Dat is de basis voor de begroting, die moeten we maken. Dat nu on hold zetten, of dat uitstellen, zorgt voor het hele P&C-cyclus die daarmee geen doorgang kan vinden. Wat mij betreft, ons betreft geen prudente uitvoering van de opdracht die u ons heeft gegeven.

De voorzitter: Mijnheer Bakker, u krijgt een interruptie van mevrouw Van der Kolk.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel voorzitter. Even of ik het helemaal juist heb. Is er dan inderdaad de toezegging dat als er meer duidelijkheid komt vanuit Den Haag dat we daar dan automatisch over worden geïnformeerd? Dus dat we daar geen specifieke vragen over zouden, hoeven, moeten stellen, maar dat u dat uit zichzelf naar ons toe brengt?

De voorzitter: De heer Bakker.

De heer Bakker: Ja absoluut kunnen we dat doen. Ik hoop dat u in de, ik denk zeer snelle ... Daar hebben een aantal collega's een nacht doorgewerkt zo'n beetje om dit memo zo snel bij u op de deurmat te krijgen. Dat gaan wij uiteraard weer doen op het moment dat er een regeerakkoord is, dat er ander nieuws is, dat er financiële doorvertalingen zijn, gaan wij u daar vanzelfsprekend over te informeren. Daar hoeft u ons niet naar te vragen, dat zal komen. Ik wilde nog één element over de kadernota aanraken voorzitter. Volgens mij zei de heer Adriani dacht ik dat ...

De voorzitter: Mijnheer Bakker, mevrouw Van der Kolk heeft nog een vervolgvraag.

Mevrouw Van der Kolk: Vervolgopmerking. Ik heb dat inderdaad niet benoemd, maar de antwoorden op de vragen hoewel ik er dan zelf wat vraagtekens bij had, maar de snelheid was inderdaad wel indrukwekkend. Ook voor de medewerkers die dat verzorgd hebben, daar is denk ik grote dank voor. Dus dat als toevoeging.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bakker, u vervolgt.

De heer Bakker: Dank. Volgens mij ging uw opmerking over de beantwoording van de schriftelijke vragen. Is inderdaad het memo dat eronder ligt, daar zitten verder geen waardeoordelen in laat ik het zo even zeggen. Het laatste punt wat ik wilde maken en dat is volgens mij het punt wat de heer Adriani aangaf, is dat het u natuurlijk vrij staat om amendementen in te dienen over de kadernota. Op het moment dat u zegt gezien het hoofdlijnenakkoord willen wij iets wel of iets niet. Dan zullen wij dat vervolgens beoordelen, u zult daarover moeten besluiten, maar dat staat u vrij. Maar nu de pauzeknop indienen, vinden wij geen goed idee. Dan met uw permissie zou ik graag mijn linkerbuurman het woord doorgeven.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Van Essen: Dank voorzitter. Ik zal de vraag van de VVD beantwoorden over een ... De heer Janssen heeft het over een eventueel bestuursakkoord. Kijk dat kan, ik heb op dit moment geen aanwijzingen dat er een bestuursakkoord komt of wordt voorbereid. Dus dat is lastig om daar nu op vooruit te lopen. Er is een eerste reactie vanuit IPO ook richting de formerende partijen ook aangegeven, dat wij graag ook een gesprek willen met een nieuw kabinet zodra het er is. Dat is ook wel gebruikelijk dat een gesprek komt dan met de medeoverheden. Dat kan tot afspraken leiden. Ik wil u zeker ook toezeggen dat wij als dat afspraken zijn die ook enige omvang hebben, die ook zeg maar een wat meer kaderstellend karakter hebben, dat we ook zullen aandringen dat daar voldoende tijd is om u daarin mee te nemen. De ervaring leert dat het natuurlijk ook erg afhangt van de manier vanuit een kabinet wordt ingestoken. Soms is het natuurlijk ook dat er ... We hebben natuurlijk bij de Voorjaarsnota gezien van het kabinet, dat er werd gezegd we willen nog het één en ander meenemen. Die Voorjaarsnota ligt volgende week vrijdag trouwens in de ministerraad, wilt u als koepels hier nog tot afspraken komen? Kijk, dat kan. Dan kunnen we natuurlijk zeggen we gaan in de coulissen staan als IPO en VNG of we zeggen we gaan toch dat gesprek aan. Maar ik wil zeker ook u toezeggen dat bij een bestuursakkoord van enige importantie, dat wij zullen bepleiten vanuit Utrecht, ook richting nieuw kabinet of via het IPO dan, om daar voldoende tijd in zo'n proces in te bouwen. Dat u daar op een zorgvuldige manier in meegenomen kunt worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu nog terug naar de BBB en de VVD. Dan stel ik het voor om het ook in die volgorde te doen zodat u uw vraag nog kunt meenemen in uw laatste bijdrage. Ga uw gang. Mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel voorzitter. Ik wilde dus eigenlijk dan mijn vraag stellen, dan kan de VVD in de bijdrage daarop reageren, hoop ik. Dus kunnen wij dan eerst?

De voorzitter: Dat is wat ik zei. Dat is precies wat ik voorstelde dus ga uw gang.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel. We hebben naar de meningen van het college en de collega-fracties geluisterd. We nemen dat voor nu ter kennisgeving aan. Dan hadden we dus nog inderdaad de vraag aan het VVD. Daar hopen we antwoord op te krijgen zo meteen. De VVD heeft hiermee gewerkt aan het coalitieakkoord in de provincie en heeft daar een handtekening onder gezet. Landelijk gezien heeft de VVD meegewerkt aan de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord en daar een handtekening onder gezet. Dus hoe ziet de VVD dit? Wat verwacht de VVD als daar dus, hoe moet ik het zeggen, als daar iets in spaak loopt zeg maar, iets anders is dan wat wij hier hebben afgesproken. Hoe ziet de VVD dat? Hoe verwachten ze dan te komen tot een oplossing, hoe zien ze die oplossing?

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor dat u deze beantwoording meeneemt en dan uw laatste betoog afrond, of afrondende betoog houdt.

De heer Janssen: Dank u voorzitter. Luisterend naar het debat over dit punt, moest ik denken aan een liedtekst van André van Duin. Hij zingt, je moet zeilen op de wind van vandaag, de wind van gisteren helpt je niet vooruit, de wind van morgen blijft misschien wel uit. Zo is het precies ook met de verhouding tussen provincie en Rijk. Dus we hebben af te wachten wat er uit Den Haag komt. We weten nu nog niet precies waar die wind ... We weten wel waar die wind vandaan komt, maar hoe hard die gaat waaien en met welke financiële kracht daarachter zit, dat zal moeten blijken. Dus ik denk dat het college nu in alle inzet probeert om een goede begroting te maken. Ik heb ook gezegd, laten we meer controls ...

De voorzitter: Mijnheer Janssen, u krijgt een interruptie van mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Sorry voorzitter. Hierna wil ik graag het woord, een vraag aan het college.

De voorzitter: Uw termijn is al geweest dus dat is niet meer mogelijk. We hebben zojuist hebben een ronde gedaan en er is geen tweede termijn.

Mevrouw Hoek: Wat nu?

De voorzitter: Dan kunt u uw vraag wellicht schriftelijk indienen. Of middels interruptie aan de VVD.

Mevrouw Hoek: Het is wel een belangrijke vraag.

De voorzitter: Dan had u hem in uw termijn moeten stellen natuurlijk. Die heeft u zojuist gehad.

Mevrouw Hoek: Het is nogal een verwarrend debat, dus wat dat betreft ...

De voorzitter: Ik stel voor dat de heer Janssen nu even zijn betoog vervolgt. Ga uw gang.

De heer Janssen: Kortom, ik was begonnen met het zeilen op die wind. Volgens mij doen we dat met de planning-en-controlcyclus. Dus de het college reageert nu op wat er nu bekend is en reageert bij een volgend product weer op wat er dan bekend is. Het kan zijn dat we ... Kijk het coalitieakkoord hier bevat punten die niet per se uit de VVD-pen zijn gekomen. Het hoofdlijnenakkoord in Den Haag bevat ook punten die niet uit de VVD-pen zijn gekomen, helaas. Dus daar hebben we ons altijd toe te verhouden, maar we hebben hier als fractie ook een eigenstandige rol. Maar goed nogmaals, ik zei het in mijn eerste termijn al, dat ik best op een aantal punten heel tevreden ben met het hoofdlijnenakkoord. Dus we hopen dat dat dan ook tot een iets andere wind gaat leiden. Net zo tevreden ben met het antwoord van gedeputeerde Van Essen in dit geval. Dus dank voor de toezegging. Het gaat ons er om inderdaad dat we niet nog weer via dat bestuursakkoord, of een bestuursakkoord, weer een aap op onze schouder krijgen. Waar dan weer onvoldoende middelen bij zitten en wij weer het maar moeten zien op te lossen. Dat zou ik niet willen.

De voorzitter: Dank u wel. Gehoord de beraadslaging over dit onderwerp denk ik dat we wel gewoon de kadernota gaan behandelen omdat ik onvoldoende steun proef om dat niet te doen. Wellicht is dat ook wel voor mevrouw Hoek de gelegenheid om haar vraag nog mee te nemen in de behandeling bij de kadernota.

Mevrouw Hoek: Er komt toch eerst nog agendapunt twaalf?

De voorzitter: Nee, die hebben we hiermee dus afgerond.

Mevrouw Hoek: Die komt dus nu niet.

De voorzitter: Nee, die hebben we hiermee afgerond.

Mevrouw Hoek: Het is nogal verwarrend want ik dacht dat we met de brief van de BBB nog steeds bezig waren, maar daarin is vervlochten dus agendapunt twaalf.

De voorzitter: Agendapunt twaalf is een opwaardering van de BBB en daaruit voortvloeiend is het voorstel gedaan om in het licht van de vragen van de BBB de kadernota niet te behandelen. Mag ik hem zo verwoorden? Daar hebben we zojuist het gesprek over gevoerd. Daaruit is gebleken dat er niet voldoende

steun is om de kadernota niet te behandelen in deze commissie. Dus dat we nu het volgende agendapunt zullen gaan behandelen, agendapunt dertien, de kadernota. Mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Voorzitter mag ik een punt van orde maken of een vraag van orde? Dit is inderdaad allemaal erg verwarrend en kunnen we nu niet gewoon even tegen mevrouw Hoek de kans geven om deze vraag te stellen en te laten beantwoorden als Staten? Ik bedoel dat zou toch een kleine moeite zijn in deze.

De voorzitter: Ik denk dat mevrouw Hoek deze vraag gewoon mee kan nemen naar haar bijdrage bij de kadernota. Dan krijgt ze gewoon de gelegenheid en heeft ze gewoon een termijn, twee termijnen zelfs. Dus dan komt het volgens mij ruimschoots hebben we dan ruimte daarvoor. Gezien de tijd en aangezien het volgende agendapunt de kadernota is, stel ik voor dat we nu gaan dineren. ...' (overleg over de tijd). We vervolgen de vergadering om zeven uur.

13. SV Kadernota 2025

De voorzitter: Dames en heren, we gaan verder dus neem alstublieft uw plek weer in. We zijn gebleven bij agendapunt dertien, de kadernota. Deze zullen we in twee termijnen behandelen. We hebben nog steeds onze lotingsvolgorde, dus we beginnen bij de SGP. Als de SGP ook wil beginnen. Als u geen bijdrage heeft is ook oké. De heer Van den Dikkenberg ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter er loopt al drie seconden spreektijd weg. Het overvalt me een beetje, daar zal ik heel eerlijk in zijn. Want collega Vermaat zou de kadernota nog doen voordat hij weg moest, maar toen hebben we een uur gesproken over wel of niet spreken over de kadernota. Vandaar dat het nu op mijn bordje ligt. Ik had in ieder geval een paar opmerkingen en dat gaat allereerst over de financiering. Dat is een financiële opmerking die we in het FAC licht aangeraakt hebben. Maar daar had ik ook nog technische vragen over gesteld over de ... Siri begint me al te helpen, dat is heel sociaal. Maar dat gaat over de financiering van het faunabeleid. Dat zijn structurele uitgaven en die staan nu de eerste twee jaar incidenteel gedekt. Daarna moeten er nog een keer teruggekomen worden voor de financiering. Dat vind ik niet zo heel chic, omdat daar ook persoonlijke personele inzet in zit.

De voorzitter: Mijnheer Van den Dikkenberg één momentje. Graag even orde in de zaal. Dank u wel. Gaat u verder.

De heer Van den Dikkenberg: Dank u wel voorzitter. Daar zit onder andere ook personele inzet in en dat vind ik dat we eigenlijk ook de structurele uitgaven ook structureel in moeten boeken. Een tweede ding is de streekmusea. Dat hebben we bij de cultuur- en erfgoednota ook genoemd. Daar volgt nog beleid op, maar daar vervalt nu de financiering. Aangezien er nu een onderbesteding vanuit Programma 7 wordt afgeraamd in de voorgestelde taakstelling. Om die in te vullen die taakstelling en daarmee nog meer bezuinigingen in Programma 7 zitten, verwacht ik ook dat er druk komt op de financiering van de kasteelmusea. Die zal ik dan ook in de kadernota meenemen om daar ook meerjarig de financiering voor te borgen, zodat die niet wegvalt over twee jaar. Want hij is nu nog een jaar gedekt en daarna staat hij als PM-post in de kostenraming van het cultuur- en erfgoedprogramma. Dus die zou graag ik ook meerjarig borgen, omdat dat toch één van de zaken is die we als provincie in de lucht zouden moeten houden. Zeker de tijden die eraan komen vanuit Den Haag die we kunnen verwachten. Wat een gezond realisme wellicht ook in de branche zal veroorzaken. Dan hebben we ook aandacht voor het economisch beleid. Daar zitten veel bezuinigingen op en eentje viel er helemaal op. Dat was op de onderbouwing van het nieuwe, economisch beleid. Nu hebben we net een paar jaar, dat we dat economisch ecosysteem eigenlijk draaien. Met een ROM, met een investeringsvehikel, met de OMU die

daadkrachtig is. Dan bezuinigen op de onderbouwing van het nieuwe beleid vroeg ik me af of dat ten koste gaat van de monitoring? Dus ook de effectiviteits- en doelmatigheidsbeoordeling van het huidige gevoerde beleid met de Talent Alliantie en dergelijke. Of dat we dat wel goed kunnen monitoren en borgen. Maar dat we dat er nu niet uit schrappen met deze ton aan bezuiniging op onderzoek naar nieuw beleid. Daar was ik even heel benieuwd naar, hoe dat we dat anders kunnen verantwoorden richting de beleidsvorming in die fase en richting de beleidsmonitoring die met name van belang is. Dat waren mijn punten voor nu voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de SP, de heer Harris. Ga uw gang.

De heer Harris: Dank u wel. Als eerst bedankt voor de beantwoording van de vragen. Een aantal zijn voldoende beantwoord, maar we hebben nog wel een aantal vervolgvragen en natuurlijk wat politieke vraagtekens. We hadden een beetje dezelfde vraag als SGP net. Er wordt hier voorgesteld om te bezuinigen op budget voor onderzoek ter voorbereiding van economisch beleid. Betekent dat dat het economisch beleid van de coalitie vooral gewoon op gevoel gaat nu? Gaan we nu vibes-based economics uitvoeren? Het lijkt mij gewoon dat een goede voorbereiding en onderzoek op de lange termijn financieel beter is. Dus twee vragen hierover. Waarom heeft college besloten om te bezuinigen op budget voor onderzoek ter voorbereiding van economisch beleid? Hoe vaak verwacht het college excuses te moeten aanbieden voor het uitvoeren van slecht economisch beleid dankzij deze bezuiniging? Dan over voorstel 8.3. De coalitie wil subsidie intrekken om een evenwichtigere verhouding tussen private en publieke financieringsbronnen te creëren voor de International Welcome Centre Utrecht Region. Wat zijn de voor- en nadelen van het deels privatiseren van de Welcome Centre? Dat was mij niet helemaal duidelijk. Over voorstel 8.4, u het zult misschien niet verwachten, maar we hebben ook complimenten over een onderdeel. We vinden het goed dat er meer focus komt bij de subsidies voor startup incubators en dat er bezuinigd wordt daarop. We willen ons geld niet uitgeven aan bedrijven waarbij niet duidelijk is wat zij opleveren voor de bewoners van Utrecht. Dit is iets waar wij regelmatig discussies over hebben gehad en we zijn blij om te zien dat er wat veranderd. Over het stukje algemene middelen, wij vroegen ons af waarom acht miljoen niet als gat in de begroting gezien zou moeten worden, aangezien er nog geen invulling is. Het antwoord daarop was dat de systematiek van stelposten opnemen die later worden ingevuld een gebruikelijke techniek is. Dit doen we altijd, is dus eigenlijk helemaal geen antwoord op mijn vraag. Maar ik wou eigenlijk gewoon vooral bevestigen dat het college hier eigenlijk nog geen goede invulling voor heeft.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Adriani. Ga uw gang.

De heer Adriani: Is het dan het voorstel van de SP voorzitter, dat we nu een bezuiniging gaan inboeken voor iets wat misschien over vier jaar zich gaat voordoen?

De voorzitter: De heer Harris.

De heer Harris: Wat ik vooral wil is gewoon meer duidelijkheid daarin. Niet gewoon zo'n cijfertje van acht miljoen, dit is ongeveer wat wij verwachten. We weten niet hoe we het gaan invullen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Harris: We hadden ook een vraag gesteld over hoe er tot een bedrag van vijf miljoen is gekomen voor het aanvullen van de algemene reserve. Ik kreeg als antwoord, deze vijf miljoen was niet onmiddellijk nodig voor maatschappelijke uitdagingen. Ik vond dat heel raar. Want er zijn nog steeds flink wat maatschappelijke

uitdagingen in de provincie. Dus ik wou eigenlijk vragen en een beetje verduidelijking vragen. Hoe is het mogelijk dat er dan vijf miljoen overblijft als er nog steeds duidelijke maatschappelijke uitdagingen zijn? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar UtrechtNu!, de heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Mijn hart die doet altijd een sprongetje als ik aan de beurt ben. Als ik het even niet doorheb ik ben aan de beurt, maar we houden natuurlijk die volgorde aan. Ik heb een beetje mezelf in de benen geschoten dat ik net iets te veel interrupties heb gedaan en in de veronderstelling was dat die gratis zouden zijn, maar dat is natuurlijk pas in een nieuwe situatie. Ja wel interrupties zijn gratis in nieuwe situatie in commissies. Kort wat ik over de kadernota kan zeggen is het volgende. Wat ik bijzonder vind als ik het lees, is dat het eigenlijk een document is dat het coalitieakkoord is van de periode 2019-2023 met een soort aanvulling van het recent gepresenteerde coalitieakkoord van vorig jaar. Daar wil ik toch een soort opmerking bij plaatsen dat ik het een soort tragisch vind voor vooral de VVD, die als nieuwe partij in de coalitie van deze periode zit. Dat ik daar toch als persoonlijk zijnde en als politicus zijnde, niet heel veel verschil in zie met het vorige coalitieakkoord en de vorige kadernota's die daarop volgden. Dus dat wil ik even opmerken. Kijk, een algemene beschouwing ga ik nu niet doen, daar heb ik ook echt geen tijd voor. Dat gaan we natuurlijk 19 juni doen. Ik zou het nu ook graag willen doen, maar dat laat ik aan de heer Fiscalini over. Verder sluit ik me ook graag aan bij wat de SGP zei. Die heeft altijd hele goede punten als het gaat om die technische kanten hoe je dingen opschuift en hoe dingen moeten worden ingecalculeerd. Dat waardeer ik altijd, daar steek ik heel veel van op. Ik wil het hierbij laten, stop de tijd.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar Volt. De heer Limmen, ga uw gang.

De heer Limmen: Dank u wel voorzitter. De kadernota 2025-28 van de provincie Utrecht die koerst op een duurzame, inclusieve, toekomstgerichte ontwikkeling van de regio, staat er. Volt vindt de plannen ambitieus en noodzakelijk. Er zijn drie voor ons belangrijke onderdelen die wij hier willen uitlichten. We hebben het over de financiële risicobeheersing. Over de transitie naar een innovatieve economie, c.q. circulaire samenleving en het herstel van vertrouwen in de overheid middels burgerparticipatie. Voor wat betreft de financiële risicobeheersing, lezen wij in de geactualiseerde nota Groeisprong dat er op de lange termijn een financieel gat van pak en beet 225 miljoen zit. Tussen de provinciale opgave en de beschikbare middelen. Ik heb hier in de vorige bijdrage ook al iets over gezegd. Is het niet nodig dat er in de kadernota al wordt geanticipeerd op dit feit? Graag horen hoe de gedeputeerde hierover denkt. Dan de transitie naar een circulaire samenleving en een duurzame economie. Ik citeer over dit onderwerp uit het coalitieakkoord. Er is veel ambitie, maar met ambitie alleen gaan we dit doel niet halen, dus zetten we grote stappen. Lezende de kadernota, mist Volt de concretisering van deze grote stappen in de kadernota. Is van mening dat de ambitie alleen kan worden waargemaakt als de provincie in al haar uitvoeringsprogramma's integraal de transitie naar een circulaire economie verwerkt. In de kadernota zijn echter de circulaire ambities afgezwakt. Eigenlijk volgens ons, onlogisch en versplinterd onder andere programma's ondergebracht. Ik ga hier niet in op de details, maar het komt erop neer dat Volt van mening is dat de circulaire transitiedoelen expliciet onder het programma Economie moeten worden ondergebracht. Dat de circulaire meerjarendoelen veel concreter moeten worden geformuleerd en waarbij deze doelen in de uitvoeringsplannen van de andere programma's worden verwerkt. Dat is pas integraal begroten en werken. Natuurlijk horen wij graag wat andere partijen en gedeputeerden hiervan vinden. Volt wil hier van de gelegenheid gebruikmaken om een pleidooi te houden voor de beoogde innovatie over het richten op het bevorderen van een circulaire dienstverlening. Hier liggen volgens ons economische groeikansen. Als de provincie de valorisatie van hoogwaardige, Utrechtse circulaire kennis

faciliteert, het een uitgelezen kans is om onze regionale economie op de lange termijn ook internationaal te laten groeien. Volt wil graag dat met name de ROM, de EBU en de OMU hier hun kernmissie van maken en daartoe de middelen krijgen. Volt vindt daarom dat er niet moet worden bezuinigd op het programma Economie, maar juist extra budget moet worden vrijgemaakt. Volt wil eerder investeren in plaats van bezuinigen. Dit kan mogelijk door de genoemde Programma 8, Economie, bezuinigingen te schrappen en deze te financieren uit de algemene middelen. Tevens willen we dat de 500.000 euro die nu in de programmabegroting voor 2024 is gereserveerd voor een deel besteed wordt aan onderzoek om onze voorstellen waar te maken. In de begrotingswijziging 2024 is een stelpost opgenomen van twee miljoen. Hierover komt ons nog een voorstel in kwartaal drie of vier. Volt ziet graag dat een informatiesessie of werkbijeenkomst wordt gehouden over deze structurele besteding van dit bedrag. Volt hoort graag weer de mening van gedeputeerde en andere partijen. Tot slot participatie. Het is heel goed dat de provincie werk maakt van een dialoog met de samenleving. Ik verwijs even naar 9.6. Het verbaast ons ...

De voorzitter: Mijnheer Limmen u krijgt een interruptie van de heer Harris. Ga uw gang.

De heer Harris: Even een vraag ter verduidelijking. Wou Volt nu alle bezuinigingen uit gedeelde economie schrappen? Echt alles? Of heb ik dat verkeerd begrepen?

De voorzitter: Mijnheer Limmen ga uw gang. Uw microfoon.

De heer Limmen: Dank u wel. Nee, we willen niet alles schrappen, maar we willen een veel heldere focus van de besteding van de gelden. Sterker nog, wij zoeken naar middelen die het mogelijk maken om een transactie in onze economie te krijgen voor zover dat in de invloedssfeer van de provincie ligt.

De voorzitter: U mag uw betoog vervolgen. Ga uw gang.

De heer Limmen: Dank u wel. Over de participatie. Het is heel goed dat de provincie werk maakt van de dialoog met de samenleving. Het verbaast ons dat hierbij alleen incidenteel budget is gereserveerd. Waarom niet structureel? Volt pleit ervoor dat een vorm van burgerberaad hier een onderdeel van uitmaakt en hier structureel geld voor vrij te maken. Dit in het kader van innovatie van de participatie van onze burgers. Zoals we onze economie moeten innoveren, geldt dit net zo hard voor het leggen van een fundament onder de pijlers van onze democratie. Waarbij we ook structurele middelen willen vrijmaken voor burgerparticipatie en wellicht op termijn co-creatie. Wij pleiten voor een apart budget voor het beter uitrusten van de organisatie als het gaat om integraal werken en het versterken van onze ... Wij zien dit als een extra HR-post onder de post organisatie in ontwikkeling. Met als doel een toekomstbestendige organisatie te worden. Dus wij zouden hier ook graag willen zien dat er geïnvesteerd wordt in de eigen HR-kant van de organisatie. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil er wel even op wijzen dat u nog twee minuten spreektijd over heeft voor de rest van de vergadering. Dan ga ik naar de VVD. De heer Gilissen, ga uw gang.

De heer Gilissen: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ik heb een aantal algemene opmerkingen en een aantal detailopmerkingen bij de verschillende programma's. Ik begin met algemene opmerkingen. Dat is allereerste vaststelling dat er ook dit jaar weer een uitdagende puzzel lag om het meerjarig financieel beeld rond te krijgen. Dat is bijna gelukt, want er resteert nog een opgave voor 2028 van acht miljoen euro. Goed dat het college snel met een voorstel komt hoe we dat gaan oplossen, om ook in 2028 tot een meerjarig sluitend beeld te gaan komen. Want voor de VVD geldt, we schuiven liever niet door, we pakken aan. Waardering voor het voorstel dat er nu ligt in de vorm van de kadernota. We kunnen ons goed vinden in die voorstellen, maar

laten we ook eerlijk zijn, een aantal doen ook echt wel pijn. Zoals bijvoorbeeld de besparingen op recreatie en toerisme. Bijvoorbeeld ook het International Welcome Centre. Wat dat betreft kan ik me goed vinden in de bijdrage ook van de fractie van Volt, dat we daar natuurlijk liever niet op bezuinigen. Maar er ligt een afgewogen beeld, dus complimenten voor dat traject van het college doorlopen heeft. Ook een compliment voor de uitvoering van de motie Indexeren kun je leren van vorig jaar. Want op deze manier kunnen we scherp naar de wind zeilen omdat we, zeker als het de uitgavenkant gaat, meer zicht hebben op de daadwerkelijke verwachte uitgaves. Dat komt de voorspelbaarheid en de betrouwbaarheid van de provinciale begroting ten goede. Dus goed gedaan college. Dan ga ik in op de programma's en in het bijzonder begin ik met erfgoed en cultuur. Want we vinden het goed en belangrijk dat het college blijft investeren in de Erfgoedparels. Het zijn beeldbepalende gebouwen en objecten die we ook zo voor toekomstige generaties kunnen behouden als partner, als provincie. Tegelijkertijd, blijven we aandacht vragen voor de leefbaarheid van het erfgoed en goed dat het ook in de nieuwe doelenboom is opgenomen. Dan over die doelenboom, want dat is ook een belangrijk onderdeel van deze kadernota. Ook bij hoofdstuk zeven, Erfgoed en Cultuur, doet het college een tweetal voorstellen waar we wat minder enthousiast van worden. Het gaat over doel 7.1.1 en doel 7.1.2. Want wat lezen we daar? Wij lezen daar dat het college voorstelt om van een inspanningsverplichting naar een resultaatverplichting te gaan. Dat kan wat de VVD betreft niet de bedoeling zijn. Goed dat je nieuw beleid verwerkt, ook in de doelenboom. Goed dat je daar scherp op bent, dat je actualiseert. Maar het mag geen vrijbrief zijn voor expliciete claims. Op het moment dat je bij cultuureducatie opschrijft, op bibliotheekvoorzieningen ... Begrijp me niet verkeerd, superbekrijft dat we dat doen. Maar we gaan nu van het ondersteunen van een netwerk, naar het stellen dat er in elke gemeente een robuuste bibliotheekvoorziening moet zijn. Dus ik snap het verhaal daarachter, maar we vinden het toch echt net een stap te ver. Dus graag nog een redactie van het college hoe we deze wijziging in de doelenboom moeten zien. Dat geldt ook voor doelstelling 7.1.4. Dat gaat over het cultuurprofiel van Utrecht. Wat er stond, was dat wij een betrouwbare partner zijn. Dat we samen met andere partijen werken aan een sterk cultureel netwerk in onze provincie. Daar gaan we nu allerlei dingen aan toevoegen. Namelijk het moet pluriform zijn en kwalitatief hoogwaardiger zijn en een diverser publiek. Snap ik goed dat je daarover nadenkt, maar ook hier vinden we de stap naar de wijze waarop het geformuleerd is net te ver. Graag ook een reactie van het college. Dan stap ik over naar het programma Bestuur voorzitter. We zijn blij dat het college werk maakt en de commissaris ook in het bijzonder, van de aanpak van ondermijning. Dat is hard nodig en de VVD-fractie kijkt met belangstelling uit naar de actualisering van de aanpak van ondermijning, zoals ook toegezegd in de kadernota. Die zullen natuurlijk met veel interesse volgen. De commissaris weet ook dat het wat VVD boter bij de vis is. Dus als er zoektocht is naar ook geld, middelen, om dit hardnekkig fenomeen aan te kunnen pakken, dan vindt hij de VVD aan zijn zijde. Dan zeg ik ook nog iets over de geldbedrag voor de Bakhuis Woltersprijs. Daar is natuurlijk in de Staten veel discussie over geweest, er lag een ongedekte motie. Het college heeft nu als stukje dienstverlening ervoor gezorgd dat er in ieder geval voor het komende jaar een bedrag beschikbaar is gesteld. Maar u begrijpt het voorzitter, dat was voor de VVD niet nodig geweest. Ook zouden wij willen voorstellen en op dat punt overwegen we ook een amendement. Er staat ook in de kadernota, we gaan het hele proces rond de prijs in 2027 evalueren. Wat ons betreft hoeft het bedrag voor 2028, want tot dan is het bedrag ook opgenomen, hoeft dat ook niet. Dus wat ons betreft kan dat eruit, komen we met een amendement. Tot slot voorzitter nog één opmerking over communicatie, ook in relatie tot de doelenboom. We zien ook dat het college voorstelt om als doelstelling op te nemen dat communicatie zichtbaar, vindbaar, verbindend en transparant is. Dat begrijpen we heel goed. We vinden het ook goed dat het perspectief van de ontvanger van communicatie, om communicatie door de overheid en ook de provincie, meer centraal komt te staan. Maar bij dat verbindende hebben we wel onze twijfels. Niet dat we een verbindende boodschap belangrijk vinden. Sterker nog, meer verbinding is meer dan ooit nodig in deze tijd, is een algemene constatering. Maar zeker als het gaat over een handhavende of een controlerende taak, kun je niet altijd een verbindende toon aanslaan.

Ook nog graag een reactie van het college hoe we het woordje verbindend in die zin moeten zien. Of er ook niet veel meer voor de hand ligt dat je die communicatie ook verder uitwerkt en ook heel duidelijk markeert wanneer kan het wel verbinding en wanneer is het juist verstandig om het juist niet verbindend? Tot zover mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar 50PLUS, mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u voorzitter. Wacht even hoor. 50PLUS vindt dat men zorgzaam moet omgaan met onze agrarische sector. Deze sector is niet alleen maar koeien in de wei, maar ook een belangrijke schakel in de voedselketen voor de consument. Daar is akkergrond voor nodig. Daarnaast moeten we laagdrempelige campagnes voeren om vervuiling van grondwater en drinkwater tegen te gaan. We moeten ons water beschermen voor onder andere medicijnen, resten of gif dat wordt gebruikt in de fruitteelt. Moet ik even naar het volgende blokje. Sorry hoor.

Hierna valt het stil en gaat het verder zoals hieronder. Alsof de rest van de bijdrage van mevrouw Hoek mist en er een schorsing is geweest.

De voorzitter: Graag even orde in de zaal. Dan gaan we nu verder met de vergadering. We zijn gebleven bij de BBB. Die zie ik niet aanwezig in de zaal, die zijn afwezig. Dan gaan we naar het CDA, de heer Koren. Nee? Dan ga ik naar de ChristenUnie, dan kom ik daarna weer terug bij het CDA. Mevrouw Kennedy-Doornbos ga uw gang.

Mevrouw Kennedy-Doornbos: Dank u wel voorzitter. Ook wij willen onze waardering wel uitspreken voor deze kadernota, hoewel we ons wel enigszins zorgen maken over de bezuiniging op toerisme, recreatie en cultuur. Vanaf 2029 als het gaat over cultuur. Daarnaast 7,5 miljoen structureel bezuinigen en acht miljoen alvast inboeken vooruitgrijpend op een positieve financiële uitkomst van de meicirculaire om de ambities te kunnen bekostigen. Oké prima. We gaan daar geen amendement op indienen in elk geval, maar we willen wel een beetje van het geld misschien afsnoepen. Want de moties over de Sociale Agenda die we al eerder hadden proberen in te dienen, die mochten toen niet worden ingediend en die werden doorverwezen naar de kadernota. Dus dat gaan we bij de kadernota indienen. Waarbij wij graag willen dat de Sociale Agenda wat meer aandacht zal hebben voor armoedebeleid. Zoals dat dan misschien ook mag blijken in niet alleen het faciliteren van gemeenten om het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds open te stellen voor minima in hun gemeente, maar ook het Volwassenenfonds. Met het idee dat jongeren van 18 tot 23 jaar dan ook kunnen sporten. In sommige gemeenten misschien ook zelfs alle minima, alle volwassenen toegang krijgen tot sport en cultuur, zodat zij daar kunnen participeren en zich blijven ontwikkelen. Levenslang leren. Dan heeft de heer De Jong ook nog een bijdrage en dat gaat over cultuur.

De voorzitter: Wellicht wel goed om daarbij even te benoemen dat in het kader van dat het een P&C-stuk is we dus dat dan toestaan dat er twee woordvoerders zijn en dat bij andere agendapunten dat niet gebruikelijk is. Mijnheer De Jong ga uw gang.

De heer De Jong: Zeker voorzitter, dat had ik ook even gecheckt van tevoren. Want ik wil weer aandacht vragen voor één van mijn stokpaardjes, het Bevrijdingsfestival. In deze commissie hebben we een aantal mooie gesprekken over gevoerd. We kijken ook terug op een mooie editie van het festival zelf. Ik zeg we, ik vond het in ieder geval erg leuk. Ik hoop dat anderen ook aanwezig waren en erg genoten hebben. Het weer was goed, er waren heel veel bezoekers. Ook van alle leeftijden aanwezig, dus dat is natuurlijk ook goed om te zien. Recent is ook een ontbijt georganiseerd door het bestuur van het Utrechts Bevrijdingsfestival waarvoor

de gemeenteraad en de Provinciale Staten van Utrecht waren uitgenodigd. Hier werd samen met de leden van de Utrechtse Raad weer gesproken over de thematiek van het festival en uiteraard ook de financiële situatie. De conclusie die we toen konden trekken was dat en dat werd vooral mooi gezegd door de lokale GroenLinks-afdeling, dat het thema en het festival dat spreekt nog steeds aan. Dus die formule hoeven we niet aan te passen. Maar de uitdaging voor deze club blijft natuurlijk zitten in het weer en het geld. Mooi weer kunnen wij niet garanderen, maar wij kunnen het Bevrijdingsfestival natuurlijk wel financiële zekerheid bieden. Wij geven nu al een aantal jaren een incidenteel bedrag, maar wel iets wat steeds terugkomt. Ik dacht gezien het warme hart dat deze commissie het Bevrijdingsfestival en de nevenactiviteiten daarvan toedraagt, willen wij voorstellen om deze financiering voor de komende jaren vast te leggen. Dat biedt het festival zekerheid, zeker nu ook onze gemeentelijke evenknie de komende jaren in financieel zwaar weer terechtkomt. Door die zekerheid te bieden kan de organisatie van het Bevrijdingsfestival eerder beginnen met de voorbereidingen. Onderdeel van die voorbereidingen daar vallen ook de educatieve programma's over. Dus ook de bredere thematiek hoe dat naar jongeren, naar kinderen wordt gebracht, dat kan dan allemaal met iets meer zekerheid aan de voorkant al een enorme boost krijgen.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Westerlaken. Ga uw gang.

De heer Westerlaken: Dank u voorzitter. Begrijp ik het goed dat de ChristenUnie zegt, daar waar de stad Utrecht niet kan presteren, moeten wij het maar doen?

De voorzitter: De heer de Jong, ga uw gang.

De heer De Jong: Nee, dat is niet wat wij zeggen. Maar waar aan één kant zekerheid wegvalt door alle verhalen in de krant, kunnen wij natuurlijk wel zekerheid bieden door te zeggen dat het bedrag waarvan, laten we eerlijk wezen, de kans groot is dat we het weer als incidenteel bedrag gaan schenken. Dat we dat nu al in het vooruitzicht stellen, dat mensen daar nu op kunnen rekenen. Dat biedt zekerheid, dat hoeft niet te compenseren voor een verlies.

De voorzitter: De heer Westerlaken.

De heer Westerlaken: Voorzitter dank u wel. Maar ik zou het toch iets scherper willen hebben. U zegt dus niet dat wat tekortschiet doordat stad Utrecht het niet verstrekt, dat blijft open voor het festival. Dat gaan wij niet aanvullen.

De heer De Jong: Zeker niet.

De voorzitter: De heer De Jong.

De heer De Jong: Excuus, dat kwam er heel krachtig uit. Maar, nee zeker niet mijnheer Westerlaken.

De voorzitter: U vervolgt uw betoog.

De heer De Jong: Ik kan mij niet voorstellen dat we in de komende jaren onze steun terug gaan trekken voor een festival dat zich zo in ons publieke domein bevindt. Het is een thema dat leeft. Wij zeggen allemaal vanuit de politiek dat we het ook belangrijk vinden dat dit onderwerp vastgehouden wordt. Dat daar genoeg mensen bij betrokken worden. Als we dat bekijken naar zo'n editie die wél succesvol verloopt op het moment dat de zon schijnt. De hoeveelheid mensen die daarop afkomen, die kennis kunnen nemen van allerlei verschillende

facetten, waarvan dus ook de educatieve programma's. Kan ik me niet voorstellen dat we daar plotseling de steun voor zouden intrekken. Wij zouden dan ook willen vragen aan het college, kunnen we die steun dan niet vastleggen via deze kadernota? Zodat het Bevrijdingsfestival in onze provincie meer zekerheid heeft over hun voortbestaan. Maar wij ook gaan van een incidentele uitgave, naar gewoon een uitgave waar we vast op kunnen rekenen. Dat is mijn vraag voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee is de ChristenUnie klaar. Dank u wel. Dan ga ik naar terug naar het CDA, de heer Westerlaken.

De heer Westerlaken: Dank u voorzitter dat u mij de gelegenheid nog geeft. U had me rustig over kunnen slaan want wij spreken altijd de spreuk uit dat we de opmerkingen over de kadernota zullen maken bij de algemene beschouwingen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar D66. De heer Kamp, ga uw gang.

De heer Kamp: Dank u wel voorzitter. Laat ik beginnen met een woord van dank. Dank aan de ambtenaren voor de tafeltjessessie, maar ook dank voor de beantwoording van de schriftelijke vragen. Ik had begrepen dat de vragen van D66 een beetje tussen wal en schip waren gevallen, maar uiteindelijk nog binnen 24 uur zijn aangeleverd. Dus dank dat ze boven water zijn gekomen. Dat helpt mij ook in het vervolg van mijn bijdrage. Ik heb in M&M heb ik gezegd dat het interessant is om altijd naar zo'n kadernota ... Er staat heel veel in, maar ook eens te kijken in de zin van wat mis je nu? Wat staat er niet in? Dat is denk ik een wat meer andere kijk dan wanneer je door gaat vragen op wat wél opgeschreven staat. Ik heb daar ook in mijn technische vragen heb ik daar aandacht aan besteed. Ik ga daar zo op in. Ik pak daar drie onderwerpen uit voort. Misschien ter geruststelling van de BBB, die er niet zijn. Dat vind ik overigens wel jammer. Maar al die punten die ik noem die kunnen gewoon doorgaan wel of geen coalitieakkoord. Dus dat is misschien goed om te weten. Voorzitter, ik heb drie punten die ik eruit wil tillen. Dat zijn drie punten die volgens mij ook raken aan de actualiteit, maar ook misschien wel aan een beetje aan een voorstellingsvermogen van onze inwoners. Want ik merk toch vaak als je over zo'n kadernota praat, over een begroting, dan zijn het vaak wel onderwerpen die hoog over zijn. Ik zou juist ook met dit soort bespreekpunten ook de link met onze inwoners willen leggen. Omdat ik denk daar doen we dit mooie werk toch voor. Natuurlijk, we gaan over wonen. Maar wat zijn nu onderwerpen die concreet bij de mensen op de werkvloer, in onze provincie ook daadwerkelijk zichtbaar zijn en leven? Laat ik er met één beginnen voorzitter. Morgen is het D-Day en vieren we dat tachtig jaar geleden de vrijheid van Europa begon. Ik denk dat dat een heel bijzonder moment is om te markeren. Ik wil het hier ook nogmaals benoemen het feit dat we hier allemaal zitten, in vrijheid kunnen spreken, is onder andere begonnen op 6 juni 1944. Ik vind dat een belangrijk moment om hier in te brengen. Dan kom ik tevens op het onderwerp ook wat de ChristenUnie net zei, dat is nog steeds het eerste onderwerp. Dat is de viering voor volgend jaar van tachtig jaar vrijheid. Is denk ik een heel belangrijk moment, even los van de bevrijdingsfestivals. Ik weet ook dat in het land daar heel veel aandacht aan wordt besteed en dat provincies een coördinerende rol hebben. Ik heb er eens over na zitten denken. Ik heb ook met de commissaris daar inmiddels een gesprek over gehad. Dat ik onze veteranen in de provincie in het zonnetje wil zetten. Mensen die gevochten hebben voor onze vrijheid. Ik ben heel blij, want ik dacht in de instantie ik kom met een motie. Maar ik ben heel blij dat nu in de subsidievoorwaarden ook richting de gemeenten, er zijn 26 gemeenten die kunnen trekkingsrechten claimen bij de provincie om iets te organiseren. Dat daarin opgenomen staat dat er ook activiteiten georganiseerd gaan worden lokaal. Eén van de voorwaarden is ook voor veteranen in gemeenten, dichtbij de inwoners. Ik vind dat mooi. Dus ik had een motie voorbereid, maar ik denk dat ik die motie intrek. Dus dank daarvoor commissaris voor de beantwoording daarvan. Het tweede en dat is een onderwerp wat ook wel te maken

heeft denk ik wat met spanningen in de samenleving zijn. Maar ook wel hier in de Staten. De laatste Statenvergadering hebben we het gehad over een verklaring. Ik denk dat het laatste woord misschien daar nog niet over is gezegd. Maar één van de vragen die ik gesteld heb is of de provincie Utrecht ook een Raad voor Levensbeschouwing en Religies kent. Je ziet het namelijk binnen heel veel gemeenten wel. Waarin een Raad voor Levensbeschouwing en Religie een soort gesprekspartner is. Ik snap wel dat de provincie niet allerlei taken op zich moet nemen, maar ik vroeg me af of bepaalde spanningen in de samenleving, maar ook spanningen binnen de provincie en misschien wel hier binnen de Staten. Of het nu zou helpen als wij met vertegenwoordigers van levensbeschouwelijke organisaties een keer in gesprek gaan? Het leek mij bijvoorbeeld een heel mooi onderwerp om een keer tijdens een PUP- bijeenkomst aandacht aan te besteden. Dus mijn politieke punt is, stel dat er zo'n Raad voor Levensbeschouwing en Religies op provinciaal niveau zou zijn, zou GS daarmee geholpen zijn? Dat is mijn tweede punt. Het derde, dat heeft te maken ... Kijk, die kadernota je stelt eigenlijk beleid af voor de komende jaren. Is altijd de vraag op welk moment breng je iets in? Net terecht al noemde de SGP onder andere onze cultuur- en erfgoednota. Ik sluit me overigens helemaal aan bij de opmerking over lokale kasteelmusea. Maar ik zit een beetje met de vraag over de cultuureducatie en met name de museumbus. Er is een theaterbus in onze provincie. Ik heb bij de cultuur- en erfgoednota gevraagd of er ook mogelijkheid is om een museumbus in het leven te roepen. Nu lees ik wel dat we ook binnen die cultuureducatie gaan bezuinigen. Maar ik vroeg me af of de gedeputeerde, als het gaat om cultuureducatie, geholpen is met zo'n motie als wij ook kinderen in de gelegenheid stellen om naar kasteelmusea bijvoorbeeld te brengen met zo'n bus? Is het dan dit moment om dit zeg maar bij die kadernota in te brengen? Of zegt u doe dat dan maar bij die cultuur- en erfgoednota die nog aan de orde komt? Dat is voor de eerste termijn voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar Forum voor Democratie, mevrouw Van der Kolk.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel voorzitter. Ook wat ons betreft dank voor het opstellen van de kadernota. Er is denk ik al een heleboel over gezegd. Ik denk dat ik het erbij laat dat wij ook hebben nagedacht over de geldprijs voor de Bakhuis Woltersprijs, waar de VVD ook aan refereerde. Wij zijn voornemens om ik denk in een vorm van een amendement, voor te stellen om dat geld toch anders te besteden. Wel aan de herbouw van het middenschip van de Domkerk. Waarom hebben we daarover nagedacht? Ook een belangrijk element in onze provincie. Maar de Stichting Herbouw Domkerk, die is ook heel erg gericht op werkgelegenheid voor jongeren. Dat ze ook kunnen aansluiten bij ook de mensen met ... Volgens mij mogen we niet meer zeggen afstand tot de arbeidsmarkt.

De voorzitter: De heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter, wel opletten. Even verduidelijkende vraag. Zei u nu echt het herbouwen van het middenschip van de Dom?

De voorzitter: Nee, dat heeft u correct verstaan.

De heer Nagtegaal: Dit moet ik even verwerken voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van der Kolk gaat u verder met uw betoog. Excuus u krijgt er nog één van de heer Adriani.

De heer Adriani: Ik zat ook even over te kauwen, nog even los van hoe je dat voor je ziet. Maar hoor ik u nu zeggen dat een motie die is ingevoerd om deze geldprijs ter beschikking te stellen, weliswaar niet helemaal

zuiver gedekt, maar toch goed bediend door het college. Dat u nu dat geld gaat gebruiken om een totaal ander onderwerp te financieren?

De voorzitter: Mevrouw Van der Kolk.

Mevrouw Van der Kolk: Precies.

De heer Adriani: Voorzitter, dat vind ik op zijn minst een beetje brutaal eigenlijk. Als je dan een eigen thema wil inbrengen, heb dan ook een eigen aanvalsplan over hoe je dat doet.

De voorzitter: Mevrouw Van der Kolk vervolgt u uw betoog.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel. Terecht punt wellicht. Nog steeds denken wij dat dat meer past bij een ... Dat dat heel veel thema's ook raakt. De vraag is zeker of dat op een meerderheid kan rekenen. Maar wij denken dat daar ook hele mooie, provinciaal breed gedragen steun voor kan zijn. Dus we gaan het meemaken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar GroenLinks, mevrouw Matser.

Mevrouw Matser: Dank u wel. Ook ik ben blij met de tafeltjessessie waar we ook weer vragen waar kwijt konden en de beantwoording van alle vragen toen. Ik wil graag gebruikmaken van dit moment om ook de waardering uit te spreken voor de nieuwe doelenboom die is opgetuigd rondom economie. Waarbij de maatschappelijke opgaven zoals klimaat en circulariteit meer centraal komen te staan in ons beleid rondom de subsidies aan startups. Daarnaast moeten we helaas gaan bezuinigen op de onderzoeken rondom economisch beleid. Ik ben benieuwd of de gedeputeerde wat meer woorden kan wijden aan waar die onderzoeken zich dan op gaan richten. Tot slot, zien we dat de bijdrage aan het International Welcome Centre vanuit de provincie wat omlaag gaat zodat de bijdrage die de provincie doet in vergelijking met het bedrijfsleven, meer in evenwicht is. Volgens mij is dat een mooie ontwikkeling. Is het goed dat het bedrijfsleven zelf ook een bijdrage levert of een meer gepaste bijdrage levert aan ervoor zorgen dat hun werkers hier goed welkom worden geheten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid. De heer Adriani, ga uw gang.

De heer Adriani: Dank voorzitter. Weinig inhoudelijke opmerkingen over de programma's die hier aan de orde zijn. Ik deel wel wat al eerder gezegd is dat er overwegend een gebalanceerd beeld ligt van én intensiveringen en ook noodzakelijke bezuinigingen. Fijn dat we ook die 7,5 miljoen al meteen hebben ingevuld. Hoewel we natuurlijk echt niet met alles even blij zijn, maar dat zal voor meer partijen gelden. Eén dingetje wél en dat gaat over een opmerking die op pagina vijf staat. Daar wordt wat ook vooruit beschouwd naar de middellange termijn. Dan een soort winstwaarschuwing. Dat in het kader van financieel duurzaam evenwicht misschien er straks ook nog wel weer andere keuzes gemaakt moeten worden. Dan staat er aan de uitgavenkant zal dit leiden tot herprioritering van middelen en capaciteit en het maken van inhoudelijke keuzes en bijstelling van ambities. Maar dat geldt natuurlijk ook voor de inkomstenkant. Zou ik nog even willen markeren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Partij voor de Dieren, mevrouw Butterman.

Mevrouw Butterman: Dank u wel voorzitter. Echo. Op dit moment geen inbreng voor de kadernota. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de PVV, de heer Van der Star.

De heer Van der Star: Bedankt voorzitter en ook onze dank voor het opstellen van de kadernota aan degenen die daarbij betrokken zijn. We hebben kennisgenomen ook van de kadernota 2025-2028 en toch hebben we enige punten die we eruit willen lichten en wat ons betreft nog nadere uitleg of verklaring nodig heeft. Toevalligerwijs zijn het ook dezelfde punten die eerder al door de SP ... (audio valt weg).

De voorzitter: We hebben zojuist signaal ontvangen dat de livestream weer te volgen is. Ik ga wel nogmaals herhalen voor de mensen in Teams, want ik zie nog steeds mensen in de Teams zitten die daar niet per se een bijdrage hoeven te leveren. Dus nogmaals mijn verzoek aan alle mensen in de Teams om eruit te gaan als u geen inhoudelijke bijdrage heeft in deze vergadering en te volgen via de livestream. Dank u wel. Dan waren we bij deze rond voor de eerste termijn en gaan we naar het college. Ik begin bij de heer Bakker, ga uw gang.

De heer Bakker: Dank u wel voorzitter. Dank voor alle vragen en de reacties aan de kant van de commissie. De complimenten ook zeker die gaan over de tafeltjesavond die, ik blijf het toch maar zeggen, die geleiden wij door naar de collega's die hier zo hard aan hebben gewerkt. Want dat is zeker fijn om van u te horen, als zij het al niet zelf hebben gehoord op dit moment. Ik ga snel de vragen door voordat het geluid weer gemutet wordt voorzitter. De SGP vroeg over de financiering van het faunabeleid. Dat is twee keer wordt dat gedekt vanuit de reserve en daarna wordt het structureel gedekt uit de algemene middelen. Dat is te zien bij het totaalplaatje, ook aan het einde ziet u dat. Volgens mij wil de heer Van den Dikkenberg daar wat over vragen. Ik ben niet de voorzitter, maar van mij mag u maar ...

De voorzitter: Excuses er gebeurde even heel wat tegelijk. De heer Van den Dikkenberg ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter, maar juist na die twee keer valt er een gat in de dekking en is die niet in de structurele lasten opgenomen op het meerjarenplaatje. Daar vroeg ik me af waarom kiezen we er dan voor om hem twee keer incidenteel te dekken. Dan wordt er ook gezegd in het stuk, dan komen we nog een keer terug voor de definitieve terbeschikkingstelling van die middelen voor de langere termijn. Volgens mij is het goed om die ook sluitend te begroten in de structurele uitgaven.

De voorzitter: U vervolgt.

De heer Bakker: Dan leest u daar volgens mij iets anders dan ik daarin heb gelezen. Het wordt gedekt vanuit de structurele middelen en anders dan moeten we daar nog even nader contact over hebben, over waar u dat deel leest. Maar het is zoals u graag zou willen zien, zo moet het erin staan in ieder geval. De SP had een aantal vragen die gingen over de financiën. De acht miljoen euro 2028, is dat dan een ... U zei eigenlijk zoiets dat is een stelpost en een taakstelling en moet dat dan niet er sowieso al in genomen worden? Wat we hebben gezegd is, dat is een opgave die een aantal jaar voor ons ligt en we weten nu nog niet de uitkomst van de meicirculaire, die wisten we nog niet bij het opstellen, die weten we nu inmiddels wel. Dinsdag ligt daarover een brief die u zo snel mogelijk daarna gaat krijgen in het college. Dat ziet er positief uit, ook voor de jaarschijf 2028. Dan zal dit probleem, dat kan het compenseren de opgave die wij daarin hebben. Dat is ook precies de reden dat wij nu hebben gezegd, we gaan nu nog niet allerlei versoberingen in de kadernota aanbrengen. We gaan eerst eens even zien wat die meicirculaire vanuit de Voorjaarsnota van de rijksoverheid betekent voor de kadernota. Daarover zult u in de loop van volgende week meer informatie ontvangen. Dan vroeg u nog wat over de vijf miljoen euro die in de algemene middelen wordt gestort. Dat is een eigenlijk ... Dat was een incidentele plus in dat jaar. Daarvan hadden wij ook andere dingen kunnen voorstellen, dat klopt. Wij hebben gezegd, er wordt vanuit het coalitieakkoord wordt op een aantal momenten beslag gedaan uit de algemene reserves. Wij vinden het wijs, zie het even als een vorm van sparen, wij vinden het wijs om die vijf miljoen euro

die daar in die jaarschijf over is op dat moment beide algemene reserves weer te voegen. Dus dan vullen wij het ook weer aan. Zo moet u het zien. Dan ga ik naar Volt.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Harris.

De heer Harris: Ik vraag me nog vooral af hoe het kan zijn dat ik dan als antwoord op mijn vraag kreeg, deze vijf miljoen was niet onmiddellijk nodig voor maatschappelijke uitdagingen. Want dat is niet hetzelfde antwoord als wat ik hier krijg. Wat ik hier krijg, is het antwoord wat ik eigenlijk had willen hebben. Maar ik vind het heel raar dat ik een antwoord krijg dat het niet nodig was voor maatschappelijk uitdagingen, terwijl dat overduidelijk nog steeds wél het geval is.

De voorzitter: De heer Bakker.

De heer Bakker: Ongetwijfeld had het nog beter opgeschreven kunnen worden, maar ik wil toch ook even een lans breken voor het keiharde werk. Er zijn in een paar dagen tijd honderden vragen beantwoord. Wellicht had de formulering als wij nog een nachtje langer over hadden kunnen slapen, nog net iets scherper gekund. Maar ik stel voor dat u het doet met mijn antwoord wat ik er net opgaf. Dan ga ik naar Volt. Zij zeggen eigenlijk dat die Groeisprong die we erbij betrekken en dat grotere gat, even maar de vraag of wij dat allemaal zelf gaan betalen. Dat is ook nog wel de vraag. Maar de Rebel Group heeft gerekend met eigenlijk het hele palet daaraan door, dus ook over woningbouw, et cetera, et cetera. Doe je dat, dan zie je dat inkomsten en uitgaven uit de pas gaan lopen. Omdat wij dat beter in de grip willen hebben, beter mee willen nemen in hoe ziet het middellange termijn financiële plaatje eruit? Zullen wij tussen nu en de volgende kadernota dat traject duurzaam, financieel evenwicht met u ook starten daarbij. Eigenlijk is precies het punt dat u aansnijdt is de hoofdmoot van dat traject. Dus ik denk dat u daarin bediend gaat worden. U vroeg, moeten daar nu al voorstellen in zitten in deze kadernota? Nee nog niet, daar zijn we nu nog niet. Als we nu deze periode vooruitkijken, dan is dat nog niet wat het college betreft nog niet nodig, maar dus wel het beslispunt ook om dit op te gaan pakken.

De voorzitter: De heer Limmen, ga uw gang.

De heer Limmen: Begrijp ik hieruit dat we wachten tot volgende kadernota? Of komt er tussentijds een tussenstap waarover we geïnformeerd worden over hoe dit te tackelen?

De voorzitter: De heer Bakker.

De heer Bakker: De uitkomsten daarvan zullen bij de volgende kadernota en de volgen de begroting, et cetera te zien zijn. Maar in die periode daartussen gaan we natuurlijk aan de slag. Dus we gaan niet lang wachten. U zult na de zomer daarover door ons geïnformeerd worden. Volt had nog een aantal andere vragen over circulair. Voor mijn gevoel dat debat een aantal maal gehad ik. Ik herkende de passie bij de heer Limmen voor het onderwerp, die delen we volgens mij. Daar ben ik ook blij mee, blijf ons vooral ook pushen daarop. Maar geen aandacht in deze kadernota betekent niet dat er niks op gebeurt. Sterker, in de strategische collegeagenda en de tweede begrotingswijziging van vorig jaar hebben we twee miljoen en daar zitten nog wat incidentele plussen op voor circulair gereserveerd. De woorden die u aanhaalde uit het coalitieakkoord zijn precies de reden dat wij zo hard bezig zijn met die middellange termijnstrategie. Waar u over een aantal weken de eerste conceptversie voor krijgt. In de middellange termijnstrategie zult u ook een bestedingsplan van die twee miljoen euro vinden.

De heer Limmen: Ik zie ook de passie van de heer Bakker.

De voorzitter: Mijnheer Limmen, we spreken nog altijd middels interrupties via de voorzitter en u had het woord nog niet gekregen.

De heer Limmen: Sorry.

De voorzitter: Maar u wilt een interruptie plegen?

De heer Limmen: Waar het mij om gaat of waar het ons om gaat, is om het veel concreter maken van de meerjarendoelen. Ik vrees doordat ze zo abstract zijn we van die doelen gaan afwijken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bakker.

De heer Bakker: We hebben iedere keer gezegd, de doelen volgen het beleid. Dus volgens mij moeten we eerst die middellange termijnstrategie hebben en komen daarin ook de doelen en monitoring en die zaken. Wat we wel hebben gedaan, is het brengen van alvast een voorstel gedaan van het brengen van circulaire samenleving. Dat is meer dan circulaire economie zeg ik er even bij. Circulaire samenleving. Klimaatmitigatie en Programma Klimaat Centraal worden naar hoofdstuk vier gebracht, om die wat meer te bundelen onder de vlag van de duurzame transitie die nodig zijn. Dat is wat ik daar nu over kan zeggen. Ik denk dat de rest bij de middellange termijnstrategie komt. Over participatie. Moeten dat structurele middelen zijn, vroeg de heer Limmen. We hebben nu gezegd, ook omdat we gewoon wel echt met elkaar ook hebben gezegd er is al bij het vaststellen van het coalitieakkoord zijn flinke investeringen gedaan. We hebben in deze kadernota naast de hele taakstelling die we te doen hadden en die we ook hebben ingevuld, hebben we wel gezegd we gaan echt kijken wat echt nodig is. We zijn kritisch geweest op alle claims die er zijn. Daarom is ook de reden dat dit een incidenteel voorstel is, omdat we eerst zeggen. We gaan eens even goed kijken en leren en experimenteren. Zijn er nog verscherpingen en versnellingen en plussen nodig op het participatiebeleid? Want we hebben een visie, we hebben een leidraad. Er gebeurt in alle programma's en projecten heel erg veel. Maar moet daar nu nog een kop, een plus op? Wat zou die dan zijn? Bijvoorbeeld zo'n burgerberaad, dat zit ook in de klimaataanpak bijvoorbeeld, zijn daar wel onderdelen van. Als op een gegeven moment daaruit blijkt dat we structureel iets nodig hebben, dan doen wij weer bij een volgend P&C-document een voorstel daarvoor aan u. Over HR vroeg u nog het één en ander over integraal werken. Het samenwerken, integraal werken, gebiedsgericht, omgevingsgericht. Dat zit in de organisatieontwikkeling, in de staat van de organisatie heeft u daar ook één en ander over kunnen lezen. Is een heel belangrijk onderdeel daarvan. Dus dat is eigenlijk al integraal onderdeel van precies de stappen die de organisatie nu aan het zetten zijn. Een ongelooflijk belangrijk onderdeel binnen, maar ook buiten. Dus dat zit daar goed in geborgd. Dan kijk ik even verder of er nog anderen ... De VVD zei nog één en ander over Indexeren kun je leren. Dank voor de complimenten daarvoor. Ik hoop dat we daarmee scherper op koers zitten met elkaar. De PvdA stelde nog wat over de inkomstenkant. Bladzijde acht van de kadernota wordt nog een keer in reprise daar wat over gezegd. Dat is misschien wat meer in de woorden die de heer Adriani zou gebruiken. Maar het gaat er natuurlijk om dat we heel goed met elkaar kijken inkomsten- en uitgavenkant, ambities, capaciteit, financiële middelen. Hoe zijn die op de middellange termijn in balans? Dus misschien waarvan akte zou ik zeggen wat de heer Adriani inbracht. Dat was mijn beantwoording voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk even naar de rest van het college. De heer Van Muilekom ga uw gang.

De heer Van Muilekom: Dank u wel voorzitter. Een breed palet aan onderwerpen. Ik probeer ze zo goed mogelijk, successievelijk even af te lopen. De SGP gaf even aan over het belang van de streekmusea en wat ermee gebeurt. Wij hebben eigenlijk met ons cultuur- en erfgoedprogramma hebben we ... Dat was te vroeg eigenlijk, want het streekmuseumbelief was eigenlijk net gestart om dat meteen mee te nemen hoe dat loopt. Dus daarom hebben we eigenlijk heel bewust gezegd, dat loopt nog. We gaan het komend jaar gaan we daar een evaluatie voor doen. Wat mij betreft kunnen daar twee dingen uitkomen. Ik ben zelf ook wel een beetje enthousiast, maar er kunnen twee dingen uitkomen. We gaan op deze manier door of we moeten op een andere manier misschien die musea gaan ondersteunen. Het kan zijn dat we zeggen het kan voor de helft van het geld, maar het kan ook zijn dat we zeggen als we het goed willen doen, moet het meer zijn. Dus ik denk dat het goed is dat dat we die evaluatie gewoon uitvoeren. Want dat begint nu echt op stoom te komen en ik denk dat we dan ook een goed oordeel kunnen geven hoe we ermee verder willen. Dus maar goed, dat is het voorstel in ieder geval wat we hebben gedaan ook in de cultuur- en erfgoednota en daar zou ik graag aan vast willen houden. Een aantal fracties hebben aandacht gevraagd voor ons erfgoed. 50PLUS begon ook over de buitenplaatsen. We hebben handreikingen mevrouw Hoek. Leidraad is '...' buitenplaatsen. Er zijn allerlei dingen om te zorgen dat onze buitenplaatsen goed op orde en ondersteund kunnen worden. Dus een terecht punt. Ja mijnheer Gilissen, de aandacht voor onze Erfgoedparels die is er. U was er nog niet, maar ik heb net even verteld dat we ook dit jaar hebben we negentien projecten kunnen honoreren voor bijna vijf miljoen. Dus het heeft echt de volle aandacht. Maar tegelijkertijd, de vraag vanuit Forum over de herbouw van de Domkerk. Wij restaureren wel, maar we gaan geen kerken bouwen. Dus wat dat betreft, daar hebben we geen middelen voor. Even een aantal vragen over recreatie en toerisme. Er zijn ook vanuit het coalitieakkoord zijn er middelen toegevoegd en tegelijkertijd constateerden we als college dat er nog geen concrete projecten voor zijn. Maar tegelijkertijd constateren we wél en daarom zijn die extra middelen opgenomen, dat we zien dat we recreatieve voorzieningen hebben. Dat we zien dat onze bevolking groeit en dat er een toenemende behoefte is, dat er ook voldoende relatieve voorzieningen zijn. Op die manier hebben we het als volgt gedaan, dat budget dat is gehalveerd, maar we hebben wel gezegd dan moet er nu een plan komen als je iets wil. Als je een plan hebt, dan kun je ook geld vragen. Eén van de aandachtspunten is ook op dit moment op iets van recreatie en toerisme dat we aandacht hebben voor onze vakantieparken hoe die ervoor staan. Ook daarover zijn we na aan het denken dat we ook met een plan zeggen wat willen we doen? Ook daar zullen dan claims uit gaan komen voor extra middelen, bij een bepaalde aanpak natuurlijk. De doelenboom mijnheer Gilissen, wij dachten nu net we doen het wat smarter. We proberen het even iets concreter te maken in de nieuwe formuleringen. Wat we willen bereiken, hoe we daar sturing op willen geven. Ook soms ook wel dat we iets willen. Zijn wij niet de enige die wat doen, zijn we afhankelijk van derden en van partners. Wij gaan niks doen wat buiten ons cultuur- en erfgoedprogramma ligt. Dus als je het hebt over de bibliotheken bijvoorbeeld, ik zou het wel willen dat in elke gemeente echt een goede bibliotheekvoorziening is die breed gebruikt wordt, maar wij investeren niet in de bibliotheek. Wel in de innovatie soms wel een klein beetje, maar vooral in bijvoorbeeld de boeken en dat die overal goed bereikbaar zijn. De Bakhuis Woltersprijs is ook door een aantal fracties genoemd, met allerlei opmerkingen erbij. Ik zou eigenlijk willen vragen, we hebben het in de begroting opgenomen. Wij denken er zelf als college ook over na hoe geven we dit nu inhoud en vorm? Geef ons even de ruimte daarvoor zou ik echt even willen vragen. We proberen ook samen met de griffie, die daar in het verleden ook bij betrokken is geweest, maar ook met ondertekenaars, toch even te kijken hoe we dat op een goede manier doen. Want je kunt wel even een prijsbedragje noemen, maar je moet ook goed nadenken over de organisatie en dat soort zaken. Dus wij komen daar nog op terug hoe we dat verder inhoud en vulling willen geven. De ChristenUnie, twee zaken. Ik wacht even het voorstel af over het volwassenenfonds. We hebben natuurlijk een hele discussie gehad de afgelopen maanden over de alternatieven voor die provinciale U-pas en hoe dat inhoud en vorm wordt gegeven. Ik ben benieuwd over wat voor bedragen u dan nodig denkt te hebben, want die bedragen die zijn niet beschikbaar. Ik geef het ook even aan als u denkt ik heb een voorstel

en moeten we even naar kijken samen, dan sta ik daarvoor open. Hetzelfde met het Bevrijdingsfestival. Wij hebben gewoon in onze begroting structureel een bedrag voor het Bevrijdingsfestival en dat is een geïndexeerd bedrag. Dus dat is elk jaar wordt dat meer. Wat ons betreft is dat dat ook. Wij zijn wel en dat hebben we wel met het Bevrijdingsfestival afgesproken, maak een goed plan voor de toekomst hoe jullie het goed inhoud en vorm willen geven. Dus in dat traject zitten we. Maar het zit dus structureel al in onze begroting en ook geïndexeerd. De heer Kamp ...

De voorzitter: Mag ik u er even op wijzen dat u nog een half uurtje heeft voor acht agendapunten en een tweede termijn van de kadernota? Dus dat het misschien een goed idee is om een beetje tempo?

De heer Van Muilekom: Ik wil het heel kort doen, maar die vragen ...

De voorzitter: Tempo vooral zou ik doen.

De heer Van Muilekom: Ik ga dan even over naar de Raad voor Levensbeschouwing, weer een totaal ander onderwerp. Laat ons dat even uitzoeken mijnheer Kamp. Want in sommige gemeenten is er al zoiets, dus dan moeten we nog even kijken. Sonderen bij gemeenten welke behoefte er is en ook wat dan een rol van de provincie daarin kan zijn. Even over theaterbussen en museumbussen, ook over gesproken. Dat wordt op dit moment niet gefinancierd door de provincie. Dus als u zegt dan naast de theaterbus wil ik ook nog een museumbus, dan moeten we wel op zoek naar waar die middelen vandaan moet komen. Even kijken voorzitter. Dan dacht ik dat ik de meeste punten heb gehad. Anders hoor ik het wel.

De voorzitter: Helemaal goed. Dan kijk ik naar de heer Van Schie, hetzelfde devies voor u.

De heer Van Schie: Dank voorzitter. Ik had net voorgenomen om heel rustig en duidelijk te articuleren en het antwoord te geven, uitgebreid op alle vragen, maar ik zal weer tempo maken. Voorzitter, een aantal vragen zijn gesteld op het domein2 economie en met name natuurlijk op de punten waar het ook pijn doet. Waar we binnen de taakstelling bezuiniging hebben doorgevoerd. Ik begin even bij te zeggen dat we die bezuinigingen hebben aangevlogen ook vanuit het college in de breedte. Om dan vooral te zoeken in subsidies en materiële lasten binnen onze begroting, omdat die zich ook vaak richten op de domeinen, niet per direct onze eigen kerndomeinen zijn. We hebben daar ook pijnlijke keuzes in moeten maken. Onder andere met een bezuiniging op het International Welcome Centre Utrecht Region. Daarmee stopt onze betrokkenheid bij het centrum niet. Integendeel, we blijven daar structureel aan verbonden. Maar we hebben wel gezegd dat het ook goed is dat het internationale bedrijfsleven daar zelf iets meer aan gaat bijdragen. Stellen ze ook in de gelegenheid om nu met een korte overbrugging misschien ook te intensiveren om die bedrijven daar ook bij te betrekken. We hopen ook dat meer gemeenten die baat hebben bij het goede werk van het International Welcome Centre Utrecht Region ook gaan bijdragen. Dan werd er ook gevraagd naar onze bezuiniging op het budget voor onderzoek. Dat is dus materieel budget dat de afdeling economie ook kan inzetten om cijfers op te vragen, om enquêtes te doen, om nader en onderzoek te verrichten met een bureautje als dat een keer nodig is. Daar is nog steeds nog wel budget voor. Maar we hebben een stuk nu in de taakstelling ingevuld, ook omdat ze zagen dat het niet altijd volmaakte. Maar het dwingt ons ook om voor de toekomstige beleidsontwikkeling echt goed na te denken wat willen we dan uitvragen? Ook daar scherpe keuzes in te maken. Wij denken dat dat op een verantwoorde wijze kan met deze bezuiniging. Verder voorzitter hebben we de startup incubators, goed opgemerkt van de SP-fractie, ook een klein stukje van de taakstelling op ingevuld, maar vooral ook een andere werkwijze voorgesteld. We subsidiëren nu jaarlijks al vrij lang twee incubators en we willen het eigenlijk verbreden ook naar andere maatschappelijke opgaven. De incubators ook uitdagen om daar met goede voorstellen voor te komen en ook nieuwe toetreders een kans te geven om met innovatieve startups en

bedrijven onze maatschappelijke opgaven invulling te geven. Dus dat is een verandering met een kleine taakstelling ook inderdaad. Wij denken dat dat een goede methode ook kan zijn om daar de incubators ook uit te dagen. Guangdong, de PVV-fractie vroeg zich af wat is daar gebeurd? Ik wil u echt uitdagen om het Statendebat daarover nog eens terug te zien. Wat er gebeurde toen we om goede redenen stopten met het verbreken van de relatie met Guangdong. Want we hadden daar een vriendschapsband maar dat was niet meer helemaal gepast gezien de internationale positie van China en na de spanning ook mondiaal op onze situatie. Toen bleef er dus 20.000 euro over en vervolgens waren er zeventien voorstellen van zeventien fracties. Nee, ik overdrijf. Er waren veel voorstellen van veel fracties hoe we dat konden invullen. Dus het leek ons gepast om nu gewoon bij de taakstelling te betrekken en nu we er toch mee gestopt zijn geen nieuwe taken bij te bedenken. Voorzitter dat in een notendop.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even naar de commissaris.

De heer Oosters: Voorzitter, dat kan heel kort. Mijnheer Gilissen VVD, heel veel dank voor uw beschouwing over ondermijning en uw steun op voorhand mocht het nodig zijn ook het nieuwe beleid ook verder te faciliteren. Dat is heel fijn. Uw vraag over communicatie. Dat is echt taalverbindend. Daar is niet mee bedoelt dat we een soort normstelling in de communicatie opleggen dat we altijd met mail in de mond en met zachte gebaren met de burgers communiceren. Maar verbinding moet in de letterlijke zin van het woord genomen worden. Dat wij niet alleen willen zenden, maar ook willen luisteren en reageren en in gesprek willen gaan. Dus op die manier verbinden via de communicatie. Tegelijkertijd geldt daarbij ook, en dat is denk ik ook wel heel erg belangrijk, dat we dat in duidelijke taal doen en zoveel mogelijk ambtelijke taal willen vermijden. Dus zo moet u het woord verbinden interpreteren. Tot slot dank naar de heer Kamp voor zijn inbreng over de aandacht van veteranen ook bij tachtig jaar bevrijding. Dankzij zijn inzet en het gesprek wat wij samen hebben gehad, is nu ook aan gemeenten aangegeven dat zij daar volgend jaar voor aandacht gaan geven. Dat faciliteren wij met een al vorig jaar door uw Staten in de begroting opgenomen bedrag van 300.000 euro die de gemeenten via een trekkingsrecht naar zich toe kunnen halen. Dus veel dank dat we dat op deze manier kunnen doen. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee de eerste termijn afgerond en dan kijk ik even de Staten langs wie er behoefte heeft aan een tweede termijn. Ik zie de heer Harris en de heer De Jong. Beginnen we aan de linkerkant dit keer. De heer Adriani ga uw gang.

De heer Adriani: Dank voorzitter. Wat mij betreft niet meer iets over de kadernota, maar ik merk dat ik een beetje geïrriteerd ben. Dat we en ik wil dat hier toch even gezegd hebben, dat we voor de dinerpauze een uur lang gedebatteerd hebben op initiatief van de BBB over of we het moeten hebben over de kadernota. Daar zijn uitkomsten uit en de BBB is er hier nu niet. Als ze toch niet van plan waren geweest om mee te doen, dan hadden we ons dat uur kunnen besparen. Hadden ze meteen weg kunnen gaan en tegen de achtergrond van die overvolle agenda ben ik daar best geïrriteerd over.

De voorzitter: Waarvan akte. De heer Harris ga uw gang.

De heer Harris: Helemaal mee eens. Verder mijn vraag over de bezuiniging over onderzoeken zijn niet echt beantwoord. Ik kreeg gewoon weer een uitleg van wat er gaat gebeuren. Ik weet wat de plannen zijn, maar ik zoek eigenlijk meer naar een uitleg over wat was de ideologische keuze hierachter? Wat zullen de gevolgen hiervan zijn? Hoe is het college tot die beslissing gekomen? Ik zou daar echt iets betere uitleg van willen hebben. Ik snap op zich de redenering over de vijf miljoen voor de algemene reserve. Maar ik ben het er niet echt mee eens, aangezien de grote maatschappelijke vraagstukken die er nog liggen. Ik zal het even met de

fractie overleggen, maar wellicht komen wij met een amendement om het geld in te zetten voor iets beters, wellicht armoedebestrijding.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar de heer De Jong van de ChristenUnie. Ga uw gang.

De heer De Jong: Dank u wel voorzitter. Goed om te horen dat we het bedrag voor het Bevrijdingsfestival dat we dat al begroten. Dan zou mijn vraag aan de gedeputeerde zijn, waarom deze mensen laten spartelen ieder jaar en niet dan ook zo royaal zijn om dit voor meerdere jaren vast te leggen als we hier toch al rekening mee houden?

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot de heer van ... De heer Van den Dikkenberg en dan kom ik daarna bij de heer Limmen. Ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter dank. De gedeputeerd had gelijk, is ook wel eens een keer leuk om te kunnen zeggen. Het staat wel goed in de beantwoording, maar ik was op het verkeerde been gezet. Er staat nu over die incidentele en structurele dekking, hij wordt nu twee jaar incidenteel gedekt, daarna in de structurele uitgaven opgenomen. Alleen er staat in de beantwoording ook dat dat in 2028 opnieuw teruggekomen moet worden om budget voor daarna te vragen. Maar als die in de structurele middelen zit, dan hoeft dat in beginsel niet. Dus vandaar dat ik even op het verkeerde been zat. Maar het is opgelost en het zal goed komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Volt. De heer Limmen ga uw gang.

De heer Limmen: Ik wil in eerste instantie even ook aangeven dat het ons erg betreurt dat de BBB-fractie niet aanwezig is bij de behandeling van deze kadernota. Het tweede is, ik heb voldoende, of we hebben voldoende antwoorden gehad, maar wij overwegen wel één à twee amendementen die wil ik vast even aankondigen. Op de economische paragraaf en op de formulering van een aantal meerjarendoelstellingen die in alle domeinen volgens ons mogelijk anders geformuleerd kunnen worden en daartoe een voorstel te doen.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft nog minder dan een minuut spreektijd. De heer Adriani een interruptie.

De heer Adriani: Misschien dan toch voordat mensen heel erg veel gaan schrijven. Maar we hebben het bij de FAC ook even gehad over die meerjarendoelstellingen die toch eigenlijk van het college zijn of die wel amendeerbaar zijn. Het lijkt me goed dat we dat scherp hebben voordat mensen allemaal hele ingewikkelde amendementen gaan schrijven. Eigenlijk is dat dan toch weer een vraag aan het college denk ik.

De voorzitter: Misschien kan hij meegenomen worden. Dan ga ik naar het college. De heer Bakker, ga uw gang.

De heer Bakker: Voorzitter, die beleidsdoelen zijn van u, die meerjarendoelen zijn van het college. Dus daar heeft de heer Adriani gelijk in. Uiteraard kan er een motie of iets dergelijks worden ingediend, maar zo zit het in elkaar. Dank voor de opmerking van de SGP. Helder. Wellicht kan er één element, ik zat er zelf ook nog even op te broeden, wat hierin wel een rol kan spelen is die opneemregeling. Dus dat kan misschien in de beantwoording net eventjes de nuance hebben gemist. Het structurele geld is er, maar we weten ook dat we soms en we hopen dat het de goede kant opgaat, maar dat we soms ook weer verrast kunnen worden. Dus dat dat kan wellicht. Ik had nog één antwoord naar aanleiding van de heer Harris. Dacht het is toch misschien nog goed om even aan te geven over die vijf miljoen. We zeggen eigenlijk stop het even in de spaarpot. Uit uw vragen lijkt het een beetje alsof het geld weg is, dat is niet zo. We stoppen het in de algemene reserves en op

het moment dat u besluit op voorstel van het college, of anderszins, dat u daar een bestemming voor heeft. Dan kan het daar ook weer uitgenomen worden. Zo zijn er een paar voorstellen die langskomen of zijn gekomen, bijvoorbeeld over het versnellen van de woningbouw is zo'n voorbeeld. Dat kan ook. Wij hebben alleen gezegd in specifiek die jaarschijf is er een plusje, daar zien we op dat moment even geen bestemming voor. Maar dat wil niet zeggen dat er natuurlijk geen maatschappelijke doelen buiten het provinciehuis zijn die geld nodig hebben. We zeggen laten we dat nog heel even in de spaarpot stoppen, zo moet u het zien. Dat was mijn beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik volgens mij nog één vraag voor de heer Van Muilekom.

De heer Van Muilekom: Het punt is even, er is ook echt noodzaak geweest dat het Bevrijdingsfestival Utrecht even goed na ging denken over hoe organiseren wij ons? Hoe ziet het meerjarenplan eruit? Wie betrekken wij erbij? Welke andere sponsors en dat soort zaken? Dat gesprek hebben we gehad. Ik hoop eigenlijk, ik zie dat het nieuwe bestuur echt goed bezig is. Op het moment dat die plannen er zijn, dan kunnen we op die manier ook met hen meer en goede afspraken maken. Maar dat heeft de afgelopen jaren wel een beetje ontbroken weet je wel, dat het allemaal goed en zeker is. Het is ook wel prettig dat het Rijk nu ook steun heeft gegeven. Dus dat wat dat betreft is het best wel lastig als je het hele jaar keihard moet werken voor één dag festival en het rekent keihard en dan heb je nog verlies ook. Du ik herken het heel erg wat u zegt, maar het gaat er ook om dat ze de organisatie goed op orde hebben. Maar ik heb het idee dat we de goede weg met de organisatie op zijn.

De voorzitter: De heer van Schie? U had ... Tot slot?

De heer Van Schie: Dank voorzitter. De heer Harris vroeg nog even naar nadere beschouwing over die taakstelling, noem het bezuinigen als je wil. Kijk, als college hebben we natuurlijk wel bewust gezegd waar we ook niet op willen bezuinigen. Dus dingen die we heel belangrijk vinden, zoals de EBU, de ROM, dingen die we echt gewoon ook voor ons economisch beleid nodig hebben dat we daar ook niet op bezuinigen. Dan blijven er natuurlijk altijd posten over waar je dan misschien wél op kan bezuinigen. De eerste post waar je dan op bezuinigd is ook gewoon het geld wat je normaal gesproken niet altijd besteed. Dus als je een potje hebt voor onderzoeken en je maakt het niet altijd op, dan kan er dus wat vanaf. Zo moet u dat zien. Dus er zit niet een hele grote ideologische achtergrond achter we willen nu de onderzoeksbureaus een poot uitdraaien of zo. Nee helemaal niet, die hebben we hard nodig. Alleen in dit geval denken we dus dat we met iets minder onderzoeksbudget nog steeds verantwoord beleidsontwikkeling kunnen doen. Daarom is het bedrag daar op taakgesteld. Ik weet niet dat is nu een nieuw werkwoord wat ik nu bedenken, maar ...

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee de twee termijnen van de bespreking van de kadernota gehad en we hebben geen commissieadvies nodig omdat het naar de Staten zal gaan als een buitencategorie debat.

14. SV Reglement van Orde, Instellingsbesluit Werkgeverscommissie en Mandaatbesluit

De voorzitter: Dan gaan we daarmee naar agendapunt veertien. Statenvoorstel Reglement van Orde, Instellingsbesluit Werkgeverscommissie en Mandaatbesluit. Even goed om te weten is dat de heer Oosters zal reageren over het reglement van orde en ... Ik was even mevrouw De Boer's achternaam kwijt. Die zal antwoorden met betrekking tot de werkgeverscommissie. Tijdens de stranddagen in augustus 2023 hebben wij bepaalde keuzes gemaakt over hoe we willen samenwerken en die keuzes zijn nu verwerkt in het reglement van orde. Daarnaast is er de afgelopen jaren sprake geweest van de professionalisering van het

werkgeverschap van de volksvertegenwoordiging richting de griffier en de griffie. Deze heeft ook gevolgen gehad voor het reglement van orde. Dit gaan we in twee termijnen bespreken en ik begin bij de SGP.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter, dank u wel. Ik heb gekeken naar het reglement van orde en dat heb ik maar eens in zijn geheel bekeken. Ik denk ik kan alleen naar de wijzigingen kijken, maar hij lag zo mooi, geheel ter besluitvorming voor. Ik had hem nog niet gezien, dus ik denk ik ga hem eens lezen. Artikel 10 viel me op dat er best veel taken verschuiven in het presidium, die helder omschreven worden. Het nadeel daarvan is dat er bij het fractievoorzittersconvent heel weinig overblijft. Het half uurtje voor de vergadering is dan zo'n beetje de hoofdtak van het fractievoorzittersoverleg. Dat is op zich goed dat het ergens belegd wordt die taken, maar ik zou ook een aantal dingen bij de fractievoorzitters willen houden. Dat gaat bijvoorbeeld over het reglement van orde. Er staat nu dat het presidium verantwoordelijk is voor het reglement van orde en dat zou ik eigenlijk bij de fractievoorzitters willen beleggen. Waarom? Omdat lang niet alle fracties vertegenwoordigd zijn in het presidium en het reglement van orde vind ik echt iets van alle Statenleden. Het tweede punt is dat het beoordelen van moties vreemd die wordt bij het presidium belegd. Hoe wordt dan geborgd dat dit eerlijk gebeurt? In de werkwijze programma's bijvoorbeeld onder de Omgevingswet is gezegd dat eventuele bijstelling in de ontwerpprogramma's kunnen gebeuren met de motie vreemd als instrument, staat daarin genoemd. Dat heb ik een keer geprobeerd, maar toen werden ze vanwege het niet actueel zijn van de agenda geweigerd. Volgens mij is het juist genoemd als instrument, zodat we bij konden sturen in die werkwijze. Als dat dan geen argument is om op te toetsen, zou ik graag een kader zien wat ingevuld wordt of zo bij de toetsing op de moties vreemd. Of hoe heten die nieuwe dingen? U weet wat ik bedoel. Dan staat er bij artikel 38 dat een stemming hersteld kan worden als iemand foutief stemt, voordat de volgende persoon stemt. Hoe werkt dat digitaal? Dat is een vraag, misschien moeten we dat meteen even oplossen. Artikel 67.2 daar staat dat er zeven dagen vooraf inleveren van opwaarderingen, et cetera bij de commissievergaderingen. Daar hebben we het in de stranddagen ook over gehad, kunnen we dat niet verkorten? Nu staat het weer op de agenda, dus denk ik probeer het weer. Kunnen we dat naar zes, of 6,5 dag krijgen? Want onze nevenfunctie slokt vaak de maandag en de dinsdag op en op woensdagochtend voor 9.00 uur zorgt ervoor dat je best wel heel druk bent op je andere nevenfunctie, gecombineerd met deze functie. Terwijl de woensdag ervoor vrijgemaakt is, zou dat een heleboel minder stress opleveren als we dat bijvoorbeeld een halve dag op kunnen schuiven in de aanlevering naar 12:00 uur of naar 17:00 uur. Dat scheelt voor de Statenleden denk ik wel. Dan nog eentje, er staat dat er maximaal tien kalenderdagen voor de commissievergadering moeten wijzigingen in het verslag worden aangedragen. Toen dacht ik in hoeverre is dat noodzakelijk? Kan het ook niet dan tegelijk met die opwaarderingen gebeuren en hoe vaak het gebeurt? Maar ik dacht tien dagen is dan wel weer een andere deadline en volgens mij kunnen we dat heel efficiënt maken. Dat waren mijn opmerkingen. Ik zou een heel verhaal kunnen houden over praten met de Staten. We hebben het nu één keer geprobeerd. We waren er sceptisch over en na deze ene keer moet ik zeggen dat het vertrouwen nog niet helemaal gegroeid is. Ik ben toch wel gecharmeerd van het voorstel om het te combineren in de commissievergadering, maar we hebben toen met de stranddagen anders besloten, dus laten we het vooral een kans geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de SP. De heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Geen inbreng.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar UtrechtNu! de heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Dank voorzitter. Ik ben blij dat de SGP het allemaal heel erg goed heeft gelezen. Ik hoop dat iedereen dat heeft gedaan. Kijk, wat ons betreft kan het een hamerstuk worden. Alleen ik wil de punten

die de heer Van den Dikkenberg aankaartte, nu zeg maar over het deel presidium, deel dat eigenlijk wel. Dat staat er best wel strikt in inderdaad en dat hebben we allemaal goed overlegd. Maar wellicht om de heer Van den Dikkenberg een beetje tegemoet te komen, zouden we wellicht voordat het in de Staten komt een soort strikte vervanging kunnen instellen. Waarbij bijvoorbeeld bij die punt drie van artikel 10 geloof ik is het, dat daar bijvoorbeeld ook bij staat in overleg ook nog met het fractievoorzittersoverleg met ...

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Adriani.

De heer Adriani: Voorzitter ik heb het bij de heer Van den Dikkenberg laten gaan, maar toen had ik ook al bijna mijn hand opgestoken, maar nu wordt hij herhaald. Ik denk niet dat we het pad op moeten waarin we hier in de zaal gaan debatteren over de vraag of het presidium zijn werk wel eerlijk doet. Volgens mij hebben we met zijn allen die commissievoorzitters gekozen en het vertrouwen te geven om dat voor ons te doen. Laten we daar nu geen mist over laten optrekken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Ik snap heel goed wat de heer Adriani bedoelt hoor. Want dat is wel een beetje de suggestie die gewekt wordt. De heer Van den Dikkenberg die zei bijvoorbeeld dat niet alle partijen zitten in het presidium. Dat is zo, niet alle partijen zitten daarin. Daarmee werk je dus de suggestie dat het een politiek gremium in die zin is. Alleen, ik vind wel dat om die zorgen gedeeltelijk weg te nemen, ben ik niet de moeilijkste om dan te zeggen. Op dat punt, op het reglement van orde, waar we het vandaag ook over hebben, kun je wellicht wel ook het fractievoorzittersoverleg consulteren.

De voorzitter: U mag uw betoog vervolgen of was u ...?

De heer Nagtegaal: Wat ons betreft kan het een hamerstuk worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar Volt. De heer Limmen, ga uw gang.

De heer Limmen: Dank u wel. Geen inbreng.

De voorzitter: Dank u wel dan ga ik naar de VVD. De heer Janssen.

De heer Janssen: Heel kort vanwege de spreektijd. Commissielid en Statenlid wordt volgens mij door elkaar heen gehaald. Want in artikel 73.1 en andere artikelen lijkt het alsof alleen commissieleden en gedeputeerden kunnen spreken in de commissievergaderingen. Dat is misschien bevorderlijk voor het verloop van de vergadering, maar misschien niet wenselijk. We benoemen geen commissieleden, dus even de vraag of dat niet door elkaar heen wordt gehaald.

De heer ...: Sorry voorzitter, ik begrijp niet wat de heer Janssen zegt.

De voorzitter: Hij staat op pauze, ga uw gang.

De heer Janssen: De eerste formulering, een Statenlid en een gedeputeerde spreken niet eerder dan nadat de voorzitter hen het woord heeft verleend. Dat is de huidige tekst. Voorgesteld wordt een commissielid en een gedeputeerde spreken niet eerder dan nadat de voorzitter het woord heeft geleend. Dus dan wordt Statenlid vervangen door commissieleden. Maar wij kennen geen ... Wij kennen wel commissieleden, maar dat is bijvoorbeeld de heer Harris. Of dat zijn de niet-Statenleden die commissielid zijn. Want we kennen geen

Statenleden die als commissielid worden benoemd. Dus dat zou betekenen dat Statenleden in de vergadering van de commissies niet meer het woord kunnen voeren. Wat op zich bevorderlijk is voor de eindtijd.

De voorzitter: Helder. Het punt is helder dank u wel. Mijnheer Nagtegaal u had een interruptie?

De heer Nagtegaal: Meer een korte opmerking. In de algemene bepalingen staat bij definitie van commissielid als laatste, ook, dubbele punt, een Statenlid in een commissievergadering. Dus een Statenlid is ook een commissielid in die zin.

De voorzitter: Helder. Dat was uw bijdrage? Dan gaan we naar 50PLUS, mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u voorzitter. Eigenlijk heeft 50PLUS maar één punt. Ik betreur het dat waar we destijds met de vorige periode met een motie de gelegenheid hebben kunnen bieden dat mensen die niet op de kieslijst staan, toch tot maximaal twee commissielid kunnen worden. Mijn onderbouwing was destijds uitputting van de lijst, dat kan om verschillende manieren, redenen ontstaan. Door overlijden, door verhuizen, een andere partij. Dus wisselen naar een andere partij, dat je naar een nieuwe partij gaat. Dan heb je weer geen kieslijst, dus dan kan je eigenlijk nauwelijks of geen commissieleden benoemen. Ook dat je dus halverwege de periode iemand tegen kan komen dat je denkt, wauw die wil ik wel als commissielid om te kijken in opmaat naar de volgende verkiezingen. Het is ook zo, de realiteit van op dit moment is namelijk, in principe is de woensdag de vergaderdag. Van 's morgens acht tot 's avonds twaalf als het een beetje tegenzit. Maar de laatste tijd het is op dinsdag en men wijkt uit naar de donderdag. Commissieleden die hebben heel vaak een baan. Ze kunnen wel met hun werkgever regelen ik moet voortaan altijd en ik ben commissielid en de vergadering is altijd op woensdagochtend of woensdagmiddag. Dus die middag wil ik vrij hebben of dat ze een halve dag minder gaan werken. Nu wisselt gewoon de ene keer is het 's morgens en de andere keer is het 's middags. Dan is het op donderdag, dan is het op dinsdag.

De voorzitter: Mevrouw Hoek u krijgt een interruptie van de heer Nagtegaal.

De heer Nagtegaal: Ik denk ik grijp maar in en ik snap deze zorgen mevrouw Hoek, die heb ik ook. Alleen ik denk niet dat dit de manier is om dit aan te kaarten. Ik denk dat het eerder iets is wat wellicht intern of in het fractieoverleg aangekaart kan worden, of een brief naar het presidium of wat dan ook.

De voorzitter: Mijnheer Nagtegaal het staat wel het reglement van orde dus vandaar dat ik hem toesta.

Mevrouw Hoek: Het staat in het reglement van orde, dus dat het uit het reglement van orde is gehaald. Ik laat toch weten dat ik er moeite mee heb. Dus vooral ook omdat we steeds meer uitwijken van de woensdag naar de dinsdag en naar de donderdag. Of donderdagavond, et cetera. Ze hebben een baan en niet iedereen ... Ik heb nu ook een commissielid die is ook vanmiddag weer weggegaan want die zei ik heb andere afspraken voor vanmiddag, omdat die vergaderingen ook steeds verder en verder uitlopen. Dus ik wil dit toch opgemerkt hebben. Misschien dat we toch kunnen kijken dat we het toch wel mogelijk maken dat je buiten ... Eigenlijk zoals het was dat het in stand blijft. Daar wil ik toch voor pleiten. Bij heel veel gemeenteraden is het ook zo dat je gewoon niet meer afhankelijk bent van iemand die op de kieslijst heeft gestaan. Als ik goed ben geïnformeerd, ook hier en daar bij een provincie, maar dat wil ik nog wel even nader uitzoeken. Het is niet zo dat het niet mag, het mag wel. Daar wil ik toch gewoon voor pleiten voorzitter. Misschien kunnen we het daarna nog een keer in een petite comité nog een keer verder bespreken, of ik moet weer met een motie komen. Maar ik vind het gewoon, het was in orde. Er waren een aantal partijen vorige keer ook heel blij dat die mogelijkheid er was, omdat de lijsten uitgeput waren om wat voor reden dan ook. Het is wel heel erg star

dat het nu niet meer mogelijk is, als dit doorgaat. Dat wilde ik opgemerkt hebben. Voor de rest geen op- of aanmerkingen, maar ik vind dat dit wel een heikel punt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar ... BBB is afwezig, dan gaan we naar het CDA. De heer Westerlaken ga uw gang.

De heer Westerlaken: Dank u wel voorzitter. Ik heb geen principiële punten, maar wel een aantal suggesties om de leesbaarheid van het reglement te verbeteren. Dan ga ik even per ...

De voorzitter: Voordat u daaraan begint, wil ik dan toch het volgende opmerken. Ik weet dat dit onderwerp erg uitnodigt om heel technisch te worden.

De heer Westerlaken: Het is heel kort.

De voorzitter: Ja, maar dat wil ik even naar iedereen gezegd hebben. Laten we het proberen niet te technisch te maken. Ga uw gang.

De heer Westerlaken: Ik ga even bij vragenhalfuur commissies. Dat staat nu wat mij betreft op een beetje een vreemde plek. Misschien kunnen we een aantal zaken die met de commissies te maken hebben en verspreid staan in de tekst, naar het hoofdstuk Commissies halen. Dat is verder geen technisch, ingewikkelde opmerking. Artikel 60, dat is een beetje een rare titel. Die gaat over lidmaatschap andere organisaties. Eigenlijk bedoelt u daar gemeenschappelijke regelingen of iets dergelijk. Dus misschien moet je het ook gewoon zo benoemen. Want iedereen hier kan lid zijn van een andere organisatie zonder dat hij weet dat het te maken heeft met de provincie, dan is het een beetje rare tekst. Dus misschien mogelijk om een andere titel te vinden. Artikel 78, hartstikke leuk. Nieuw spreekrecht belangstellenden, praten met de Staten. Ik zou daar een apart hoofdstuk aan wijden. Het is compleet nieuw, valt niet onder commissies of onder de Staten. Maak er een apart hoofdstuk van en zet het op een andere plek. Maar niet hier. Dat zijn mijn eerste zaken. Dan heb ik nog het instellingsbesluit van de werkgeverscommissie. Kan dat nu?

De voorzitter: Zeker.

De heer Westerlaken: Waar is ...?

De voorzitter: Mevrouw De Boer is online.

De heer Westerlaken: O die is online.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Westerlaken: Ik heb vraag me af in artikel 6 wordt gesproken over de griffier die de werkgeverscommissie terzijde staat. Dat vind ik eigenlijk een beetje een opmerkelijke, omdat de werkgeverscommissie de werkgever van de griffier is. Dus misschien zie ik het verkeerd, maar het is een beetje gek dat je je baas terzijde staat. Tenzij het ook goed gedefinieerd wordt, maar dat staat er verder niet. Vervolgens staat er ook dat de HR-adviseur van de griffie erbij zit. Je zou kunnen denken haal dan de griffier weg als adviseur van de commissie, maar maak dan ... Want het gaat over werkgeverszaken, werknemerszaken. Misschien dat je er een professional inderdaad bij zet, maar dit is een beetje rare constructie. Wat mij betreft. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de ChristenUnie. Mevrouw Kennedy-Doornbos.

Mevrouw Kennedy-Doornbos: We hebben verder geen opmerkingen. Het ziet er goed uit.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar D66, de heer Harinck.

De heer Harinck: Dank voorzitter en ook dank voor het uitwerken richting de griffie. Ook de juridische ondersteuning waar de heer Westerlaken net ook al onbedoeld op doelde. Maar volgens mij is het heel waardevol dat die ook in de werkgeverscommissie meehelpt. De goede, praktische en soms zelfs innovatieve ideeën van onze Staten met de Werkgroep Stranddagen die zijn nu geland in het RVO. De nieuwe commissiestructuur hebben we natuurlijk al goedgekeurd, Praten met de Staten ook al aangehaald. Toch volgens mij kijken we hoe het landt uiteraard, maar dat gaan we met elkaar zien. Commissieleden mogen op papier dus nu ook eindelijk volwaardig meedoen, zeg ik richting de heer Janssen, dat is toch mooi? We formaliseren in dit besluit toch ook dat die werkgeverscommissie iets duidelijker in onze RVO komt, met een eigen instellingsbesluit. Dat lijkt me ook goed. Een aandachtspuntjes voor ons is echter alleen de spreektijd. Interrupties worden gratis en dat is natuurlijk mooi. Interrupties moeten we stimuleren, vind ik fantastisch. Maar we korten natuurlijk niet op de standaard spreektijd. Dus ik moet even kijken hoe dit gaat. Maar ook dat is gewoon een puntje voor de evaluatie denk ik. Over het algemeen zijn we heel positief over deze veranderingen voorzitter. Ik hoor het aantal voorstellen, die zijn mij net iets de technisch om daar nu al op in te gaan, maar die zie ik dan graag tegemoet bij de Statenvergadering. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar Forum voor Democratie, mevrouw Van der Kolk.

Mevrouw Van der Kolk: Dank u wel voorzitter. Ik moest er zelf ook een beetje om grinniken volgens mij, maar de benaming retraite van wat wij te berge met elkaar beleefd hebben vond ik wel interessant gekozen. Volgens mij ga je op een retraite vooral in meditatie en dergelijke. Dat heb ik zelf niet meegemaakt, maar misschien heb ik dat gemist. Ik merk dat de VVD dat wel heeft ondervonden. Sorry? ...? (reactie buiten de microfoon). Ja, de strandtent. Maar ik heb daar veel gesproken voor wat ik normaal tijdens meditatie doe. Maar goed, dat gezegd hebbende. Leuk dat er wel in ieder geval de ideeën die daar ontstaan zijn nu tot uiting komen. We hebben geen inhoudelijke toevoegingen anders dan die al gedaan zijn. Maar heel mooi dat ideeën die bij het strand dus ontstonden, verder uitgewerkt zijn in al die avonden. Vervolgens nog heel veel werk van de griffie hebben gevraagd dat die nu tot een apotheose komen denk ik. Dus heel fijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar GroenLinks. De heer El Hamdaoui, ga uw gang.

De heer El Hamdaoui: Dank u wel voorzitter. Ik kan het heel kort maken. Ik wil de leden van de Commissie Stranddagen erg bedanken voor hun inzet en enthousiasme. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid. De heer Adriani, ga uw gang.

De heer Adriani: Dank. Altijd fijn een nieuw reglement van orde. Joepie. Best belangrijk, dat is ook een beetje de slogan van vandaag volgens mij. Wat ons betreft een herkenbare doorvertaling van de veertien adviezen die we hier eerder besproken hebben van de Commissie Stranddagen. Ik heb er één vraag en twee zorgpunten bij. De vraag die sluit eigenlijk aan op de inbreng van mevrouw Hoek. Dat gaat over de wijziging van artikel 2.a3. Commissieleden moeten op de lijst gestaan hebben. Dat is niet één van de veertien adviezen, dus die komt kennelijk ergens anders vandaan. Mevrouw Hoek die noemde het argument van het opdrogen van de

lijst. Ik heb zelf de ervaring dat als je commissieleden ook niet van de lijst kunt halen, dat dat een hele mooie manier is om aankomend talent te laten proeven aan het werken in de Staten.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Westerlaken.

De heer Westerlaken: Voorzitter, een kleine correctie misschien. Maar dit wat mevrouw Hoek aanhaalde, wat nu in het reglement van orde staat, stond al in het vorige reglement van orde. Dus dit is niet iets wat tijdens de stranddagen omhoog is gekomen, dit is in de vorige periode vastgesteld en herbevestigd aan het begin van de nieuwe periode.

De voorzitter: De heer Adriani.

De heer Adriani: Ik zei ook duidelijk dat dit niet voortkwam uit de Commissie Stranddagen, dus kennelijk ergens anders vandaan komt. Daar was een mogelijkheid om commissieleden niet van de lijst te halen en die wordt er nu uitgehaald. Ik memoreerde dat ik in ieder geval goede ervaringen heb om zo'n commissielid die niet op de lijst heeft gestaan, ook te laten ruiken, te laten snuffelen aan het Statenwerk. Wellicht ook ter voorbereiding op een volgende lijst. Dus ik zou dat echt een toevoeging vinden als dat wél kan. Maar ik hoor vooral even graag wat nu de reden is geweest om deze wijziging door te voeren, want hij wordt ook verder niet beargumenteerd in het Statenvoorstel. Dan twee punten van zorg. De eerste, daar heb ik ook bij de bespreking van de veertien adviezen mijn zorg over geuit. Dat is nu geland in artikel 22 lid 1. Namelijk dat een Statenvoorstel in principe een hamerstuk is als er in de commissie geen motie of amendement op wordt aangekondigd. Ik vind dat echt een deflatie en tekort doen aan de waarde van het debat in de Staten. De wisseling met het college tijdens een PS-vergadering. De mogelijkheid om misschien met toezeggingen nog tot een andere overweging te komen. Ik realiseer me dat artikel 22 lid 5 wel enige speelruimte laat, maar dit artikel zegt toch eigenlijk, geen motie of geen amendement dan is het een hamerstuk. Dat vind ik geen recht doen aan de waarde van het debat in de Staten. Als laatste, artikel 55 lid 2, agenderingsmoties zijn die gaan heten. Daar staat als voorwaarde bij, niet het afgelopen half jaar en ook niet het komende half jaar op de agenda. Bij dat laatste heb ik ook enige zorg. Ik geef als voorbeeld de moties, actualiteitenmoties heetten die toen, die we hebben ingediend in november vooruitlopend, anticiperend op de kaderstelling PPWW. Wat ertoe heeft geleid dat de uitspraak van die moties al meteen in de kaderstelling verwerkt waren, waardoor we er toen een eenvoudiger debat over hadden. Dat zou nu niet, of moeilijker meer kunnen en dat zou ik jammer vinden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren, mevrouw Butterman.

Mevrouw Butterman: Dank u wel voorzitter. Ik zat met interesse te luisteren naar wat de heer Adriani van de PvdA zei en dat wil ik eigenlijk nog wel onderstrepen. Natuurlijk ook dank inderdaad voor het uitpluiswerk en het op orde krijgen van ons orde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot de PVV. De heer van de Star, ga uw gang.

De heer Van der Star: Bedankt voorzitter. Verder van mijn kant geen toevoeging of inbreng, bijdragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik eerst naar de commissaris en dan daarna naar mevrouw De Boer. (reactie buiten de microfoon). We gaan kort schorsen. Vijf minuten? (reactie buiten de microfoon). Vijf minuten. Dank u wel. Dames en heren, we gaan de vergadering hervatten. Neemt u allen uw plaats in en dan gaan we beginnen bij de beantwoording van het college. Commissaris ga uw gang.

De heer Oosters: Voorzitter, ik corrigeer even want ik beantwoord namens de Staten. Dus dat is natuurlijk een bijzondere rol en niet namens het college. Want het is uw reglement van orde en u hebt het ook voorbereid. Misschien is dat ook wel belangrijk ten aanzien van een aantal antwoorden die ik zal geven. Het is een rechtstreekse vertaling van wat u hebt vastgesteld in onze februarivergadering, naar aanleiding van het goede werk wat de Commissie Stranddagen heeft gedaan. Dus ik zal dat ook memoreren bij die punten waar u zegt nu ik het in het reglement van orde zie opgeschreven, heb ik er misschien toch een beetje spijt van. Maar zo werkt dat dan. We hebben gewoon het uitgeschreven en moeten nu even door de zure appel heen dat het reglement van orde daarop wordt aangepast. Een prachtig ding van het reglement van orde is dat op elk willekeurig moment dat u Staten dat welgevallig lijkt, kunt u het weer wijzigen. Dus het is ook niet iets wat we voor de eeuwigheid vastleggen. De Commissie Stranddagen heeft natuurlijk ook aangegeven dat we sommige dingen ook echt met elkaar gaan uitproberen of ze werken. Beginnende bij de inbreng van de SGP, de heer Van den Dikkenberg. Die zegt dat presidium dat krijgt wat meer taken, die we misschien voorheen wel bij het fractievoorzittersoverleg hadden. Ja, dat is ook een bewuste keuze die vanuit het advies van de Commissie Stranddagen is gemaakt. Is in mijn waarneming ook een vrij gebruikelijke. Je hebt een presidium, of je hebt geen presidium. Het presidium besluit namens u, want die leden zijn in het presidium benoemd over een aantal punten die de orde en agendering van de vergadering betreffen. Dus dat is verstandig. Het presidium is dan naar zijn aard ook apolitiek, terwijl het fractievoorzittersoverleg altijd een politieke wegging kent. Dus dat is het verschil waarom de ene taak bij het presidium hoort en het andere bij het fractievoorzittersoverleg. Ik hoop juist mijnheer Van den Dikkenberg dat het fractievoorzittersoverleg daarmee ook wat meer kan terugkeren naar een oorspronkelijke bedoeling. Dat het fractievoorzittersoverleg niet zozeer bezig is met de orde van de vergadering, of laat staan de agendering van de vergadering. Maar vooral ook gaat over zaken die we in een zekere vertrouwelijkheid met elkaar kunnen bespreken die de totale provincie en het bestuur van de provincie en de organisatie betreffen.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Van den Dikkenberg. Ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Daar ben ik het in beginsel mee eens. Maar laten we dan ook die agendering weghalen van dat halfuurtje voor de Statenvergadering naar een ander moment. Waarop je dan dus ook provincie overstijgend bezig kan zijn. Dan geven we het ook helemaal aan het presidium dat de Statenvergadering goed loopt. Daar zit een beetje die dubbeling in, dat de fractievoorzitters wel die halfuur voor de Statenvergadering zitten om te kijken dat we er snel doorheen kunnen.

De voorzitter: U vervolgt.

De heer Oosters: We hebben de gewoonte ontwikkeld in de vorige Statenperiode om een halfuurtje voor het begin van de Statenvergadering als fractievoorzitters bij elkaar te komen. Eigenlijk louter en alleen om agendapunt twee van de Statenvergadering voor te bereiden, zodat dat in de Statenvergadering niet heel veel tijd vergt. Dus even met elkaar doornemen, is dit de orde van de vergadering? Zal zo de agenda kunnen worden vastgesteld? Dat vind ik wel een groot goed, het werkt volgens mij ook heel erg goed. Maar ik ben het met u eens dat andere zaken de agendering betreffende veel beter bij het presidium thuishoren. Uiteindelijk we daarmee meer ruimte maken voor fractievoorzittersoverleggen die losgekoppeld zijn van die Statenvergadering waar we andere vragen met elkaar kunnen behandelen. Het presidium gaat ook iets zeggen over de mogelijkheid om actualiteitenmoties en rondvraagpunten of nee sorry, punten voor het vragenhalfuur in de Staten, om te kijken of die inderdaad aan de agenda kunnen worden toegevoegd. Nu hebben we de situatie dat we hebben vastgelegd dat ze moeten worden ingediend voor 10:00 uur 's ochtends op de maandag voorafgaand aan een Statenvergadering. Was een beetje de praktijk dat ik er dan nog naar kon

kijken. Maar ik voelde me daar in zekere zin natuurlijk ongemakkelijk bij. Want wat is mijn oordeel dan op een gegeven moment? Dat is natuurlijk betrekkelijk kwetsbaar dat ik dat doe. Dus daarmee hebben we ook een beetje de bestaande praktijk in andere organisaties gevolgd. Dat het presidium een oordeel velt over of de actualiteitenmotie voldoende actueel is om aan de agenda toe te voegen. Dat geldt natuurlijk ook voor het punt in het vragenhalfuurtje. U zegt heel terecht daar heb je eigenlijk een kader voor nodig. Het presidium heeft afgesproken dat wij een kader zullen maken daarvoor, zodat we ook inderdaad met elkaar dat kunnen aflopen. Het zal zo werken dat voor het presidium uw plaatsvervangend voorzitter van de Provinciale Staten, de griffier en ikzelf een preadviesing doen naar het hele presidium. Dus dat vindt dan op maandagmiddag plaats. Die moeten daar allemaal een oordeel over geven en daarna krijgen de indieners en daarna de hele Staten te horen wat daar de uitkomst daarvan is. Dus dat is de wijze waarop we dat met elkaar willen gaan doen. Uw punt mijnheer Van den Dikkenberg over artikel 38, hebt u een terecht punt. Ik moet even kijken of dat nog tot tekstuele wijziging moet leiden, maar wij stemmen natuurlijk over het algemeen digitaal. Een digitale stem kan worden gecorrigeerd gedurende dat de stemming openstaat, maar daarna niet meer. Wat wél kan, volgens mij hebben we dat al een keertje gehad. Dat daarna degene die verkeerd gestemd heeft dat mag aangeven zodat het in het verslag wordt opgenomen, maar het zal de stemming niet meer wijzigen. De zeven dagen, waarom niet 6,5 dag? Dat is toch wel een stevig gearticuleerde wens vanuit de organisatie. De organisatie doet erg zijn best om al die termijnen te halen en dan ook met complete en duidelijke antwoorden te komen. We hebben er vandaag ook weer een voorbeeld van. Heel veel technische vragen, zijn we ook blij mee, want die kunnen we ook op een goede manier beantwoorden, maar is gewoon echt de tijd voor nodig. Het andere punt de tien dagen voor het verslag. Dat is zich aan het oplossen. Wij krijgen een woordelijk verslag, wat automatisch denk ik dat het geüpload wordt, als het beschikbaar is. Dan gaan we binnen die termijn van tien dagen vallen. Dus dan is er ook verder geen discussie meer. U krijgt de transcriptie zeg maar van al hetgeen is besproken. Dus dat lost zich vanzelf op. De heer Nagtegaal vraagt ook even naar de positie van het presidium, maar ik hoop dat ik in de beantwoording van de heer Van den Dikkenberg heb aangegeven hoe ik in ieder geval het onderscheid zie. Nog belangrijker, hoe de Commissie Stranddagen dat heeft willen zien. Dan heeft de VVD gevraagd van artikel 73 lid 1 of was ... Een commissielid mag ... Was de heer Janssen. Mag dus een Statenlid in de commissie niet meer het woord voeren? Nee, dat mag het Statenlid natuurlijk wel, omdat artikel 80 van de Provinciewet een lid van een provinciale commissie die bij Provinciale Staten is ingesteld, aanduidt als commissielid. Dus ook een Statenlid wat in een commissie zit, is een commissielid. Kunt u hem volgen? Dus we volgen de Provinciewet op dat vlak. Mevrouw Hoek, woensdag Statendag. Ja, dat is eigenlijk een afspraak die we met elkaar hebben gemaakt. Ligt niet in het reglement van orde als zodanig vast. Vanuit de griffie wordt alles op alles gezet om dat zo goed mogelijk te laten verlopen. We hopen ook met de introductie van de plannen van de Commissie Stranddagen iets verlichting te brengen in de druk op de agenda. Dus daarmee nog beter tegemoet kunnen komen om alle bijeenkomsten op een woensdag te organiseren. Maar uiteindelijk natuurlijk op een moment dat er vergaderingen niet op tijd kunnen worden afgemaakt wordt naar andere momenten gezocht. Altijd natuurlijk wel min of meer in overleg. Maar ik begrijp het helemaal, het is ontzettend vervelend als u daardoor niet een vergadering kunt bijwonen. Punt wat u en ook Partij van de Arbeid naar voren brengt, is de opvolging van commissieleden. Dat heeft een geschiedenis, maar dat weet als geen ander mevrouw Hoek dat in de vorige Statenperiode het in het reglement van orde stond zoals het nu weer opgeschreven gaat worden. Toen hebt u aangegeven aan Provinciale Staten dat u klem kwam te zitten omdat u geen opvolging meer had op de lijst voor uw commissieleden. Toen heeft Provinciale Staten besloten bij de toen voorliggende wijziging van het reglement van orde, volgens mij hebt u zelfs daar een amendement voor ingediend, of in ieder geval hebt u er succesvol aandacht voor gevraagd. Om zoals ik heb begrepen, eenmalig daarvoor het reglement van orde te wijzigen. Zodat u de mogelijkheid kreeg om tijdens die Statenperiode ook andere mensen dan op uw lijst staande commissieleden te laten doorstromen. Mevrouw Hoek wil iets zeggen, maar ik was bijna aan het einde van mijn zin. Ik begrijp zo dat

we nu terugkeren naar de orde zoals we hem kenden vóór de uitzondering die toen gemaakt is. Ook wel een beetje in de verwachting dat bij de lijstsamenstelling van de nieuwe Staten, de partijen en die zijn er ook wel op gewezen bij de lijstsamenstelling ik heb met alle partijen gesproken, aandacht hebben gehad voor het gevaar, het risico van de lijstuitputting. Mede met het oog op het selecteren van commissieleden. Dus dat is hoe de geschiedenis gegaan is en dat is ook het antwoord op de vraag van de heer Adriani waarom er weer terugveranderd is naar de oude orde.

De voorzitter: Mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Dank u voorzitter. Ik was in de veronderstelling daar ben ik gewoon heel eerlijk in, dat het gewoon voor altijd zou zijn. Volgens mij staat het ook niet in de motie. Ik moet hem weer opzoeken. Het is december drie jaar geleden als ik het goed heb, dat het voor alleen die periode zou zijn. Maar dan zou ik de motie er weer bij moeten zoeken. Voortschrijdend inzicht, bij ons in de gemeente en in meerdere gemeentes hebben zich ook situaties voorgedaan. Dan hebben wij dat gewoon ook toen besloten. Uitputting door overlijden, door verhuizen, door een andere baan, door geen tijd meer te hebben. Noem alle oorzaken maar op. Dus dat het toch wel soms wenselijk is, om toch de vrijheid te kunnen hebben. Want je hebt vaak wel een lijst, maar dat wil niet zeggen dat ze allemaal geschikt zijn. Laat ik dat ook zeggen. Vaak is één, twee, drie en vier dat zijn de kandidaten die de potentie hebben die kunnen het werk doen. Maar de rest is vaak duwers en vulling, et cetera. Dus niet iedereen is dan geschikt om commissielid te worden. Dus er dient ook een kaartje aan te hangen van kwaliteit. Maar goed, u hoort waar ik voor pleit.

De voorzitter: Een interruptie is kort mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Ik heb gezegd wat ik wil zeggen.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar de heer Adriani.

De heer Adriani: Dank voorzitter. Heldere uitleg waarom het zo gegaan is als het nu gegaan is en het nu weer terug staat. Maar dan blijft toch de vraag over verzet zich er iets tegen om in stand te houden dat commissieleden ook niet van de lijst kunnen komen? De wet staat het toe. Mevrouw Hoek die noemde uitputting van de lijst, heeft u iets over gezegd, maar ik noemde zelf ook de snuffelstage voor aankomend talent in aanloop naar een nieuwe lijst. Wat gaat er mis in de wereld als dit artikel er niet in zou staan?

De voorzitter: De heer Oosters, ga uw gang.

De heer Oosters: Dank u wel. Ik ga niet het één noch het ander hartstochtelijk zitten verdedigen vanuit mijn rol. Ik meen mij te herinneren dat in de tijd toen het verzoek van mevrouw Hoek kwam, ook wel doorgesproken hebben waarom bepalen wij ons tot mensen die op de lijst staan. Dat heeft dan ook iets met vraagstukken te maken hoe goed kent een fractie de mensen die ze voordragen om uiteindelijk door mij beëdigd te worden in deze Statenzaal als commissielid. Is dat al een lijst van mensen die al een keer door de molen is gegaan bij die partij? Die al door een poortje zijn gegaan ook misschien wat betreft integriteit en alles wat daarmee samenhangt. Of ben je daar helemaal vrij in? Ik spreek geen waardeoordeel uit, maar dat is eigenlijk de reden waarom men in heel veel reglementen van orde zegt, probeer het nu via die lijsten te regelen. Want daar heeft de partij echt aangegeven op het moment dat ze de lijst vaststelden, dat deze mensen uiteindelijk ofwel Statenlid, ofwel commissielid kunnen worden. Nu kan je uiteindelijk als fractie, los van je eigen partij, willekeurig wie dan ook voordragen.

De voorzitter: Dank u wel. Had u nog een vervolg?

De heer Oosters: Ja zeker. Even kijken. Het CDA, de heer Westerlaken. Dat is een gevalletje, misschien dat u zegt nu het er staat ben ik er dan blij mee? Dat vragenhalfuur in elke commissie waar alles aan de orde kan komen. Dat is echt een bewuste keuze geweest van de Commissie Stranddagen en is ook zo in de aanbeveling besloten tijdens de februarivergadering. U zegt artikel 60 ...

De voorzitter: Ik onderbreek u even. Mevrouw Butterman had nog een interruptie over de uitputting van de lijst. Ga uw gang.

Mevrouw Butterman: Voorzitter dank u wel. Sorry ik deed mijn handje omhoog, maar was vergeten dat ik het in de chat moest zeggen. Ik ondersteun wel de oproep van zowel 50PLUS als PvdA om de optie er toch nog in te houden. Ik spreek uit ervaring, ben zelf heel lang afdelingsbestuurder geweest. Dus ik heb ook die sollicitatiegesprekken gevoerd voor gemeenten en ook eerder ook wel voor andere gemeenten in andere provincies. Het punt is zeker bij een kleine, snelgroeiende partij als wij zijn, er kan echt heel veel veranderen in een paar jaar tijd. Inderdaad er staan mensen op met dubbelfuncties. Het is heel vaak ook een momentopname natuurlijk. Het moment dat je die gesprekken voert, zijn mensen bereid om hun tijd en energie erin te steken. Maar als het dan zover is, dan is het toch weer een ander verhaal om allerlei moverende redenen. Het moet natuurlijk wel een uitzondering blijven, we moeten er geen gewoonte van maken en zoals ik heb begrepen wordt er ook geen gewoonte van gemaakt. Maar om die soort clausule er nu in één keer uit te gooien gaat wat ons betreft ook ver. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. U vervolgt uw betoog.

De heer Oosters: Dank u wel. De heer Westerlaken, we bleven even hangen bij artikel 60. Dat gaat dan over het lidmaatschap van een andere organisatie. Dat gaat inderdaad over die vertegenwoordiging in de gemeenschappelijke regeling. Is al een bestaand artikel die meerdere herzieningen van het reglement van orde heeft overleefd. Dus misschien doet het ook geen kwaad om hem te laten staan. Maar ik kijk even of u zegt ik zie daar hele grote principiële bezwaren in.

De voorzitter: Mijnheer Westerlaken u heeft een interruptie?

De heer Westerlaken: Jazeker. Ik vind het artikel prima, alleen ik zou het een andere titel geven. Dit kan alle kanten uit, maar er staat niet wat je ermee bedoelt. Dus ik zou zeggen inhoud prima, maar kijk even naar die titel van het artikel.

De voorzitter: Helder. Vervolgt u uw betoog.

De heer Oosters: Ik vervolg mijn betoog met het derde punt wat de heer Westerlaken naar voren bracht. Kunnen we dat Praten met de Staten niet een apart hoofdstuk geven? Er is voor gekozen om Praten met de Staten niet een aparte commissie te laten zijn, maar onderdeel te laten zijn van onze commissiestructuur die wél beschreven staat in die verschillende artikelen waar dit bij staat. Dus het is eigenlijk een uitvoerende activiteit van alle commissies. Dus dat is de reden waarom het groep gegroepeerd is zoals het hier gegroepeerd staat. Maar goed, logica kan je op veel manieren bereiken, maar dit is de manier waarop daarover nagedacht is.

De voorzitter: De heer Westerlaken.

De heer Westerlaken: Voorzitter komt er een tweede termijn?

De voorzitter: Ja, het is een Statenvoorstel dus er komt een tweede termijn.

De heer Oosters: Dan ga ik door met even kijken ... Dan blijf ik nog even hangen, want andere leden hebben allemaal aangegeven dat ze kunnen instemmen met de voorgestelde wijzigingen, bij de heer Adriani van de Partij van de Arbeid. De commissieleden heb ik beantwoord. Mijnheer Adriani dat u zegt ik ben niet zo gelukkig met het idee dat je al in een commissievergadering moet aangeven of je een motie of een amendement wil indienen. Dat beknopt toch de mogelijkheid om het uiteindelijk in de Statenvergadering ook te doen. Ja, wel in de sfeer van een procesafpraak. Dat is ook wat de Commissie Stranddagen heeft beoogd. Maar niet uiteindelijk in een strikt verbod op de mogelijkheid, zeker niet. Want elk Statenlid kan op elk moment in de Statenvergadering een motie of een amendement indienen.

De voorzitter: De heer Adriani, ga uw gang.

De heer Adriani: Ik heb mij vast onzorgvuldig uitgelaten. Ik sprak geen zorg uit over het feit dat je in de commissievergadering al een motie of een amendement moet aankondigen. Ik sprak mijn zorg uit dat dat een voorwaarde is om er in de Staten over te kunnen spreken. Over het Statenvoorstel zelf.

De voorzitter: De heer Oosters.

De heer Oosters: Ik denk dat het in de commissievergadering zo zal gaan dat de voorzitter behalve inventariseert, of er moties of amendementen zijn, waarmee het per definitie niet een hamerstuk wordt. Ook de algemene vraag blijft staan die nu ook altijd gesteld wordt, vindt u dat dit een hamerstuk moet worden? Dus daar zit natuurlijk toch de mogelijkheid in om te zeggen ondanks dat ik geen motie of amendement overweeg, wil ik toch dat erover gesproken wordt in de Staten. Dan zal het met dat advies via het presidium naar de Statenagenda gaan. Dus de weg is nog wel open. Uw laatste vraag betrof de actualiteitenmotie, met het achteruit kijken en het vooruitkijken. Dus zeg maar binnen een jaar, half jaar achteruit, een half jaar vooruit, moet daar niet over gesproken zijn? Is dat nu wel zo handig? Ik denk dat op dat punt we dan ook maar even moeten vertrouwen op het oordeelsvermogen van het presidium. Want ik denk ook dat we hier niet bij elkaar zitten om elkaar de maat te nemen op een reglement van orde wat slechts een ordemaatregel is. Maar uiteindelijk tegemoet willen komen aan de beste manier om de zaken met elkaar te debatteren en bediscussiëren. Dus ik zou er sterk voorstander van zijn in de beoordeling van het presidium dat ook gewoon gekeken wordt naar de redelijkheid om wel iets van deze ordemaatregel af te wijken. Dat was het wat mij betreft voor de werkgeverscommissie.

De voorzitter: Dan ga ik naar mevrouw De Boer. U had ook nog volgens mij twee ... (audio valt weg).

Mevrouw De Boer-Leijnsma: Goedenavond. Nu valt bij mij het geluid uit. Ik weet niet of jullie mij kunnen verstaan.

De voorzitter: Dat geluid viel niet uit, ik zette mijn microfoon gewoon vroegtijdig uit.

Mevrouw De Boer-Leijnsma: U was natuurlijk zo benieuwd naar mijn antwoord. Dank u wel voorzitter. Ik spreek hier niet namens de Partij van de Arbeid maar als voorzitter van de werkgeverscommissie, maar dat zal iedereen duidelijk zijn denk ik. Er is eigenlijk maar één vraag gesteld en dat betrof de rol van de griffier in de werkgeverscommissie. Er is voor gekozen om de griffier de werkgever terzijde te laten staan omdat het vooral heel praktisch is. Zij beschikt immers over de informatie en dat helpt ook bij de agendering. Daarnaast heeft de werkgeverscommissie een aantal zaken gemandateerd aan de griffier en daar willen we natuurlijk toezicht ophouden. Ook heeft de werkgeverscommissie de griffier gevraagd om een griffieplan op te stellen als leidraad voor de griffier en de griffie, deze gaan we binnenkort bespreken. In de meeste provincies is het overigens precies zoals bij ons, dat de griffier de werkgeverscommissie terzijde staat. Sinds vorig jaar is de HR-adviseur eraan toegevoegd zodat ze personele kwesties adequaat kunnen bespreken. Dit zou kunnen gaan schuren als er een keer een probleem is met de griffier. In dat geval kun je dan je toevlucht zoeken tot de HR-adviseur die er toch al bij is en met haar heb ik ook regelmatig overleg. Dus daar zijn al korte lijntjes. Maar dat zou de enige reden zijn om het niet te doen wat mij betreft. Dus ik hecht er heel erg aan dat wij wél de griffier bij onze werkgeverscommissie houden en ik hoop dat ik het zo voldoende heb uitgelegd waarom dat zo handig is en dat het zo mag blijven wat u betreft.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn voor dit voorstel. Dan kijk ik even de cirkel rond wie behoefte heeft aan een tweede termijn. Graag een handje. Ik zie alleen de heer Westerlaken. Ga uw gang.

De heer Westerlaken: Dank u voorzitter. Ik wil toch nog even een vraag aan mevrouw De Boer stellen. Het kan dus betekenen dat wanneer de griffier te horen krijgt, u mag er niet bij zijn. De griffier weet dat het over het functioneren van de griffier gaat. Want dat is dan de consequentie. Dat is de eerste. Een tweede nog even, ik ben net iets vergeten bij artikel 81. Dat gaat over de verslaglegging van de commissie. Er staat dat er een letterlijk uitgewerkt mondeling verslag. Ik dacht dat wij op dit moment een andere verslaglegging hanteren, maar misschien het is meer voor de duidelijkheid. Anders even kijken naar die tekst of dat dat nog klopt met de actualiteit. Dat waren de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik eerst naar mevrouw De Boer.

Mevrouw De Boer-Leijnsma: Hartelijk dank en mijnheer Westerlaken bedankt voor de vragen. Als er wat aan de hand is met het functioneren van een griffier, denk ik dat er al meer gesprekken met haar geweest zullen zijn dat ze daar niet door verrast zal zijn. Dat zou op een hele rare manier van doen zijn. Als je dan zeg je mag er vandaag niet bij zijn, dat dat dan de eerste zou zijn als daar iets aan de hand is. Dus ik kan me eerlijk gezegd niet zo goed de situatie voorstellen waarom dat ze er niet bij zou kunnen zijn. Dan hebben we het echt wel over een groot probleem en niet over een klein functionerings ... We houden namelijk ook het goede gesprek, zoals dat ook met alle andere personeelsleden gebeurt. Hou ik ook samen met de griffier het goede gesprek jaarlijks. Dat gaat ook deze zomer plaatsvinden, daar heb je het ook al over het functioneren. Dus het zou heel gek zijn dat het op die manier duidelijk zou moeten worden. Dus daar maak ik me geen zorgen over. Het verslag hebben jullie nog nooit van mij gehad in ieder geval. Ik begreep ook van mijn voorganger dat dat altijd mondeling gedaan werd één keer per jaar. Dat kan in principe ook schriftelijk als dat op prijs gesteld wordt, maar ik wilde de gang van zaken van de vorige werkgeverscommissievoorzitter voortzetten. Zo staat het ook beschreven.

De voorzitter: Dank u wel. Als ik me niet vergis ging de vraag van de heer Westerlaken alleen over het reglement van orde artikel 81. Maar bedankt voor uw antwoord over het verslag van de werkgeverscommissie. Dan vraag ik nog even aan de heer Oosters voor artikel 81.

De heer Oosters: Dank mijnheer Westerlaken. Dat is eigenlijk ook het antwoord wat ik gaf op de vraag van de heer Van den Dikkenberg over die tien dagen met dat verslag. We zijn nu zover dat het woordelijk verslag, de transcriptie wordt geautomatiseerd gegenereerd denk ik, dat dat beschikbaar komt. Dus wij hebben onmiddellijk een verslag via de techniek van het gesproken woord en dat is elk gesproken woord. Dus dat is echt een transcriptie. Dus dat is een letterlijk woordelijk verslag.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we daarmee aan het eind gekomen van de tweede termijn en gaan we door naar agendapunt ... Het is een commissieadvies gaan we nog even doen voordat we doorgaan naar het volgende agendapunt. Ik heb toch wel hier en daar ook wat voorstellen gehoord voor moties en amendementen. Dan zou mijn voorstel weer zijn een klein debat, maar dan weet ik wat de heer Janssen gaat zeggen. Dus dan zeg ik in dit geval een normaal debat. Een normaal debat? Ik zie geen nee, dus dan ga ik uit van ja.

15. Initiatiefvoorstel Commissie Janssen

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt vijftien. Voordat we dat gaan doen, wil ik u er heel eventjes op wijzen dat we geen uitloop hebben voor deze commissie. Dat we dus vanavond deze agenda af zullen maken. Dat u er dus zelf bij bent hoe laat u naar huis gaat. Voor dit agendapunt mag ik de voorzitter van de Commissie Janssen uitnodigen om eventueel hier plaats te nemen. Dan gaan we dit agendapunt behandelen. Dat gaan we doen in twee termijnen waarin in de eerste termijn ruimte is voor opmerkingen, vragen en suggesties. In de tweede termijn is er ruimte voor het gesprek onderling. De commissie die zal een korte introductie geven op dit initiatiefvoorstel en het college zal ... We zullen beginnen met een korte introductie en vervolgens zal het college een reactie geven waarna de eerste termijn van de commissie volgt. Dus zodra de heer Janssen gesetteld is, mag u de introductie verzorgen.

De heer Janssen: Dank u wel voorzitter. We hebben het voorstel al uitgebreid besproken in de FAC, dus ik ga niet een hele uitgebreide, inhoudelijke voorbereiding doen. Behalve dan ook nogmaals de dankzegging aan allen die ondersteund hebben bij het maken van dit voorstel. Allereerst de commissieleden natuurlijk, maar vooral de ambtelijke ondersteuning, de heer Luiks, mevrouw Beugelsdijk. In het bijzonder, buitengewoon goede ondersteuning. Vooraf nog het volgende, we hebben dit geschreven met elkaar gericht op het beter in positie krijgen van de Staten in het kaderstellende en controlerende werk. Daar zijn de voorstellen op gericht. Ik hoop dat u ze zo ook heeft kunnen lezen en we beantwoorden graag alle vragen. Waar nodig zal ik ook de andere commissieleden even het woord geven als het mij te machtig wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan beginnen we met de reactie van het college op het initiatiefvoorstel. Dus dan ga ik naar de heer Bakker.

De heer Bakker: Voorzitter, daar overvalt u mij even mee. Niet zozeer dat u mij daar niet 's nachts voor wakker kan maken hoor, maar om over het initiatiefvoorstel te praten. Maar ik heb deze toelichting in het FAC ook al vrij uitgebreid gegeven. Dus even de check, is het echt nodig om dat nog een keer ...?

De voorzitter: Als u het in twee zinnen kunt herhalen?

De heer Bakker: Ja kunnen wij zeker. We zijn heel blij met het voorstel, zitten mooie zaken in. Volgens mij de goede kant op. We hebben een aantal aandachtspunten meegegeven, die ga ik niet herhalen, die zijn ook in het verslag van de FAC te lezen. Heel fijn dat ook vanuit de zienswijze van GS er een aantal zaken ook zijn aangepast in het initiatiefvoorstel. Ik denk dat er nog wel een paar zaken zijn waar we gewoon werkende weg

een beetje affiniteit met elkaar zullen moeten krijgen. Dus de oproep die ik ook in de FAC heb gedaan, laten we ook daarover goed met elkaar in gesprek blijven. Maar onderaan de streep zijn wij positief hierover en dank ook voor de prettige samenwerking met de commissie en de ondersteuning daarvan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we over naar de commissie en beginnen we bij de SGP. De heer Van den Dikkenberg, ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter, niets dan lof voor het voorstel. Het is een goed voorstel denk ik en we hebben daar in het FAC ook kort over gesproken. Er zou nog één aanbeveling kunnen toegevoegd worden. Dat betreft het uitvoeren van audits in de zin dat we met de commissie Duisenberg-methode, Duisenberg-Van Meenen-methode, nog eens door wat begrotingsprogramma's gaan. Ik hoor graag of andere fracties daar ook zo tegenaan kijken en of ze dat dat zien zitten en daar wat vrije tijd in willen stoppen zodat we dat op kunnen pakken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Harris, SP. Geen bijdrage. Dan ga ik naar UtrechtNu! die is niet meer aanwezig. Volt, de heer Limmen ga uw gang.

De heer Limmen: Dank u wel voorzitter. Wij willen dank aan alle mensen brengen die meegewerkt heeft aan dit voorstel. Wat ons is het een logische verbetering en wat ons betreft hoeven wij geen debat, is een hamerstuk eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD, de heer Gilissen.

De heer Gilissen: Dank u wel voorzitter. Lof voor de commissie, haar voorzitter en ook de voorstellen die er liggen. Ik kan me korthedshalve volledig aansluiten bij de bijdrage van de heer Van den Dikkenberg van de SGP. Ook de VVD vindt het waardevol om met zo'n Statenaudit aan de slag te gaan. Dus elk jaar een twee-, drietal programma's door te lichten door Statenleden zelf met goede ondersteuning. Het lijkt ons een goede stap. Ik denk als ook meer partijen zich daarbij aansluiten, dat dat in de vorm van een amendement ook richting het slotdebat of het debat over dit voorstel kunnen brengen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. 50PLUS, mevrouw Hoek.

Mevrouw Hoek: Voorzitter, ook 50PLUS kan alleen maar de complimenten uitspreken en veel waardering voor de inzet en betrokkenheid van degenen die voor ... Vincent Janssen en ook Bertrick Van den Dikkenberg, die hebben echt gigantisch en ook de anderen die erbij betrokken waren. Ik heb het allemaal gevolgd en kunnen we alleen maar hier de vlag voor uithangen en akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de BBB, die is afwezig. Het CDA, de heer Koren.

De heer Koren: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij alle positieve geluiden en lof. We zijn het met Volt eens dat dit een hamerstuk kan zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De ChristenUnie, mevrouw Kennedy-Doornbos.

Mevrouw Kennedy-Doornbos: We zijn het ook eens met de inhoud van het initiatiefvoorstel en hebben verder geen wijzigingsvoorstellen.

De voorzitter: D66, mevrouw De Widt.

Mevrouw De Widt: Idem dito.

De voorzitter: Forum voor Democratie, mevrouw Van der Kolk

Mevrouw Van der Kolk: Idem.

De voorzitter: GroenLinks. De heer El Hamdaoui, ga uw gang.

De heer El Hamdaoui: Dank u wel voorzitter. Jeetje, wat een harmonie en dan ga ik het weer verpesten. Excuus jongens, we gaan het nog later maken. Let's go. Zoals jullie waarschijnlijk al weten en misschien ook wel gezien hebben in de vorige vergadering, is GroenLinks best wel kritisch over dit voorstel. Maar ik geloof dat het beter is om nu kritisch te zijn, dan morgen spijt te hebben. Om te beginnen wil ik even kijken of ik het wel goed, of ik het echt zeker goed voor me heb. Dus er komt een nieuwe FAC. De leden worden benoemd door de Staten. Uit die groep leden en in die FAC wordt dan een voorzitter gekozen. Vervolgens wordt die voorzitter dan ook lid van het presidium. Als ik dat goed begrijp, dan betekent dat het niet dezelfde procedure is als bij andere commissies. Daarbij wil ik wel mijn zorgen uitspreken. Waarom moet dit anders geregeld worden dan bij andere commissies? Ik heb het gevoel dat dit manier van werken minder democratisch is. Het is niet in lijn met de andere commissies. Terwijl dat wel wordt aangegeven dat de FAC ten dienste staat van de gehele Staten. Gaat de Staten dan niet eigenlijk ook over de keuze van een voorzitter? Als er een afwijkende procedure wordt gevolgd, dan moet er echt een zeer goede reden zijn.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Van den Dikkenberg. Ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter, de heer El Hamdaoui die geeft aan dat het minder democratisch is, maar het is toch juist democratischer dan de andere commissies? Want de commissie kiest uit hun midden een voorzitter en de andere commissies die hebben een voorzitter te accepteren die benoemd wordt.

De voorzitter: De heer El Hamdaoui, ga uw gang.

De heer El Hamdaoui: Misschien is het dan handig om dan de andere commissies dan ook zo te doen als dat meer democratisch is volgens u. Waar het mij om gaat, waar het mij om draait, is dat er een soort van rode lijn moet zijn in het bepalen van onze van de leden die in het presidium komen. Als dat een beetje afwijkt, dan kan dat voor oneerlijke situaties komen in het presidium en dat wil ik niet. Dat zouden we eigenlijk met zijn allen niet moeten willen en vandaar mijn kritische noot over ondemocratisch.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het? U vervolgt?

De heer El Hamdaoui: Ik vervolg. Maar naast mijn zorgen laat ik positief doen, ben ik ook erg onder de indruk van de Commissie Janssen. Bedank ik met enthousiasme en het product die de Commissie Janssen heeft geleverd. Erg bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. De heer Dekker, ga uw gang.

De heer Dekker: Dank voorzitter. Ik wil graag eerst ook beginnen met dankzeggen aan de commissie. Ik heb zelf ook zeer in zo'n werkgroep gezeten, ik weet hoeveel werk het toch weer extra kost met alle uitwerking ervan. Dus dank voor het werk. Rest mij twee vragen nog te stellen. Eerst de vraag naar aanleiding van de opmerking van de heer Van den Dikkenberg. De commissie zal vast een gedachte of een argument hebben gehad om die doorlichting niet op te nemen. Ik ben benieuwd wat daar de reden van was om dat niet te doen.

Dat hoor ik graag. De tweede is een wat, ik vond hem geen technische vraag, ik vond het meer een beleidsvraag. Dat gaat over die voor- en najaarsnota die weer terug gaan komen en die zomernota die we niet meer gaan doen. Ik zie in gemeenteland dat er heel vaak juist de andere beweging opgegaan is. Juist weer wél een zomernota en geen voor- en najaarsnota meer. Wat is daar de afweging in geweest? Dat is de tweede vraag die ik heb voorzitter en verder geen opmerking.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren als die nog aanwezig zijn. Ik denk het niet. Dan gaan we naar de PVV. De heer Van der Star, ga uw gang.

De heer Van der Star: Bedankt. Geen bijdrage van onze kant.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Commissie Janssen. De heer Janssen, ga uw gang.

De heer Janssen: Dank allereerst voor alle positieve en lovende woorden die gesproken zijn. Grootste punt van GroenLinks. Dat hebben we ook natuurlijk al in de schriftelijke vragen beantwoord. U zegt A, waarom trekken we niet één lijn tussen de andere commissies en deze commissies? Dat heeft er simpelweg mee te maken dat de commissies ook een andere juridische grondslag hebben. Dus we hebben wel gezegd ... Je wil ze zoveel mogelijk gelijk schakelen. Alleen het fundamentele verschil is dat deze commissie echt benoemde leden kent, terwijl de andere commissies zoals deze commissie, eigenlijk open inloop zijn. Daar zit precies het verschil in waarom we wel geprobeerd hebben omdat zoveel mogelijk gelijk te schakelen. Dus de leden worden ook gewoon gekozen, democratisch gekozen. We kunnen ons voorstellen, maar goed dat zal ook moeten blijken dat dan in het gesprek ook wel meteen duidelijk is wie de voorzitter van die commissie wordt. Maar zo hebben we het opgeschreven en om die reden. Dus we proberen wel zoveel mogelijk in lijn te werken. Die commissievoorzitter krijgt ook niet een status apart in het presidium. Wat dat betreft in het presidium zul je het verschil niet merken aan de buitenkant. Het heeft gewoon net een iets andere juridische basis en ik ga het niet technischer maken dan dat. Maar dat is de reden waarom we het zo hebben gedaan.

De voorzitter: Mijnheer El Hamdaoui u heeft een vervolgvraag, een interruptie.

De heer El Hamdaoui: Ik snap wel wat dat er een juridische basis is, maar waarom is er dan gekozen voor een andere juridische basis?

De voorzitter: De heer Janssen.

De heer Janssen: Omdat die commissie een niet-politieke opdracht heeft en een opdracht heeft die gericht is op technische ondersteuning en technische deskundigheid over hoe we als Staten met planning-en-controlproducten bijvoorbeeld omgaan en controle. Daarbij hebben we overigens ook gekeken naar andere gemeenten en provincies hoe die dat ook hebben georganiseerd.

De voorzitter: Tot slot de heer El Hamdaoui, ga uw gang.

De heer El Hamdaoui: Eigenlijk zie ik nog steeds niet de waarde in om een andere procedure dan voor ook ... Ik weet niet, ik heb het gevoel dat u niet echt mijn vraag hebt beantwoord. Excuus daarvoor. Maar een andere juridische basis ... Ik heb het gevoel dat ik het nog niet snap. Excuus.

De voorzitter: De heer Janssen, een laatste poging.

De heer Janssen: Dit punt is al een paar keer ook aan de orde gekomen. Dus ik ga proberen om een lange discussie kort samen te vatten, wat altijd gevaarlijk is. Er zijn verschillende manieren waarop je commissies in provincies kunt benoemen, allemaal op basis van de Provinciewet. Alleen het ene artikel is artikel 80 van de Provinciewet, dat is de commissie zoals die hier voor ons zit. Dus dat is een open commissie. We hebben gezegd er is een deskundige commissie, die ook niet een rol speelt in de voorbereiding van Statenvoorstellen, maar echt als een soort deskundige commissie namens de Staten een bepaalde taak uitvoert. Daarin benoem je ook leden op basis van deskundigheid en daarom heeft hij een andere juridische basis. Daarmee wordt het ook een apolitieke commissie. Die twee argumenten bij elkaar hebben de commissie doen besluiten om dit voorstel zo aan u voor te leggen. Beknopter dan dit kan ik het niet meer uitleggen.

De voorzitter: U vervolgt beantwoording, ga uw gang.

De heer Janssen: Ik pas in mijn termijn. Moeilijk hier achter die tafel, ik krijg meteen bewondering voor de andere mensen die hier altijd zitten. Maar dat even terzijde. Dan de PvdA die vraagt, waarom hebben jullie nu gekozen voor het model voorjaarsnota-najaarsnota? Dit was best wel ook een lang gesprek waarbij we ons goed hebben laten adviseren door én de ambtelijke organisatie, maar ook door de accountant. Wat eigenlijk het belangrijkste punt was, was dat we nu merkten bij de huidige zomernota, daar zit een ongemak in de commissie dat de zomernota zoals die nu is, eigenlijk standlijn best vroeg in het jaar heeft en dan best laat in het jaar ter besluitvorming komt. Namelijk die zomernota besluiten we pas over in september, oktober. Terwijl die dan eigenlijk al door de actualiteit is ingehaald. Dus we hebben geprobeerd om het belangrijkste bijsturingsmoment voor de Staten op basis van de najaarsnota te laten zijn. We hebben gezegd het is wel handig als je de kadernota vaststelt, om dan ook zeg maar een beetje de financiële actualiteit te hebben. Zodat je bij de kadernota ook weet een beetje hoe je ervoor staat, zonder dat dat echt een bijsturingsmoment is. Dus we hebben gekozen voor het model van eigenlijk een lichte voorjaarsnota en een wat zwaardere najaarsnota. Dat is de afweging, zodat we ook echt de voortgang kunnen volgen omdat die zomernota eigenlijk net iets te vroeg komt in zijn standlijn. Ik hoop dat ik, maar ik zie non-verbaal dat u snapt wat ik bedoel. Dan Duisenberg-methode, het eerlijke antwoord is daar kwamen we in de commissie gewoon niet uit. Dus er waren voorstanders, er waren tegenstanders. We hebben ook gezegd laten we dit punt dan nog maar een keer in de FAC agenderen. Ook in relatie tot misschien het voorstel wat vanuit het college komt over de beleidsevaluaties. Laten we dan kijken ook hoe we als FAC en ook als Staten kijken tegen de toepassing van de Duisenberg-methode. Volgens mij heb ik dan alle vragen beantwoord.

De voorzitter: Volgens mij ook, maar ik zie nog ... U heeft ook een tweede termijn die ik even wilde inventariseren.

De heer Dekker: Het is meer een korte vervolgvraag dan dat ik een echt een tweede termijn nodig heb denk ik.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Dekker: Ik hoor de heer Janssen dus zeggen, eigenlijk nu is nog niet de goede timing voor dit amendement omdat dat nog een aparte discussie moet gaan worden ook in het kader van de beleidsevaluaties waar GS nog mee komt.

De voorzitter: De heer Janssen.

De heer Janssen: Een discussie kan ook Statenbreed gevoerd worden aan de hand van een amendement. Maar dit was onze afweging. We hebben vaker in de Staten de wens gehad om die Duisenberg-methode te doen en dat is nooit van de grond gekomen.

De voorzitter: Ik kijk even de cirkel rond voor de behoefte aan een tweede termijn. De heer El Hamdaoui ga uw gang, een tweede termijn.

De heer El Hamdaoui: Gewoon een kleine opmerking en dan ben ik wel klaar. Om eerlijk te zijn zie ik nog steeds niet eigenlijk de noodzaak in om in FAC een unieke stemprocedure voor een voorzitter en leden te hebben. Maar ik twijfel nog of ik het hierbij laat of misschien met een amendement kom. Maar dan houd ik jullie op de hoogte. Cliffhanger.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even naar het commissieadvies, want het is een initiatiefvoorstel. Hamerstuk? Nee we hebben een mogelijkheid tot een amendement. Dus dan zou het in ieder geval een klein debat zijn. Een klein debat? Is mooi dat de heer Janssen aan de andere kant van de tafel zit in deze. Dan gaan we voor een klein debat. De heer Koren.

De heer Koren: Mogelijk een amendement. Dan kan je toch gewoon een hamerstuk doen en mocht het tot een amendement komen altijd nog veranderen. Want volgens mij hebben we hier nu zoveel over gezegd.

De voorzitter: Het is in de orde volgens mij correcter om het andersom te doen. Dus mocht de heer El Hamdaoui zeggen nee het is toch een hamerstuk, dan kunnen we altijd nog als hamerstuk op de agenda zetten en omdraaien. Dank u wel.

16. IPO: Voorjaarsnota 2024 + Conceptbegroting 2025

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt zestien. Dat is de IPO Voorjaarsnota en een conceptbegroting van 2025. Ik kijk heel even naar de AV-leden of die behoefte hebben aan een toelichting? Ja? Mevrouw Flink, ga uw gang.

Mevrouw Flink: Ik spreek namens mezelf en ook namens mevrouw De Man van de VVD. Wij zijn de AV-leden naar het IPO. Voor u ligt de voorjaarsnota van het IPO en ook de begroting. Als ook van BIJ12, dat is de uitvoeringsorganisatie van het IPO. Wat vooral opvalt is dat we extra geld gaan afdragen aan zowel IPO en BIJ12. Dat heeft met een aantal dingen te maken. Met name de kosten van de openeindregeling faunaschade die zijn omhoog gegaan, hoger dan verwacht. Ook de indexering van de lonen en de prijzen voor het IPO zijn omhoog gegaan. Dus daardoor gaan we als provincie meer geld afdragen aan het IPO. We zijn vooral benieuwd naar uw input op deze begroting, deze voorjaarsnota. Het is een conceptbegroting moet ik eigenlijk zeggen, zodat wij dat mee kunnen nemen naar de AV op 25 juni.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even de cirkel rond of er behoefte is aan input meegeven aan het AV. Ik zie D66 en verder niet. Dus dan ga ik naar mevrouw De Widt voor input, ga uw gang.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Dat de faunaschade weer hoger is, dat is eigenlijk elk jaar hetzelfde. Dus ik zou mee willen geven dat daar misschien toch een keer structureel naar gekeken moet worden of we dat niet op een totaal andere manier moeten gaan doen in Nederland, want dit is eigenlijk geen doen meer. Dat kost ons zo ongelooflijk veel geld en slaat helemaal nergens op. Dat is misschien iets te persoonlijke opvatting. Ik heb

eigenlijk ook nog wel een vraag aan onze bestuurder of die vindt dat deze begroting in de lijn van zijn verwachting ligt. Maar ik weet niet of dat mag onder dit vergaderpunt.

De voorzitter: Zeker. We komen dan ook als er verder geen bijdragen zijn, nu toe aan de reactie van het college. Dus dan kan de heer Van Essen daar mooi zijn bespiegeling ... We hebben maar één woordvoerder per ... Mevrouw Butterman excuus, ga uw gang.

Mevrouw Butterman: Nee geeft niet, het voorzitter geeft niet. Ik zet nu heel braaf in de chat dat ik iets wil zeggen, maar dan moet u het ook op tijd zien, dus zo is het dan ook wel weer. Ik sluit me grotendeels aan bij de observatie van D66. We weten allemaal dat de openeinde faunaschaderegeling vooral komt omdat de prijs omhoog gaat. Dus iets waar wij geen invloed op hebben als provincies. Namelijk de prijs van gewassen en al dat soort dingen drijft ook deze openeinderegeling op. Ik vind het ook echt redelijk bizar worden al die compensatiemaatregelen et cetera. Het is eigenlijk wel een goed idee om dit een keer fatsoenlijk te laten evalueren als verzoek aan het IPO.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de reactie van het college. De heer Van Essen, ga uw gang.

De heer Van Essen: Dank voorzitter. Misschien even beginnend met de specifieke punten, daarna eventjes het geheel. Als het gaat om de faunaschaderegeling dat is natuurlijk ook in ons college af en toe ook in Utrecht een onderwerp van gesprek. Ik zie dat veel provincies daar natuurlijk ook mee kampen. Dus ik kan me zeker voorstellen dat dat iets is om ook misschien in overleg met de rijkspartners een keer tegen het licht te houden. Ik wil daar ook niet te veel op inhoud, want ik denk dat dat ... Uiteindelijk is natuurlijk de uitvoering met name hier belegd via BIJ12. Er zijn natuurlijk beleidskeuzes natuurlijk die we uiteindelijk toch weer in de provincies dus ook zelf maken, ook in samenspraak natuurlijk met regelgeving aan rijkszijde. Misschien zelfs Europees, dat weet ik eerlijk gezegd niet helemaal. Dus ik zou me kunnen voorstellen als u zegt we hebben behoefte om een keer die methodiek tegen het licht te houden, kan ik me voorstellen dat dat een debat is. Misschien ook een keer met collega Sterk te bespreken. Wat ik wel kan doen is gewoon even dit punt even meenemen richting het college. Dat misschien ook in overleg met collega Sterk we even kijken wat een manier zou kunnen zijn om het gesprek hierover te starten. Want dat hoor ik eigenlijk en dat we even kijken wat een manier zou kunnen zijn om dat ergens de agenderen. Of dat dan hier in huis is, of in IPO, of misschien nog op een andere tafel. Dat kan ik ook gewoon niet helemaal overzien. Dus dit lijkt me de meest praktische oplossing wat dat betreft. Als het gaat om is deze ... Ik zie een vinger. Een interruptie vermoed ik voorzitter. Of niet? Dit was even het strekken van een arm. Dat kan ik me voorstellen na zo'n lange dag, is heel gezond. Voorzitter, de andere is de vraag hoe kijken wij tegen deze conceptbegroting overall aan? Ik was natuurlijk de vorige bestuursperiode zat ik ook in het IPO-bestuur. Toen is een keer de hele IPO-begroting opnieuw opgebouwd en ook echt vrij grondig tegen het licht gehouden, zijn ook een aantal dingen geschrapt. Ook een aantal dingen waarvan wij hier in huis zeiden, volgens mij ook de toenmalige Staten hier in huis zeiden, dat vinden we eigenlijk best jammer. Dus ik heb niet de indruk dat er nu heel veel vlees op de potten zit, of in IPO-verband dingen gebeuren waarvan we zeggen daar hebben we weinig, die indruk heb ik absoluut niet. Ik denk als we kijken naar waar de kostenstijgingen in zitten, dan is het bijvoorbeeld op het gebied van informatieveiligheid, ook bij BIJ12. Ik denk dat we ook recent natuurlijk zien dat dat wel inderdaad iets is wat aandacht vraagt. Sterker nog, waar we hier in huis natuurlijk ook onze eigen kadernota volgens mij, voor onze eigen werkterrein ook volgens mij deels ook intensivering voor hebben. Dus in die zin is dat denk ik begrijpelijk. Dus in die zin hebben wij als college is dit een ontwerpbegroting die we herkennen., die op zich ook onze steun kan dragen. Maar waarbij het uiteindelijk aan de AV natuurlijk is om die vast te stellen. We hadden natuurlijk liever gezien

dat er geen kostenstijging in zat, laat ik eerlijk in zijn, maar we begrijpen waar die vandaan komt. We zien ook niet direct een alternatief, anders hadden we dat zeker ook al voorgesteld. Dat zijn eventjes mijn antwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we volgens mij daarmee dit agendapunt afgerond. Dan stel ik voor om te schorsen tot 21:50 uur om heel even benen te strekken, koffie te pakken en dan gaan we weer door.

17. Memo PRT Bestuursarrangement

De voorzitter: Dames en heren, we gaan de vergadering vervolgen. Dus neemt u allen vooral uw plaats weer in en dan gaan we verder met agendapunt zeventien. Dames en heren, we gaan weer beginnen. Dus als u allen uw gesprek in de zijlijn wilt verplaatsen naar de hoofdzaal, namelijk de commissie, dat zou fantastisch zijn. Ik kan niks beloven. We gaan door met agendapunt zeventien. Memo PRT Bestuursarrangement is opgevaardigd door de PvdA en VVD. Er is ook een rondvraag ingediend door de SP over dit onderwerp, maar aangezien de SP ... Komt nu de zaal binnen. Gaan we beginnen. Ik zal een lange introductie geven, dan kan u naar uw plek lopen. De rondvraag van de SGP over de Spreidingswet zal ook behandeld worden onder ... Dat zei ik toch? Zei ik SGP? Excuus. De SP zal ook behandeld worden onder dit agendapunt omdat de onderwerpen elkaar raken. Dat is dus even belangrijk met elkaar dat we ons realiseren dat we nu even naar de vorm van een rondvraag gaan. Dus de heer Harris gaat zo zijn vraag aan het college stellen en het college geeft daarop antwoord en daar is geen verder debat. Dan daarna zullen we overgaan naar de opwaardering van de PvdA en de VVD. Daar is verder ook geen ... Volgens mij een gesprek met de commissie is niet aangevraagd, dus dat zal enkel een opwaardering behelzen. Goed om te weten voor de gehele commissie, zat er een brief over de Spreidingswet gisteren is ontvangen en dat hij dus volgende BEM opwaardeerbaar zal zijn. Dus dat we dan eventueel daarover door kunnen praten. Dan begin ik nu met de rondvraag van de heer Harris, ga uw gang.

De heer Harris: Moet ik al mijn vragen weer oplezen gezien de tijd? Dan heb ik geen verdere toelichting.

De voorzitter: Dan gaan we naar de beantwoording van het college. De heer Van Muilekom, ga uw gang.

De heer Van Muilekom: Dank u wel. Ook dank voor de opwaardering, want het is een dossier wat klaarheid moet zijn wat wel en niet gebeurt. Ik zal een vraagstellend antwoord geven anders missen we het een beetje. Is het college het met de formerende partijen eens dat de Spreidingswet ingetrokken zou moeten worden? Nee, daar is het college het niet mee eens. Zeker ook in IPO-verband heeft het college zich sterk gemaakt voor de invoering van de Spreidingswet omdat het juist bijdraagt aan een duurzame opvang en een evenwichtige verdeling over het land en ook onze provincie. Ga ik verder met vraag twee, want dat gaat over als we het er niet mee eens zouden zijn. Hoeveel geld heeft de provincie Utrecht totaal besteed aan het voorbereiden op de Spreidingswet? We hebben niet echt heel specifiek ter voorbereiding op de wet middelen besteed, maar in het algemeen wel aan de ondersteuning van het PRT. Want dat dat functioneert hier al vier jaar samen met de 26 gemeenten. We hebben ook in onze begroting voor 2024 en 25 ook middelen hiervoor uitgetrokken. In de verwachting ook dat die middelen grotendeels ook gecompenseerd zullen worden uit de rijksbijdrage. Wij zien daar beweging in komen, maar kunnen we nog niks definitiefs over zeggen. Maar dat is wel altijd het verhaal geweest dat we altijd verteld hebben. Wij verwachten wel dat het Rijk hier ook bijdrage aan gaat leveren. Kan het college een overzicht geven van waar het geld aan is besteed? In de jaarrekening hebben we daar natuurlijk ... We hebben daar verantwoording over afgelegd, dus ook wat hier gevraagd is. Is het college van plan om de voorbereide beleidsveranderingen nog door te voeren nu het lijkt dat de Spreidingswet geschrapt zal worden? Het punt is even het college gaat ervan uit door te gaan met de afgesproken aanpak, zolang de wet van kracht is en het maatschappelijk belang onverminderd is. Dat is voor ons eigenlijk best wel heel belangrijk. Zolang het vraagstuk er nog gewoon is in Ter Apel, dat er nog steeds een derde van de

opvangvoorzieningen gebruik wordt ook door statushouders, gaan we ermee door. Deze lijn is bevestigd in de PRT ook met de Utrechtse gemeenten en waar ook het COA en de VRU in zit op 29 mei. Daarom heb ik gisteren nog even u een brief gestuurd. De brief die onze commissaris als rijksorgaan heeft gestuurd naar alle Utrechtse gemeenten om het verhaal wat ik nu vertel, dat gewoon op papier staat. Dat we dat afgesproken hebben en dan kan dat ook gedeeld worden in alle gemeenteraden in Utrecht door de colleges.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn daarmee uw vragen beantwoord?

De heer Harris: Op zich vraag zes en zeven zijn niet helemaal beantwoord. Ze zijn een beetje beantwoord met de beantwoording van vijf, maar niet helemaal.

De heer Van Muilekom: Wat wilt u nog precies weten?

De voorzitter: Zes en zeven.

De heer Harris: In principe gezien de tijd kan het wel, het is wel op zich beantwoord.

De voorzitter: Anders kunt u altijd schriftelijk natuurlijk nog een extra toelichting vragen als er iets niet duidelijk is. Dan gaan we door naar de behandeling van het agendapunt de opwaardering van de PvdA en de VVD. Dan begin ik bij de heer Janssen, ga uw gang.

De heer Janssen: Dank u wel. Heel kort want we hebben ook beantwoording van vragen gekregen. Wij blijven benadrukken dat een goede inpassing belangrijk is. Punt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Gilse u heeft uw microfoon aan. Dan ga ik naar de PvdA. De heer Adriani, ga uw gang.

De heer Adriani: Dank voorzitter. Het was een slechte maand voor de asielopvang. Want niet alleen heeft het demissionaire kabinet bij monde van de demissionair staatssecretaris laten weten na drie jaar lang inzet van de Utrechtse aanpak, toch maar niet tot een bestuursakkoord te willen komen. Het aanstaande kabinet heeft via het hoofdlijnenakkoord aangekondigd de Spreidingswet in te willen trekken. Voorzitter, dat is niet alleen slecht nieuws voor iedereen die zich druk maakt over een menswaardige opvang van vluchtelingen, maar het is vooral heel erg voor de mensen in Ter Apel die eigenlijk door beide kabinetten nu in de steek gelaten worden. We horen ook landelijk van het COA dat eigenlijk heel kort daarna al ze signalen kregen van gemeentes wij stoppen ermee met de voorbereiding van goede opvang. Dat was de reden voor ons om op te waarden. Maar gelukkig vanmorgen op RTV Utrecht lazen we een bericht, Utrechtse gemeenten houden vast aan de Spreidingswet ondanks plannen nieuwe coalitie. Daarin blijkt dat in ieder geval 21 van de 26 gemeentes hebben gezegd Spreidingswet of niet, wij trekken ons dat aan, wij gaan door met de plannen waar we mee bezig zijn. Maar we zullen het dus wel alleen moeten doen. Want en geen bestuursakkoord en van het aanstaande kabinet hoeven we ook niet veel te verwachten. Dus ik denk dat ik nu kan volstaan voorzitter bij een oproep aan het college en aan de commissaris als Rijksorgaan om de rolopvatting die ze in beide posities hebben zo ruim mogelijk op te vatten. Zowel in het faciliteren als in het financieel mogelijk maken om te zorgen dat de goede vibe in het Utrechtse, waar ik gewoon ook erg trots op ben, tot zoveel mogelijk goede opvang leidt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar het college, de heer Van Muilekom.

De heer Van Muilekom: Een korte beantwoording. Het punt heeft u vaker aangereikt mijnheer Janssen, dat het passend moet zijn en dat is nu juist het kenmerk van ons Utrechtse aanpak. Dat we altijd zeggen het gaat soms als we iets creëren, het gaat niet alleen om de huisvesting, het gaat om gemengde woonvormen, het moet passend zijn in de omgeving. Dus in die zin hebben wij echt een diversiteit ook aan opvangvoorzieningen in onze gemeente. Ook wat gemeenten zelf denken wat mogelijk is en ook goed ondersteund en begeleid kan worden. Dus ik ben er wel blij mee. Het signaal is natuurlijk gewoon voor mensen die hier wat minder positief over staan, denken we stoppen er maar mee. Maar wat echt in de haarvaten zit ook merk ik binnen het PRT is, het maatschappelijk vraagstuk ligt er gewoon. Dus we kunnen wel net doen alsof het er niet is. Wat ook in de brief staat, wil ik wel benadrukken, dat we het ook van belang vinden om de huisvesting van statushouders door te laten gaan want dat is een behoorlijke prop in het hele opvangverhaal. Dus die moeten we er ook blijven uithalen. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is daarmee dit agendapunt afgerond.

18. GR Stichtse Groenlanden Informatiebrief raden en Staten inzake uitstel indienen Jaarrekening 2023 en Begroting 2025

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt achttien. De Gemeenschappelijke Regeling Stichtse Groenlanden informatiebrief raden en Staten inzake uitstel indienen Jaarrekening 2023 en Begroting 2025. Ik denk dat het jaarrekening 2024 is? Nee? 23, oké. Dat is opgevaardeerd door de VVD en de PvdA wederom. Dan ga ik dit keer eerst naar de PvdA.

De heer Adriani: Dank voorzitter. Never a dull moment bij de Stichtse Groenlanden en bij recreatie in onze provincie. Ook nu weer niet. Jaarrekening vertraagd, posten in de liquidatie vergeten op te nemen, wat al niet meer zei. Het is een never ending story. De verleiding was groot en dat was ook de reden van opwaarderen, om te zeggen tot hier en niet verder. Nu moeten we echt dat gesprek hebben over hoe gaan we de recreatie in de toekomst organiseren? Niet alleen qua beheer en onderhoud, maar ook in samenhang met de realisatie en aanleg in het kader van de Groeisprong. Maar na de herbevestiging vanmorgen bij de behandeling van de jaarrekening dat de brief onderweg is en dat we die hier ook echt gaan agenderen. Dan hoop ik ook echt op een fundamenteel gesprek over hoe we recreatie organiseren in deze provincie. Hoeft het voor nu, ook gezien het tijdstip, wat ons betreft niet verder uitgediept te worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD. Mevrouw Van Gilse, ga uw gang.

Mevrouw Van Gilse: Ik sluit me volledig aan bij de PvdA. Met daarnaast de vraag aan de gedeputeerde of hij snapt dat we bang zijn dat er meer van dit soort lijken uit de kast gaan komen? Dat wij onze controlerende rol nu niet goed kunnen invullen. Dat er in een infosessie vanuit SGL is verteld dat de kosten van onderhoud veel hoger zullen uitvallen dan gecommuniceerd. Hoe lang is de gedeputeerde hier al van op de hoogte en maakt hij zich hier ook zorgen over? Ten slotte had ik inderdaad ook de vraag hoe onze bijna Statenbreed aangenomen motie uit 2022 om tot een provinciebreed recreatiebeleid te komen wordt uitgevoerd? Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar het college. De heer Van Muilekom, ga uw gang.

De heer Van Muilekom: De punten die de heer Adriani noemde, ik kan het daar ook eigenlijk alleen maar mee eens zijn. Dus ik denk dat daar ook echt naartoe moeten. Dat er A op het gebied van recreatie dat we goede recreatieve voorzieningen hebben die ook meegroeit met de groei van onze provincie, dat er voldoende voorzieningen zijn. Tegelijkertijd dat we op provinciaal niveau een goede organisatie hebben hoe we dat doen.

We kennen het allemaal, we hebben het Plassenschap, we hebben het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. We hebben nog steeds een uithoek in de provincie zuidoost Utrecht, dat is niets. Dus in die zin hebben we vanochtend ook al met elkaar gedeeld dat we een Statenbrief voorbereiden met het voorstel over de recreatie en de ontwikkeling. Juist ook in deze samenhang hoe dat zit. Dus dat komt naar u toe. Even dat verhaal over dat onderhoudsgeld. Dat is niet iets wat nu uit de hoge hoed komt, het is ook niet iets van de laatste weken. Dat is eigenlijk al heel lang bekend. Dat zijn echt, ik zeg het maar even heel eerlijk, dingen die RMN heeft laten liggen. We wisten gewoon dat er achterstallig onderhoud was. Bij de transitie heeft eigenlijk de nieuwe partner eigenlijk een opdracht gekregen, breng dat nu potjandorie eens in beeld wat nu de omvang daar is. Dan moeten we nog zelf eens even goed kijken dat dat adequaat gebeurt, maar ook welk tempo ga je dat doen? Hoeveel middelen kost dat? Want het wordt natuurlijk als het meer geld kost, wordt een derde afgewimpeld op ons op de provincie, maar de andere op de gemeente. Dat moet wel hanteerbaar blijven. Dus maar dat is wel iets wat we hebben gezegd, breng dat in beeld. Daarom heb ik ook gezegd we kunnen verwachten dat dat gewoon ook tot een extra kostenpost, maar dat weten we ook wel heel lang. Omdat het heel lang ... het is voor een deel ook echt achterstallig onderhoud. Voorzitter dat als reactie even op de punten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee dit agendapunt afgerond.

19. SB Staat van de Organisatie

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt negentien. De Staat van de Organisatie. Dat is opgewaardeerd door D66, VVD, SGP, SP en de PvdA. D66 en de SGP hebben hierbij aangegeven in gesprek te willen met de commissie over dit onderwerp. Dus ik begin bij D66. De heer Harinck, ga uw gang.

De heer Harinck: Dank voorzitter. Voor wat betreft de staat van de organisatie allereerst. Een mooi egaal plaatje door organisatie heen volgens mij wat betreft de man-vrouw verdeling en ook het ziekteverzuim zat er echt positief voor. Echter wij willen graag dit debat op een ander onderwerp ook zien, namelijk de verhouding van de opleidingsachtergrond van mensen. Uit de technische vragen blijkt dat het aantal mbo'ers in de organisatie vrij laag is. Uiteraard wat haken en ogen ook wat betreft repressiviteit en dergelijke. De provincie stelt over het algemeen meer een beleidsmakende of regiehoudende rol te hebben en daarbij zouden hbo- of wo-rollen beter passen. Dit uit zich ook in de vacatures die op de website staan voorzitter. Ik heb zelf al een beetje rondgezocht en daar gezien vacatures zeggen vaak echt eisen aan het diploma, hbo, of wo. Soms is het hbo-, wo-denkniveau. Sowieso een hele andere manier van omgaan daarmee. Daar zou ik graag even toelichting van de gedeputeerde op willen. Maar dit lijkt me in ieder geval niet een manier om een ambitieus mbo te stimuleren om te solliciteren bij de provincie. Dus ik zou een reactie van de gedeputeerde daarin waarderen. Dan kom ik na zijn reactie daar nog even op terug als dat mag.

De voorzitter: Dank u wel. De SGP. De heer Van den Dikkenberg, ga uw gang.

De heer Van den Dikkenberg: Voorzitter, ik slik even een dropje door. De staat van de organisatie, dank voor het document. Wij hadden voor ogen dat het document veel informatie zou kunnen bevatten. Toen ik het zag, toen bevatte hij ook daadwerkelijk heel veel informatie, heel veel feiten ook. Soms dan zou je zoeken naar iets meer duiding. Dat we hem hier bespreken is volgens mij ook omdat we dat in grip willen krijgen. Dat zit hem enerzijds op omvang, samenstelling en dergelijke zeg maar vanuit hoe ziet onze organisatie eruit? Aan de andere kant, ook heel erg in het welbevinden, het welzijn. We hebben natuurlijk heel vaak het argument gehad hier in de zaal, kunnen we dat wel vragen van de organisatie? Qua werkdruk en dergelijke, belasten we het niet te veel? Verzoeken gehad zelfs of dat we wat rustiger wilden zijn met vragen en dergelijke. De vraag is

of dat je dat hiermee goed kunt monitoren en of dat het nog toegevoegd zou kunnen worden. Het tweede punt is dat we recent bij de vorige jaarrekening, best wel een punt hebben gemaakt van inhuurkosten. Nu staat hij er wel bij, van inhuur in fte, inhuur in aantal en dergelijke. Maar hoe verhoudt zich dat tot ingestelde formatieruimte en dergelijke? En de formatie omvang, hoe verhoudt die zich daartoe? Hoe kunnen we daar dan in sturen? Het derde punt is als het gaat over instroom, uitstroom. Daar zit best wel een kwaliteitsaandachtspunt ook in, omdat je best ziet dat de hogere jaren voornamelijk uitstromen, ten opzichte van de instroom die dan natuurlijk minder werkervaringsjaren heeft. Ben ik eigenlijk wel benieuwd is het dan jaren bij de provincie of daadwerkelijke werkervaringsjaren? Hoe verhoudt zich dat tot de organisatievolwassenheid van de organisatie? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Ik wil u er even op wijzen dat u nog tien seconden spreektijd heeft en een opgevaardeerd agendapunt. Dus ik was even benieuwd ... We gaan meemaken hoe dat straks gaat dan. Ik zou niet nu wat zeggen, dat zou ik dan niet doen. Maar dat is mijn persoonlijk advies. Dan ga ik naar de VVD als één van de opvaardeerders. De heer Gilissen.

De heer Gilissen: Voorzitter, alle ambities, plannen die we ook in deze Statenzaal bedenken moeten natuurlijk worden uitgevoerd. We zijn als VVD hartstikke blij met alle medewerkers van de provincie Utrecht die dat werk doen. Tegelijkertijd hebben we een aantal vragen gesteld en die zijn ook adequaat beantwoord. Over de relatie tussen de groei van de provincie, de taken van de provincie en ook het aantal mensen dat voor de provincie werkt. Daarvoor wil ik nog wel graag de aandacht vragen. Goed om te kijken wat de taken aan capaciteit met zich meebrengt. Tegelijkertijd in het licht van de krappe arbeidsmarkt goed kijken, moeten we alles doen wat we doen? Dus ik vind het ook belangrijk en ik hoop dat de gedeputeerde daar ook iets over zou willen zeggen, dat dat ook het startpunt is laat ik het zo zeggen. Dus hoe kun je mensen binden? Hoe kun je mensen vasthouden? Tegelijkertijd kijken naar bestaande taken als er ook nieuwe taken in beeld komen. Dat is voor de VVD een belangrijke stap. Ook graag daar nog een reactie op.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de SP. De heer Harris.

De heer Harris: Dank u wel. Eerst bedankt voor de beantwoording van de vragen. Onze vragen hebben we geen vervolgvragen over. Maar ik zou wel heel kort willen reageren op de beantwoording van één van de vragen van GroenLinks. Kan dat?

De voorzitter: Excuus, wat was uw vraag?

De heer Harris: Ik wil graag reageren, niet op de antwoorden van onze vragen, maar op het antwoord van een vraag van GroenLinks. Of dat kan?

De voorzitter: Richting het college? Ja.

De heer Harris: Top. GroenLinks vroeg wat voor structurele maatregelen er genomen werden naast symbolische acties voor de lhbt+-gemeenschap. Vervolgens benoemt het college een aantal maatregelen waar wel goede, maar ook vooral symbolische acties. Waaronder een bijeenkomst op 30 mei om stil te staan bij pride. Dat vind ik heel leuk, maar ik kan daar helemaal niks over terugvinden. Behalve één Twitterpost over dat er Utrechtse pride T-shirts waren. Dit is symboolpolitiek, maar dit is niet eens goede symboolpolitiek. Want er is nergens iets over te vinden. Dus ik ben nogal teleurgesteld in zeg maar ... Zelfs de symboolpolitiek voor de lhbt kan niet eens goed worden uitgevoerd en dat vind ik heel jammer. Dus ik wil nog een keer

vragen, zoals ik volgens mij vorige vergadering heb gevraagd is, hoe durft het college Utrecht een Regenboogprovincie te noemen terwijl ze zich zo weinig inzetten voor de lhbt+-gemeenschap?

De voorzitter: Nu ga ik toch even een klein beetje ... Want ik was zo vrij om u te zeggen dat u uw vraag mocht stellen over iets anders. Maar in principe is het natuurlijk een opwaardering en is dan de afspraak dat we handelen in lijn met de opwaardering. Nu trekt u nu een heel nieuw onderwerp open, wat zeg maar niet in de opwaarderingen zat. Snapt u mijn vertwijfeling om nu heel diep op dit onderwerp in te gaan? Ook met het oog op de tijd.

De heer Harris: Het hoeft van mij niet heel diep, maar een korte reactie zou ik wel waarderen.

De voorzitter: Korte reactie dan. Ik zag een interruptie achter u, maar uw goedkeuren zeggen laten we die dan even voor wat het is. Dan ga ik nog naar de PvdA. De heer Adriani ga uw gang.

De heer Adriani: Dank. Volgens mij voor het eerst dat we dit niet in de jaarrekening hebben staan, maar daarnaast hebben liggen. Ik ben blij dat het wel in dezelfde cyclus beschikbaar is en we hadden het daar bij de FAC al even over, dat moet wat mij betreft ook zo blijven. Want op het moment dat we het over het geld hebben, willen we denk ik dit element daar ook bij hebben. Dat gezegd hebbend, ik vond het een waardevol document met veel mooie informatie, ook mooi opgemaakt. Ik wil er twee dingen uithalen waar ik even bij stil wil staan. De eerste is, we hebben het er vanmorgen ook even over gehad, het aantal inhuurmensen. Ik ben normaal niet zo van de school dat ik me heel erg druk maak over inhuur. Maar als ik nu zie dat dat in één jaar tijd van 2022 naar 2023 van zestien naar 22 procent is toegenomen. Dat is op basis van het aantal fte's, niet op basis van het aantal mensen, dat is meer dan de stijging van het aantal fte's in ambtenaren. Dus het is niet zo dat alle vacatures met zzp'ers zijn ingevuld. Het is veel meer dan het ziekteverzuim is. Ik snap dat we allemaal ingewikkelde dingen doen en dat we hoge ambities hebben. Maar enige sturing zou toch wel gewend zijn en daar hoor ik graag de reflectie van de gedeputeerde op. Het tweede punt waar ik even aandacht voor wil vragen is de banenafpraak. Net iets meer dan vijftig procent van wat we moeten doen hebben we gerealiseerd, vijftien van de 26 mensen die we in dienst zouden moeten hebben. Sinds de invoering van de banenafpraak in 2013 kan ik me geen jaar herinneren, dat er binnen de gemeente of binnen de provincie niet gedebatteerd is over waarom de overheid achterloopt. Want gemeentes, provincies, waterschappen, departementen, iedereen loopt achter. Altijd hoor ik dezelfde bezweringsformules, we gaan een masterplan maken, we gaan extra inzet doen. We doen echt heel erg ons best. Het is al elf jaar lang en we houden ons gewoon niet aan de afspraak. Als overheid zelf niet, een de afspraak die we zelf geïnitieerd hebben in 2013. Wanneer komt dit in orde?

De voorzitter: Mijnheer Adriani, u bent daarmee ook door uw spreektijd heen. Dus dan was dat het. Even kijken dan heb ik volgens mij alle opwaardeerders gehad. Dan kijk ik nog even de cirkel rond of er behoefte is bij andere partijen om hier nog iets over te zeggen. Ik zie GroenLinks. Mijnheer Limmen, ik ga u er wel even op wijzen dat u nog 25 seconden spreektijd heeft én een opwaardering hierna. '...' (reactie buiten de microfoon). De heer El Hamdaoui, ga uw gang.

De heer El Hamdaoui: Ik wou dat ik mijn tijd kon delen aan jullie allemaal. Eerst wil ik het college wel bedanken voor het beantwoorden van mijn vragen, technische vragen. Ik kijk uit naar het plan aanpak diversiteit en inclusie.

De voorzitter: Mijnheer El Hamdaoui, ik ga u even onderbreken. Het is wel de bedoeling dat u binnen de lijn van de opwaardering van de anderen blijft.

De heer El Hamdaoui: Ik kijk er gewoon naar uit. Nu komt het inhoudelijk. Ik sluit me aan bij D66. Het bewijs van ons talent is niet alleen maar bewijsbaar met een stukje papier die je krijgt via school. Ik denk juist in een tijd waarin we heel veel personeelstekort hebben en heel veel inhuur, denk ik dat wij juist als organisatie meer moeten experimenteren met sollicitanten. Het lijkt me echt heel fijn om weg te gaan met je moet hbo hebben. Dank u wel voorzitter

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu naar het college, de heer Bakker. Ga uw gang.

De heer Bakker: Dank u wel voorzitter. Inderdaad de eerste keer dat we dit doen in het overdrachtsdocument. Bij de Statenverkiezingen is er een korte staat van de organisatie gegeven en daarop doorgepakt met dit document volgens afspraak en ook om het een keer te gaan proberen. Dus veel van de opmerkingen die u geeft, gaan we ook weer meenemen in de volgende versie daarvan wat ons betreft. Dank ook voor de waarderingen daarvoor. Aantal vragen die ik zal beantwoorden. D66 vraagt eigenlijk over de opleidingsachtergrond. Het is wel echt wel het doel van de organisatie om een diverse en inclusieve organisatie te zijn, daar hoort ook opleidingsachtergrond bij. Dat is dan weer niet iets dat wij heel actief ... Niet actief, dan is het dus niet, registreren. Heeft u als het goed is ook in de technische beantwoording gezien. Dat maakt dat we ook niet altijd helemaal precies weten hoe dat eruitziet. Maar wat u daarin opviel, ook als ik door de vacatures ga, dat is mij de afgelopen maanden ook opgevallen. Ik denk om eerlijk te zijn dat we daar echt nog wel wat stappen kunnen maken. Wat mij betreft zou dat niet de vorm hebben dat ik nu zeg over drie maanden hebben we er zoveel procent mbo-geschoolde medewerkers bij. Volgens mij is dat ook niet waar u naar op zoek bent. Maar wat ik wel zou kunnen toezeggen, is dat we dit onderwerp eens oppakken en even in de organisatie verkennen. Hoe zouden wij nu ... Op wat voor manieren zouden wij naast de dingen die we al doen, waarover we u hebben geïnformeerd, kunnen kijken kunnen wij in onze vacatures, in de manier waarop we mensen werven past dat überhaupt ook? Ik heb daar zelf ook wel een paar mooie voorbeelden over zien langskomen. Om te kijken kunnen wij nu ook nog juist de wat meer praktisch geschoolde mensen een plek geven in deze organisatie? Brengen zij, dat zou heel goed kunnen namelijk, soms ook de vaardigheden en de kennis die wij ook heel hard nodig hebben? Dus dat zou ik graag mee willen nemen. Wellicht is dit één van die facetten die wij in de volgende keer dat we dit gaan doen met elkaar, oppakken. Dan ben ik bij de VVD. Dank voor de beantwoording daarop. U zegt moeten we alles wat we kunnen doen? Het raakt ook een beetje aan de debatten die we eerder hadden vanavond. Ik zie iedere keer een beetje zo'n driehoekje vormen van de capaciteit die we hebben aan mensen, ervaring, kennis, dat soort zaken. De euro's, maar ook wel de inhoudelijke prioriteiten en die moeten ergens wel met elkaar matchen. We zijn inderdaad ... Af en toe is zeker de bemensing is inderdaad wel een vraag. Maar dan is het ook de vraag of we de goede mensen altijd kunnen vinden, of we het ook weggezet krijgen. Ik zie en proefde in de vraag van de VVD natuurlijk ook wel hoe begrenzen we nu ook wellicht wel een beetje die groei van de organisatie? Daarover gezegd, dat is niet iets wat één op één, of mathematisch met elkaar samenloopt. Maar, ik denk na een paar jaren waarin de organisatie wat kleiner is geworden, is het juist ook een moment waar we zien dat we op een paar onderwerpen echt wel een been bijtrekken, maar dat altijd wel inhoud gestuurd. Dus doelen staan voorop en dan komt de rest. Mijnheer Adriani, u heeft het over inhuur en heeft het over de banenafpraak. Over de inhuur en daar gaat het ook een aantal andere vragenstellers over. We stimuleren, ook op de basis van de Wet DBA, we stimuleren echt die tijdelijke contracten boven inhuur. Dat staat voorop. Dat hebben we vandaag ook al een paar keer in wat andere debatten met elkaar gedeeld, is dat dat het uitgangspunt zou moeten zijn. Vaste contracten hebben een voorkeur. Als het gaat over tijdelijk werk, dan is het een tijdelijk contract. Maar we zien helaas dat de arbeidsmarkt zo krap is, dat de expertise die benodigd is en dan zijn we zeker niet de enige is, vaak medewerkers zijn die zeggen ik wil mij alleen laten inhuren en anders niet. Dus we komen daar af en toe ook wel in een squeeze terecht. Dat we zien we hebben de bemensing nodig of we willen een stap

bijzetten, maar daar zijn we helaas toe genoodzaakt om dat via inhuur te doen. Dat zouden we liever niet doen, dat heeft wel echt ... Is een aandachtspunt. We voeren die gesprekken ook, ook met goede mensen die hier rondlopen, zeggen zou je hier niet willen komen werken? Zou je hier niet willen blijven? Dat willen we zeker gaan doen. Ik denk ook wel dat dat inhuuraspect, het is mij in ieder geval zelf opgevallen in die cijfers die we natuurlijk hebben gezien, het valt andere partijen op. Ik denk dat we daarin ook voor een volgende keer nog eens even met elkaar moeten verdiepen over wat kunnen we daar nu op doen? De inhoud staat voorop. Dus ik ben zelf niet zo geneigd om te zeggen we moeten dat inhuur heel erg gaan begrenzen, maar het moet ook niet nog veel groter gaan groeien. Dus volgens mij moeten we daar met elkaar de kritische blik op blijven houden. De banenafpraak zegt u over dat doen we niet goed. Ik kan er heel veel woorden over zeggen, maar dat doen we inderdaad gewoon niet goed. Ik baal daar ook van dit is volgens mij echt een onderwerp waarop we moeten zeggen daar hebben we een been op bij te trekken. Dat laat dit het ook wederom zien. We leveren gewoon niet wat we hebben afgesproken, dus die mag u wat mij betreft als concrete actie, er zijn er meer, maar als zeer concrete actie uit dit debat meenemen. Daar moeten we gewoon echt wel vol aan de bak. Ik wil dat die cijfers er de volgende keer beter uitzien. Dus die prioriteit met een uitroepteken. De SGP gaat over zit de duiding er nu in? Dit was echt een eerste keer. Het was ook best wel even een beetje zoeken intern wat zetten we nu wel en niet in dit document? Het zou een mooie zijn om die duiding nog wat meer en nog wat meer wellicht de visie erop. Waar ontwikkelen we nu heen? Om die daarin mee te gaan nemen. Dus we gaan dit ook weer evalueren en we zullen dat bij een volgende editie vastpakken. U vroeg ook over het welbevinden en welzijn. Belasten we de organisatie ermee? We hebben dat medewerkersbelevingsonderzoek. Dus het welzijn et cetera van medewerkers wordt heel goed gemonitord. Daar hebben we ook ... Er zijn ook intern in de organisatie veel gesprekken over. Dat zou wat ons betreft ook hierin een aanleiding moeten zijn. Ik denk ook wellicht bij een volgende keer, dat dat gesprek met elkaar ook altijd bereidheid om in een informatiesessie bijvoorbeeld voorafgaand, eens een keer met een aantal ... Ik heb dat zelf in mijn hoedanigheid toen als raadslid nog wel een keer gedaan met een aantal medewerkers gewoon het gesprek gevoerd. Over hoe wordt nu bijvoorbeeld werkdruk en politiek en interactie, hoe wordt dat nu ervaren? Dat je bijvoorbeeld een keer dat soort gesprekken op basis daarvan hebt. Die staat wat mij betreft op de lijst voor de volgende keer. Instroom, uitstroom. Want u heeft ook wat gezegd over inhuur, daar heb ik net al kort geantwoord. Instroom, uitstroom. De instroom is inderdaad groter dan de uitstroom. Ik denk een paar dingen daarover. We willen de mensen die richting uitstroom graag behouden. Maar wat we natuurlijk ook heel erg belangrijk doen, is dat we heel goed kijken. Ik zie daar zelf in de teams waarmee ik mag werken goede voorbeelden van. Dat we weten hele ervaren collega's gaan weg, maar we gaan jou al een jaar naast een nieuwe medewerker zetten om die expertise goed over te dragen. Om dat niet opeens dag en nacht verschil te laten zijn, maar juist om te zorgen voor de goede overdracht en goede exitgesprekken te voeren. Die kant die is er zeker. De SP had nog een vraag over de lhbti, de lhbti+. Daar lopen volgens mij wel twee zaken een beetje door elkaar heen. Want de vragen die de heer Harris stelt, ik was vorige keer niet deelgenoot van het debat. Dat ligt ook wat meer bij wat u daarover had bij de collega Van Muilekom. Maar deze staat van de organisatie gaat natuurlijk heel erg over de interne organisatie. Dus hoe wij in de interne organisatie al die mensen hier een diverse en inclusieve organisatie zijn en willen zijn. Dit is daar één van de onderwerpen van, dat je in vrijheid op een fijne manier kan zijn wie je wilt zijn en dat kan ook kan laten zien. Dat is een groot goed. Dat staat ook zeer op het vizier van het bestuur, maar ook van de ambtelijke managers en directie. Of dat dan vervolgens zich vertaalt naar hoe de provincie zich opstelt in het meer, zeg maar zijn van een Regenboogprovincie of andere zaken die daarmee te maken hebben. Die staan wat mij betreft een beetje los van deze staat van de organisatie. Maar bijvoorbeeld de bijeenkomst waar u het over heeft, dat is zo'n bijeenkomst waar intern hier in dit huis aandacht wordt besteed naar aanleiding van de pridebijeenkomst waar weer medewerkers heen gaan. Zo zijn er door het jaar heen meer van dat soort activiteiten. GroenLinks

stelde als laatst nog enkele vragen, maar dat ging volgens mij ook met name aansluitend op wat deze D66 daarover zei, hoe je ook in opleidingsniveau een diverser medewerkersbestand kan opbouwen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Harinck in principe was er maar één termijn, maar dan beschouw ik dit nog even als een interruptie.

De heer Harinck: Een vervolgvraag eigenlijk voorzitter als dat mag. Ik heb de gedeputeerde gehoord dat hij wil toezeggen om een onderzoekje te hebben naar we hoe die mbo's nu beter betrekken in de manier van vacatures publiceren, het werven van kandidaten en het sollicitatieproces. Dat is heel mooi. Dank daarvoor. Zo kunnen wij denk ik als Staten het gesprek hierover gewoon beter voeren. Ik had wel de vraag op welke termijn zouden we zo'n onderzoekje dan kunnen verwachten?

De voorzitter: Dit voelt wel heel erg als een tweede termijn mijnheer Harinck.

De heer Harinck: Dit is een vraag.

De voorzitter: Ik ga toch een beetje streng zijn. Dus volgende keer ... In principe was het één termijn. Ik laat het nu gaan, u krijgt antwoord, maar voor de volgende keer ...

De heer Bakker: Ik vond dit ook wel heel erg een tweede termijn voorzitter. Laat ik dat beeld even ontcrachten dat wij nu een heel onderzoeksding ... Maar wat we even gaan doen is inventariseren en dat willen we intern wel onderzoeken, om het zo even te zeggen, inventariseren hoe dat eruitziet. De termijn vind ik een beetje lastig om te zeggen, maar laat ik zeggen dat we ruim voor de volgende editie daar bij u over zullen terugkomen. Met hoe we dat kunnen doen of waar wij extra op kunnen inzetten. Zoveel eerder als het lukt gaan we dat ook doen. Maar ik weet ook en dat wil ik toch wel gezegd hebben, dat de mensen die ook deze staat van de organisatie hebben gemaakt die ook deze vraag moeten oppakken. Zijn ook de mensen die wel de hele uitdagende HR-vraagstukken ook dagelijks het hoofd proberen te bieden. Dat is ook belangrijk. Dus enige coulance zou fijn zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we daarmee aan het eind gekomen van dit agendapunt.

20. SB Tussenbericht uitvoering motie 27 (grondstoffenmonitoring)

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt twintig. Statenbrief Tussenbericht uitvoering motie 27 grondstoffenmonitor. Is opgewaardeerd door Volt, GroenLinks en SGP. SGP heeft hierbij aangegeven ook met de commissie in gesprek te willen. Volt heeft nog 25 seconden spreektijd en de SGP nog elf en die heeft nog een agendapunt. Deze hoeft niet? Dan gaan we alleen naar Volt en GroenLinks. Dan is het dus voor Volt wel even belangrijk om te weten dat er nog 25 seconden op de klok staan. De heer Limmen ga uw gang.

De heer Limmen: Gezien de spreektijd wil ik een compliment uitbrengen voor de eerste aanzet van de monitor. We hopen dat hij in de loop van de jaren verbeterd wordt. Ga zo door.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar GroenLinks, mevrouw Matser.

Mevrouw Matser: Dank u wel. Ik heb iets meer tijd en alhoewel ik heel erg blij ben om via deze brief op de hoogte gehouden te worden, wil ik toch mijn tijd ook gebruiken om uit te spreken dat ik helaas iets minder gecharmeerd was van de inhoud van de brief. Er gaan namelijk heel veel zaken door elkaar in de brief. Zoals ik in de technische vragen ook al heb aangegeven, is het volgens mij de opdracht die we hebben gegeven in de

motie om te kijken naar de monitoring van de grondstoffen van de organisatie van de provincie. Vandaar ook de opwaardering, omdat ik eigenlijk dat wilde laten bekrachtigen door deze commissie. Dat wij gezamenlijk de opdracht hebben gegeven om te kijken naar wat voor grondstoffen gaan er nu eigenlijk door deze organisatie heen? Het gekke is dat ondanks dat wij deze brief hebben ontvangen waar niet de informatie stond waar we naar op zoek waren, hebben we ook een brief ontvangen, de CO2-voetafdruk, waarin die informatie juist wél staat. Ik zou dus graag horen van de gedeputeerde hoe hij reflecteert op de samenhang van deze twee brieven. Daarbij wil ik ook opmerken dat ik erg enthousiast ben om in die brief over de CO2-voetafdruk te lezen dat we inmiddels op alle locaties van de provincie geen gasaansluiting meer nodig hebben. Ben ik erg benieuwd hoe het kan dat we vorig jaar honderd kantoor- / schoonmaakartikelen hebben gekocht, dit jaar maar drie. Of dat daadwerkelijk garanties geeft voor de toekomst, want ik denk toch dat we die spullen in de toekomst weer nodig hebben. Dat is grappig denk ik om op in te zoemen. Maar ook wel serieuze vragen over dat deze monitoring sommige plekken ook wel heel ... Sommige dingen waren heel expliciet en klein. Volgens mij is daar nog een verbeteringslag in te maken. Ik denk dat dat uiteindelijk veel daarvan zal gaan landen in de langetermijnstrategie circulaire samenleving, maar ik vrees ook een klein beetje dat ik dat regelmatig zeg. Dat daarmee de middellange termijnstrategie ook een duizendingendoekje wordt en dat ik daar inmiddels ook hele grote hoop van krijg. Ik ga ervan uit dat die hoop honderd procent beantwoord gaat worden, maar ik wil toch deze winstwaarschuwing nu alvast afgeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bakker, dan gaan we naar u.

De heer Bakker: Dank u wel voorzitter. Dank aan Volt voor de korte inbreng ook en ga zo door. Mevrouw Matser, misschien moeten we het duizendingendoekje dan maar op de kantoor-schoonmaakmiddelenlijst gaan zetten. Dat was best even puzzelen voor ons in de beantwoording van die motie. Namelijk waar heb je het nu precies over? We hebben gepoogd om in den brede even het overzicht te geven. De provincie als organisatie en de provincie als grondgebied om het zo maar even te zeggen en daarvoor de monitor op te vatten. Maar absoluut, in die CO2-voetafdruk, dat is uiteindelijk het document waarin dat soort zaken zouden moeten gaan landen. Dus waarin je vanuit klimaat, vanuit circulair, gaat zien wat is onze voetafdruk? Dus CO2-voetafdruk dekt misschien niet helemaal de lading. Maar op een gegeven moment heb je wel de duurzaamheidsvoetafdruk om het zo maar even te zeggen. Dat zou idealiter zo zijn. Alleen de vraag die er was in de motie, ging ook heel erg over welke grondstoffen dat dan zijn. We gebruiken hier ongelooflijk veel grondstoffen. We hebben getracht om in de beantwoording van de brief iets te geven van de complexiteit en ook een beetje dus zoektocht die we daarin hebben. Waar hebben we het dan over? Welke grondstoffen zijn dat dan? Welke wilt u zien? Dus daar hebben we een eerste aanzet voor gegeven. Dat gaan we meenemen in die middellange termijnstrategie waar een monitoringsplan in zit, et cetera, et cetera. Dat zal ook gaan over de eigen provinciale organisatie. Dan gaan we niet alle grondstoffen aan u laten zien, maar wel de belangrijkste, die primaire abiotische grondstoffen. Hoe hebben we daar nu zicht op? Hoe hebben we dat nu in beeld? Daar gaan we ons best voor doen, maar we willen een beetje behoeden dat we álles gaan monitoren. Want dat is gewoon een onwerkbaar situatie. Maar eerlijk is eerlijk, u ziet denk ik ook wel aan de dingen dat het af en toe nog best een beetje zoeken is. Dat laat de brief denk ik ook wel zien. Daar zijn we ook niet de enige in, dat het best nog een beetje landelijk, maar ook voor andere provincies, om daar goed grip op te krijgen is nog best lastig.

De voorzitter: Dan is daarmee dit agendapunt afgerond. Dank u wel.

21. SB Jaarverslag provinciearchivaris toezicht 2022-2023

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 21. Het jaarverslag van de provinciearchivaris toezicht 2022-2023. Dat is opgewaardeerd door de SGP. Zoals ik al aangaf was de spreektijd van de SGP behoorlijk beperkt. Maar ik ga toch de commissie het verzoek doen om daar iets coulant mee om te gaan. Dat zit hem vooral in het feit dat de provinciearchivaris al de hele vergadering op de tribune zit voor dit agendapunt. Daarom vind ik toch dat we daar recht aan moeten doen, dus dat we daar even ruimte voor maken met elkaar. Dat we een beetje coulance betrachten met betrekking tot de spreektijd, het is ook het laatste agendapunt. Ik er ook een beetje vanuit dat de heer Van den Dikkenberg daar geen misbruik van maakt. Aan u.

De heer Van den Dikkenberg: Zo voorzitter, we gaan er eens voor zitten. Ik heb de archivaris gesproken tijdens het debat, dus dat was in ieder geval al winst dat plaats kon vinden. Dank aan de archivaris voor het verslag. Het is goed om op te merken dat er echt vooruitgang zit in het oppakken van de archivistaken. Wij agenderen dit verslag denk ik nu voor het achtste jaar op rij. We zien daarin wel echt een ontwikkeling van de archieftaken binnen de provincie. Alleen een belangrijk punt wat blijft liggen, is twee punten eigenlijk. Eén is een zorgpunt, dat gaat over het werken in Teams en de grote diversiteit daarin. Dan bedoel ik niet in teams zijnde organisatieteams, maar digitale Teams en de mogelijkheden daarin. Hoe dat in grip kan blijven en de continue aandacht die er vanuit GS moet zijn om dat in goede banen te leiden via het directieteam, wat de archivaris terecht adresseert. Ik zou daar ook de nadruk op willen leggen, want je ziet allerlei werkvormen en teamvormen en opslagvormen. Het tweede is dat er in 2019 voor het laatst werk is gemaakt van vernietiging, rechtmatige vernietiging. Nu gaan er mensen weg bij de organisatie. Er zijn nu nog heel veel mensen die nog weten hoe die oude dossiers in elkaar zitten. Bijvoorbeeld Van de BRU, et cetera. Dat moet ook nog een keer vernietigd worden. Hoe verder we dat vooruitschuiven, hoe duurder het wordt om dat op te pakken. Er wordt nu gezegd dat gaan we doen bij de kadernota 2026, daar een voorstel voor doen. Dat is best wel weer even weg. Maar kan de gedeputeerde in ieder geval toezeggen, want volgens mij hebben dan ook een beetje een ravijnjaar, dat we dat zeker op gaan pakken omdat het anders echt ook financieel van ons afholt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de gedeputeerde, ga uw gang.

De heer Bakker: Dank en fijn dat we dit onderwerp ook even de aandacht geven die het inderdaad verdient, met inderdaad de provinciearchivaris op de tribune. Absoluut, het is een onderwerp wat in de belangstelling staat in de organisatie. Stelt ons af en toe ook echt wel voor de nodige uitdagingen met een Archiefwet die ook weer aan het veranderen is. We zijn af en toe hebben we moeten inspelen op snelle ontwikkelingen. De heer Van den Dikkenberg noemt Microsoft Teams, wat heel snel is ingevoerd. Waarin we denk ik op een hele mooie manier hebben laten zien als organisatie om digitaal te kunnen werken. Dan moeten we vervolgens ook weer iets, terecht, ook doen met die archivering. Dus daarin de kwaliteit leveren en zorgen dat de processen op orde zijn. Dat heeft vanuit informatisering en automatisering zeker aandacht en dat is belangrijk. Wat wij hebben getracht in die brief ook te schrijven is dat we zeggen, wij we kunnen nu allerlei zaken gaan doen. Er liggen en dat heeft u ook gezien in het verslag van de archivaris, er liggen echt wel een paar zaken op ons te wachten. Maar wat we doen, de lopende zaken gebeuren, we pakken het nodige op. Maar wat we wel willen doen is het met een beetje regie en een beetje een logische aanpak doen. Daarom wordt er nu op dit moment voor 2024 gewerkt aan een goed plan. Waarin we zeggen zo gaan we het doen, dit is ook realistisch, dit zijn realistische doorlooptijden. Die claim komt vervolgens inderdaad begin volgend jaar. Die maatregelen voor die rechtmatigheid moeten daar onderdeel van zijn en die moeten we ook gewoon goed borgen daarin, dat die daarin gaan lopen. Het aandachtspunt dat de SGP meegeeft, namelijk zorg dat we dat nu niet op de lange baan schuiven. Die nemen we zeer ter harte en goed dat hij daar nog de nadruk op geeft. Want dit zijn

inderdaad dossiers die we niet ... Dat doen wij natuurlijk ook weer vanuit onze IBT-informatievoorzieningsrol, richting gemeenten geven wij ook dit soort adviezen. Dat moeten we ook practice what we preach, dat moeten we ook zelf doen. Dus daar kan ik het eigenlijk alleen maar mee eens zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was dan dit agendapunt.

Ter informatie

22. SB Weerbaar Bestuur provincie

23. SB Reactie PCL advies

24. SB Voortgang Utrecht Talent Alliantie

25. SB Hernieuwde Samenwerkingsovereenkomst Data- en Kennishub Gezond Stedelijk

26. GR Plassenschap Loosdrecht Ontwerp Jaarrekening 2023 en Ontwerpbegroting 2025

27. GR Plassenschap Loosdrecht uitvoeringsplan 4-jarig fin. Perspectief en 1^e begrotingsw. 2024

28. GR Aanbieding ontwerp Programmabegroting 2025 RUD Utrecht

29. GR GO Hollandse Waterlinies Ontwerp begroting 2025 en voorlopig jaarrekening 2023

30. GR HUA Ontwerp programmabegroting 2025-2028 en kadernota 2024 en jaarstukken 2023

Sluiting

31. Sluiting

De voorzitter: Dan rest mij nog een laatste mededeling, dat het mij een waar genoegen was om uw BEM-voorzitter te mogen zijn. Dat ik u allen wil bedanken voor uw tijd in BEM, want dat dit de laatste BEM ooit is geweest. Want na de zomer gaan we door met de commissie BEC. Dan wens ik iedereen een hele fijne avond.

Mevrouw Matser: Misschien dan goed om toch nog eventjes, als ik een punt van orde mag maken mevrouw de voorzitter. Dat dit de enige commissie is die onder uw leiding de agenda heeft afgerond op de geplande dag. Ik denk dat dat toch wel een compliment waard is. Dus dat we uitkijken naar de voortzetting van uw voorzitterschap in de commissie BEC.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Hoek: Voorzitter, mag ik een kleine mededeling doen?

De voorzitter: We zijn nu toch al bont bezig.

Mevrouw Hoek: Omdat net een opmerking is gemaakt dat BBB er niet zou zijn. Maar ik zie hier dat Monique zich netjes heeft afgemeld omdat ze naar de raadsvergadering toe moest.

De voorzitter: Dat was inderdaad bij de organisatie bekend.

Mevrouw Hoek: Dus vandaar

De voorzitter: Dank u wel.